Štev. 264. V Ljubljani, v soboto, dne 19. novembra 1910. Leto XXXVIII.

Velja po pošti:
Za celo leto naprej . K 26·—
za pol leta „ . „ 13·—
za četrt leta „ . „ 6·50
za en mesec „ . „ 2·20
za Nemčijo celoletno „ 29·—
za ostalo inozemstvo „ 35·—

V upravništvu:
Za celo leto naprej . K 22·40
za pol leta „ . „ 11·20
za četrt leta „ . „ 5·60
za en mesec „ . „ 1·90
S pošiljanjem na dom stane na mesec 2 K. Posamezne št. 10 v.

SLOVENEC

Inserati:
Enostolpna petitvrsta (72 mm):
za enkrat . . . . po 15 v
za dvakrat . . . . „ 13 „
za trikrat . . . . „ 10 „
za več ko trikrat . „ 9 „
V reklamnih noticah stane enostolpna garmondvrsta 30 vinarjev. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja:
vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici štev. 6/III. Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona štev. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici štev. 6. Sprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upravniškega telefona štev. 188.

Današnja številka obsega 18 strani.

Dr. Šusteršič o Bosni in Hercegovini.

(Govor dr. Iv. Šusteršiča v avstrijski delegaciji 12. novembra 1910.)

Visoka delegacija! Princ Schwarzenberg je dvignil včeraj s svojim globokim in res državniškim govorom debato na ono višino, ki je vredna predmeta. Moja skromna izvajanja se sicer z njim ne bodo mogla kosati, izredna važnost predmeta ostane vendar neizpremenjena. Bosansko vprašanje je prevladavalo v debati o proračunu zunanjega ministrstva in sedanja debata je zgolj nadaljevanje. Bosna je bila odnekdaj miljenka delegacij, to je postala še bolj po aneksiji, dasi povzroča toliko skrbi. Rešitev bosan. problema je za monarhijo kar največjega pomena, trdim celo, da je njeno življenjsko vprašanje. Okupacija je bila gotovo velik in važen čin in aneksija ni bila lahek korak naprej, saj nas je spravila v največjo nevarnost, da se zabredemo v svetovno vojsko. In vendar bi se osmelil trditi, da nas šele čaka najtežji del tega problema in od rešitve tega novega najtežjega problema zavisi vse. Prvič, odkar obstaja avstro-grska monarhija na podlagi nagodbe z l. 1867, torej odkar obstaja dualistična monarhija, smo si otelesili kos tuje zemlje in dokaza nam je treba, ali more prenesti tako razširitev ozemlja struktura te dualistične monarhije z vsemi njenimi razkosanimi ustanovami. To moramo šele dokazati in kako je težak ta problem, se je pokazalo koj po aneksiji. V tem trenutku je namreč nastal cel kup vprašanj, ki kažejo vse težkoče za monarhijo, če hoče rešiti zadnji in najvažnejši del problema. Te težkoče so v zvezi s priklopljenjem Bosne. Čisto umevno je, da nismo mogli prvotno ustvariti nič drugega, kot provizorij, ampak pravi provizorij, ne pa takega, ki bi bil podoben slavnim avstrijskim provizorijem, ki trajajo pri nas često dalj kot definitiva. Ta provizorij pa sam po sebi ne more dolgo obstajati. Prebivalstvo Bosne in Hercegovine naj bi dalj časa prenašalo, da jo vlada cela vrsta vlad, kot se to sedaj godi: kdo bo to verjel? Bosna in Hercegovina sicer nista deželi, kjer se najboljše vlada, pač pa deželi v Evropi, kjer se najbolj vlada. (Veselost.) Bošnjaki imajo deželno vlado v Sarajevu, skupno vlado na Dunaju, poleg tega avstrijsko in ogrsko vlado. In vse te vlade se lahko vmes vtikajo. Potem še parlamentarna zastopstva! Najprvo sabor, nato oba parlamenta, avstrijski in ogrski, slednjič obe delegaciji. Bosna je torej dežela, ki ima največ vlad in največ zastopstev, katera se z njo pečajo. Mislim pa, da ni posebno težko odgovoriti na vprašanje, ali je dobro za deželo, če ima toliko vlad in toliko zastopstev. (Delegat dr. Horský: Preveč kuharjev presoli juho! — Veselost.) V črno je zadel gospod kolega in pri tem je lahko res, da si prizadevajo vsi ti činitelji po svojih močeh, storiti za deželo najboljše, kar morejo.

Tudi v drugem oziru imamo jako čuden provizorij. Aneksija se je izvršila in vse evropske sile so jo priznale, le oba parlamenta Avstrije in Ogrske, ki sta neposredno udeležena, aneksije še nista priznala. Pri tem bi odvrnil na neko pripombo g. kolege Doberniga, ki je spravil ta položaj, ki ga jaz čisto gotovo ne odobravam, v zvezo z novoslavističnim gibanjem. To je iz trte izvil in čudno se mi le zdi od g. kolege Doberniga, ki bi moral vendar kot odličen poslanec in strankar čisto natančno vedeti, kako stoje stvari v Avstriji in na Ogrskem. Predsednik sem bosanskega odseka v avstrijskem parlamentu in slednjič zavisi le od mene, ali skličem kako sejo tega odseka, da reši te predloge, ali ne. G. kolego Doberniga lahko pomirim in zagotovim, kot sem to storil včeraj ob priliki, ko je govoril kolega dr. Kramař, da mi je novoslavistično gibanje čisto tuje in sicer ne le meni, temveč tudi ogromni večini slovenskega naroda, ki je politično organiziran v vseslovenski ljudski stranki.

Novoslavističnega gibanja se ni udeležil niti en član naše stranke, ki šteje morda tri četrtine slovenskega ljudstva. Ne usojam si pa izreči ob tej priliki kako sodbo o tem gibanju. To je zadeva, ki jo naj bi po mojem mnenju rešili mi Slovani sami med sabo.

To gibanje tudi nima z rešitvijo bosanskih predlog v avstrijski zbornici nič več opraviti kot z njih nerešitvijo v ogrski zbornici.

Da se tega ni storilo v naši zbornici, temu so krive, naši gospodi znane parlamentarne razmere. Aneksiji je sledila velika zunanja kriza, zato ni bilo primerno niti mogoče, razpravljati o teh predlogah, tudi vlada tega ni želela. Za tem je prišla zadeva bosanske agrarne banke, in nujno potrebno je bilo, da se je pečal bosanski odsek s to zadevo. Potem je bilo zasedanje zaključeno. Ko smo se v jeseni zopet sešli, se je nadaljevala parlamentarna kriza in se hkrati začela med Ogri; skratka: v tedanji situaciji nam po parlamentarni tehniki ni bilo mogoče rešiti teh predlog.

Čegava naj bo Bosna?

Prehajam k pravemu predmetu svojega govora, k nezdržljivosti provizorija. V tem se pač vsi strinjamo: dospeti moramo, in to prej ko mogoče, do definitiva, ne le v interesu anektiranih dežel, temveč predvsem v interesu monarhije in skupnosti. Ali »kako« naj pridemo do definitiva? Pri tem nehote nanese govor na neko državo, katero je imenoval princ Schwarzenberg včeraj tujo, ki se v njene zadeve ne vtika. Res je diskrecija lepa čednost, če se pa ta tuja država vtiče, če hoče pobasati Bosno in Hercegovino meni nič tebi nič v svojo malho, če hoče, da sledi prvi aneksiji, ki jo je izvršila monarhija, še druga, v lastnem interesu te tuje države, potem mora že odpustiti, če se z njo nekoliko pobavim, navzlic vsemu rešpektu, ki ga imam pred njenim državnim pravom.

Ogrska reklamira Bosno in Hercegovino zase in o tem se strinjajo vsi glasovi ogrskega parlamenta.

Temu pa, mislim, se moramo z vso odločnostjo upreti. Če bi mi Avstrijci rekli, da si bomo Bosno in Hercegovino čisto priprosto vzeli, kak vihar bi vzdivjal onstran Litave. In mi naj mirno in z največjo spokojnostjo jemljemo na znanje, da nam hočejo gospodje kar konfiscirati to, kar smo pridobili gotovo do dobrih dveh tretjin s svojim denarjem in s svojo krvjo?

Govornik nato slika žrtve naše polovice na imetju in krvi, ki so ogromne v primeri z ogrskimi. Potem nadaljuje:

»Sploh pa mislim, da bomo z Ogrsko še obračunali tudi v tem pogledu. Potrebno je pa predvsem, da smo si sami pri sebi na jasnem v tej zadevi: na Ogrskem so vsi edini v tem, da hočejo obogateti za našo kožo, mi pa žalibog nismo v tem edini, kaj naj napravimo s tem, kar je našega in ravno tu tiči težkoča celega vprašanja.

Problem različno rešujejo. Najbolj naravno je: Bosna in Hercegovina se morata spojiti s sosednimi jugoslovanskimi deželami v okviru monarhije v eno telo. To je najbolj naravno in docela odgovarja dobro umevanim koristim monarhije. Nič ne pomaga, gospoda moja, do trializma moramo priti, če sploh resno računamo z uspešno politiko na Balkanu in se je nadejamo. Avstro-Ogrska je jugoslovanska velesila par excellence, ker ni je države na svetu, ki bi družila toliko Jugoslovanov v svoji meji, kot naša monarhija.

Če upoštevamo historične momente, naletimo pač na zgodovinska dejstva, ki podpirajo pravico Hrvatske do Bosne in Hercegovine, ni jih pa bistvenih, ki bi dajale to pravico Ogrski. Državnopravni in narodnostni razlogi govore v prilog Hrvatom.

V hrvaški zgodovini je bila vedno živa misel, da sta Bosna in Hercegovina državnopravni del troedine kraljevine. Ne pozabite tudi, da so za časa turških nevarnosti, predno so si Turki osvojili Bosno, ogrski kralji Hrvate izdali. Hrvati so se branili, Bosna je bila izgubljena. To so zgodovinska dejstva. Kako živa pa je bila ta misel vedno v hrvaškem ljudstvu in v poklicanem zastopstvu Hrvatske, to dokazuje adresa, ki jo je naslovil hrvatski sabor na cesarja dne 1. maja 1861. V tej beremo (čita):

»Vaše Veličanstvo! Onstran Mure in Save živi ljudstvo, ki je včasih delilo isto usodo s troedino kraljevino in bi jo moralo še deliti, ne le vsled vezi preteklosti, temveč tudi radi vezi zemljepisne lege in krvi. Ko začenja tam razpadati, kar ni zgrajeno na pravičnosti in na istem temelju kot druge krščanske države, bi si Vaše Veličanstvo pridobilo nevenljivih zaslug za naš narod, za človeštvo in svojo rodbino, če bi nadaljevalo nit narodnostne in dinastične politike, ki se je, žal, nekaj časa sem opustila tam, kjer se je pretrgala in če bi združilo, kar naj bo združeno po zgodovini in naravi.«

Sedaj se hočem dotakniti bosanske in hercegovske uprave, omejiti se moram le na par kratkih opomb.

Nato govornik obširno kritikuje upravo Bosne in Hercegovine. Pred aneksijo smo bili lahko bolj dobrohotni, sedaj mora biti kritika ostrejša. Če je sedaj v Bosni boljše, kot pred okupacijo, nam to vendar še ni v čast in kar smo storili, ko smo uvedli v deželo varnost in red, to nam je velevala dolžnost. Da pa ni moglo biti pri tej upravi nekaj prav in da tudi ni bilo v redu, to bo rekel vsakdo, kdor si stvar temeljiteje ogleda in računa z dejstvom, da si nismo pridobili src prebivalstva s to 33-letno upravo. Sam ekscelenca Baernreiter je prišel

LISTEK.

Poggehupp.

(Hip - Frog.)

(Angleški spisal Edgar Allan Poe.)

Nisem še poznal človeka, ki bi bil imel za humor in šale toliko smisla, kot ga je imel naš kralj. Šala mu je bila po mojem mnenju edini smoter življenja. Najbolj gotovo si je pridobil kraljevo naklonjenost oni, ki mu je dober dovtip povedal. In tako se je zgodilo, da so bili vsi njegovi ministri, katerih je bilo sedem, poznani po svojih izvrstnih dovtipih. Bili so vsi veliki, debeli in obenem šaljivci prve vrste. Ali se človek po svojih šalah zredi, ali pa je debelost že sama na sebi podlaga za dovtipe in za humor, tega nisem mogel doslej natančno dognati; toda to je gotovo: suh šaljivec je »bela vrana«.

Predvsem je ljubil kralj krepke dovtipe in mirno in rade volje je poslušal kako prav dolgo šaljivo dogodbo, da je bila ta le prav krepka in debela. Prevelika duhovitost mu ni ugajala.

Tedaj še niso bili dvorni norci prišli iz mode. Vladarji so imeli svoje dvorne norce, ki so bili oblečeni kot harlekini v bujne obleke in imeli na glavi visoko kapuco s kraguljčki. Od njih se je zahtevalo, da so imeli vsaki čas dober dovtip pri rokah v zabavo Njih Veličanstvom in dvorjanikom.

Razume se, da je imel tudi naš kralj svojega norca. Naš kraljevi norec je užival veliko veljavo in ugled, ker je bil poleg svoje šaljivosti tudi še pritlikavec in pohabljenec. Pritlikavcev je bilo tedaj po dvorih mnogo in marsikakemu vladarju bi bilo resnično težko preživeti en dan brez šaljivca, kateremu bi se smejal in brez norca, iz katerega bi se norčeval. Ali šaljivci so, kot sem bil že omenil, veliki, debeli in nerodni; zato je bil naš kralj pač lahko vesel svojega Poggehuppa (tako je bilo ime norcu), ki je združeval v sebi šaljivca, pritlikavčka in pohabljenca.

Imena Poggehupp norec ni sprejel od svojih botrov pri krstu, temveč dali so mu ga ministri, in to zato, ker ni znal hoditi. Poggehupp se je mogel premikati le v skokih, pri katerih se je pa moral tako čudno zvijati, da je bil ta način baje kralju neusahljiv vir smeha in obenem tudi njegove tolažbe, ker so ga njegovi dvorjaniki kljub velikemu trebuhu in kronični zabuhlosti glave kot lepega moža slavili.

Toda kljub temu, da se je mogel Poggehupp radi svojih pohabljenih nog le s težavo po tleh premikati, mogel je zbog svoje velikanske moči v svojih rokah najtežje stvari izvesti; posebno plezati je znal mojstrsko. V tem je bil podoben bolj opici ali pa veverici, kakor človeku.

Natančno ne poznam dežele, iz katere je bil Poggehupp na dvor priromal. Vsekakor je morala biti to barbarska dežela in od dežele našega kralja zelo oddaljena. Poggehuppa so bili s silo pripeljali skupno z neko mlado deklico, ki ni bila nič večja od njega, toda lepega telesa in ljubkega obraza in je bila izvrstna plesalka. Rojena sta bila v sosednih provincah — in neki zmagoslavni general podal je ta parček Njegovemu Veličanstvu v dar.

Ni torej čudno, da se je vzbudila med mladima jetnikoma prisrčna zaupljivost; bila sta si zvesta in dobra prijatelja. Poggehupp, ki je sicer mnogo smeha vzbujal, ki pa ni bil posebno priljubljen, ni mogel mali Trippetti usluge skazovati; pač pa je Trippetta, katere ljubkost in lepoto so vsi občudovali in jo z darovi obsipali, uporabljala svoj ugled vedno v prid Poggehuppa.

O priliki neke slavnosti je kralj sklenil prirediti maškarado; vprašal je najprvo za svet Poggehuppa in Trippetto. Posebno Poggehupp je kazal nenavadno nadarjenost za pripravo slavnostnih sprevodov, za izbiranje vlog in opravo mask, tako da se je vsem zdelo, da bi brez njega ne mogli napraviti ničesar.

Večer, na katerega je padla slavnost, je bil tu. Velika dvorana je bila okrašena in ves dvor je drhtel v mrzlici pričakovanja. Vsak je dobil svoj kostum, masko in vlogo; le kralj in njegovi ministri si še niso doslej svojih vlog izbrali. Čemu da so odlašali, nisem nikdar razumel, najbrže so smatrali to sami za dobro šalo. In tako je čas potekal, v par urah bi se morala veselica pričeti, ali kralj in ministri so sedeli v kabinetu pri polnih čašah vina in nobena pametna misel jim ni prišla v glavo.

Tedaj so dali poklicati Poggehuppa in Trippetto. Kralj je bil slabe volje. Vedel je, da Poggehupp za vino ne mara, ker ga je vino razburjalo do blaznosti, ali kralj je ljubil krepke šale in zato mu je ukazal popiti kupico vina.

»Semkaj, Poggehupp,« je dejal, ko je dvorni norec s svojo prijateljico v sobo vstopil. »Izprazni to čašo na zdravje tvojih prijateljev v daljni tvoji domovini in potem nam povej, kaj bi se dalo z nami napraviti. Mi hočemo vlog, novih vlog, — razumeš, fant, — mi hočemo kaj nenavadnega, mi smo

do sklepa, da smo v Bosni in Hercegovini pač premalo globoko orali.

Ugovarjal bi lahko kdo: saj delegacije sploh niso primerno mesto, kjer naj se govori o bosanski upravi, ker ima Bosna svoj sabor! Žalibog pa ne more zaseči bosanski sabor one osebnosti, ki vodi bosansko upravo. Gospod državni finančni minister ni odgovoren bosanskemu saboru, temveč le delegaciji in v tej se ga lahko prime.

V glavnih vprašnjih se ni storilo ničesar. Predvsem so zanemarjali tekom teh 33 let dosledno vsako sodelovanje prebivalstva pri upravi, četudi samo krajevni.

Dalje se anektiranim deželam sistematično zapira morje. Ali ni naravnost evropejski škandal, da nima še danes, po 33 letih glavno dalmatinsko pristanišče, Split, s svojo naravno sosedo, z Bosno, nobene zveze? Ker je posegel nj. eksc. g. ministrski predsednik v debato o avstro-dalmatinski železnični zvezi, hočem pri tej priliki le to pripomniti: če hočemo prisiliti Ogrsko da drži svojo obljubo v smislu pogodbe, potem je nujno potrebno, da res prej ko mogoče zgradimo svoj del te zveze na Kranjskem in v Dalmaciji.

Drugo važno vprašanje bosanske uprave je ljudsko šolstvo. Pred 33 leti so bili res v Bosni in Hercegovini skoraj sami analfabeti; če se ne motim, jih je bilo v letu 1877. črez 99 %. Po 33-letni upravi, ko je dorasla pod našo slovito upravo cela generacija, je v Bosni in Hercegovini še vedno 82 % analfabetov. To nam ne more ponosa dvigati!

Agrarno vprašanje.

Dalje! Ali smo rešili glavno bosansko vprašanje, namreč agrarno vprašanje? Nismo ga rešili. Odvezo kmečkih posestev se je obravnavalo kot trgovsko zadevo, malenkostno in brez vsakega višjega pojmovanja. Ali ne mislite, da bi bilo naše moralno stališče v Bosni in Hercegovini danes čisto drugačno, če bi bili srečno rešili agrarno vprašanje? Mislim da. To pojmovanje se je izpremenilo šele po aneksiji. Po namerah drž. fin. ministrstva naj bi se vedno bolj odtegovalo prosti trgovini, to pa ne v ta namen, da bi se rešilo v interesu skupnosti, ne, privatna banka naj bi ljudstvo izsesala in izžela.

Agrarna banka.

Nečuveno bi bilo, če ne bi govorili na tem mestu o vprašanju, ki je skoraj strmoglavilo naš kabinet, vzbudilo zanimanje cele Evrope, a še do danes nismo mogli zreti v oči onemu, ki nosi odgovornost za to nečuveno podjetje. G. Burianu osebno ničesar ne očitam, govoriti pa imam s skupnim državnim finančnim ministrom.

Govornik nato obširneje razpravlja o ustanovitvi in o podrobnostih iz pravil te oderuške banke, ki jo je imenoval avstrijski poslanec dr. Redlich bakhantičen ples znorelega bančnega ravnatelja. A te podrobnosti so že vse znane našim čitateljem izza bosanske debate v državnem zboru.

Ko je javnost zvedela o načrtu te banke, se je seveda bavila z njim tudi avstrijska poslanska zbornica. Ko je stopil ta načrt v resnejši štadij, sem si dovolil vložiti nujni predlog, obravnavan v seji 11. marca 1909.; zbornica je sklenila:

»C. kr. vlada se poziva, da nemudoma ukrene vse korake, primerne, da se v zadnjem trenutku prepreči privilegiranje takozvane bosanske agrarne banke.«

Navzlic temu baron Burian ni miroval in koncem aprila ali začetkom maja je dobila banka koncesijo pod nekaj milejšimi pogoji, bistveno je ostalo pa vse pri starem. Evropsko misleče javno mnenje v Avstriji je to razburilo. 8. junija 1909. je sprejela zbornica enoglasno od gosp. poslanca dr. Redlicha predlagano resolucijo:

»Vlada se najnujnejše pozivlja, naj z vso vnemo skrbi za to, da se sprejme v načrt ustave za Bosno in Hercegovino izrecno določilo, po katerem se obravnava od časa, ko stopi v veljavo deželna ustava, odveza kmečkih posestev le kot javna zadeva in se izvrši z uporabo deželnih sredstev — izključivši vsako zasebno podjetje, izključno le z organi deželne uprave in da s tem trenutkom ugasnejo vse morebiti kakim zasebnim podjetjem z ozirom na kmečko odvezovanje podeljene pravice in privilegiji, ne da bi se smelo zahtevati kako odškodnino.

Vlado se nujno pozivlja, naj skrbi, da bo že prvemu bosanskemu saboru predložen tozadevni zakonski načrt.«

Prehajam k subjektivnemu delu zadeve in baron Burianovi ulogi. Ta je ravno tako graje vredna, kot stvar sama. Čisto nežno se je omenilo banko v odseku za zunanje stvari v avstrijski delegaciji, in sicer 23. oktobra 1908. V tem času se je bil baron Burian že odločil, da dá koncesijo in ni smatral za umestno niti omeniti banke v tiskanem ekspozéju, ki ga je predložil, dasi je bilo v njem govora o vseh mogočih, tudi manj važnih rečeh. Takrat sem bil referent za bosanski kredit. Ker sem o stvari nekaj izvedel, sem stavil, ne da bi mi bile podrobnosti znane, na barona Buriana v odsekovi seji 23. oktobra 1908. tozadevno vprašanje.

Jako zanimivo je, kaj je baron Burian odgovoril na moje vprašanje.

Razpravljal je jako obširno o agrarnem vprašanju, ki ga je označil za enega glavnih življenjskih vprašanj in menil, da je edinole prostovoljna odveza priporočljiva. Dalje je pripomnil, da se res namerava pritegniti ogrsko banko, da bi se ta procedura olajšala. Takoj je pa pristavil: Ravnotako je potegovanje kake avstrijske banke dobrodošlo. Da pa namerava v prid ogrski banki monopolizirati celo kmečko odvezo, o tem ni zinil niti besedice. To je zamolčal z dobro preudarjenim namenom, kar jaz lahko natanko dokažem. Takoj po zaključitvi delegacij, ko se je ekscelenca nadejal, da bode eno leto varen pred napadi v delegaciji, je izšel v časopisju komunike finančnega ministrstva, ki obsega že malo več, kar nam je blagovolil izdati nj. ekscelenca v delegacijskem odseku 23. oktobra 1908.

Natančnejšega se pa ni dalo izvedeti, dokler niso prišli po jako hvalevredni indiskreciji v časopisje načrti vseh tozadevnih dokumentov. Sedaj je postala seveda tudi avstrijska zbornica bolj odločna in energična in v seji aneksijskega odseka 28. januarja 1909. se je na vlado stavilo jako precizno, jasno in odločno vprašanje. Zanimivo je, kaj je odgovoril v imenu naše vlade tedanji voditelj finančnega ministrstva g. Jorkasch-Koch. Dejal je med drugim:

Dejstvo je, da je stopilo vkupno ministrstvo enostransko v dotiko z nekim ogrskim konzorcijem, z namenom, da odda odvezovanje kmetov od tega konzorcija ustanovljeni agrarni in komercijalni banki in to s pomočjo garancije, ki bi jo dala deželna vlada.

Sedaj pa si oglejmo sodbo naše vlade zoper g. barona Buriana, sodbo, na katero se sklicujem (bere): »Pripoznam, da me je to enostransko ravnanje tembolj začudilo itd. . . . Zato sem moral odločno zahtevati, da se opusti enostransko in tej državni polovici škodujočo politiko predpravic v korist bančnega statuta, ki se naj ustanovi od ogrske strani.«

Tako, moja gospoda, je govoril Jorkasch-Koch dne 28. januarja 1909. v imenu svoje vlade. Odgovoril mu je Wekerle v ogrski odposlaniški zbornici dne 11. februarja 1909. in ta odgovor ni bil vljuden. Dejal je:

»Smatrati moram le za ozkosrčnost in za popolno zanemarjenje vsake pravičnosti, če se nekateri avstrijski krogi pritožujejo proti tej odredbi vkupnega finančnega ministra.«

Nato je pričela naša vlada boj, da bi dobila v roke slavni in zloglasni bančni statut in da bi se lahko o stvari objektivno informirala. Konštatiram sledeče:

Ko se je obravnavala ta zadeva 11. marca v avstrijski zbornici, je moral priznati g. finančni minister Bilinski, član sedanje vlade in v njenem imenu žalostno dejstvo, da ni imel priložnosti videti statuta te banke.

To je res, gospoda moja, jaz vam v tej zadevi lahko navedem značilen dogodek. V februarju sem se obrnil na nj. ekscelenco barona Buriana in ga naprosil naj mi dá na razpolago en izvod tega statuta. G. baron Burian je bil tako prijazen, da mi je obljubil to z izrecno pripombo, da mi ga bo preskrbel, tudi če ne bi bilo slučajno nobenega v državnem finančnem ministrstvu. Eden ali dva dni pozneje sem prejel obvestilo od nj. ekscelence, da mi ne morejo dati na razpolago nobenega izvoda, ker imajo v državnem finančnem ministrstvu le enega.

Z ekscelenco Bilinskim tudi niso boljše ravnali.

Da pa izpopolnim ravnanje nj. ekscelence g. vkupnega državnega finančnega ministra, moram citirati tozadevno izjavo častitega šefa naše vlade in jo posebno poudariti, ker je gotovo najbolj natančna in nabolj odločna. Naš ministrski predsednik baron Bienerth je izrekel v seji bosanskega odseka dne 12. maja 1909. sledečo sodbo o vkupnem finančnem ministru baronu Burianu (čita):

Mi in posebno jaz nisem v tej zadevi poklican, da bi nosil odgovornost za našega vkupnega državnega finančnega ministra, proti kateremu sem ravnal popolnoma lojalno. V teku razprav in pogovorov med nama sem izjavil opetovano, da ne morem zastopati njegovega stališča, radi tega ne, ker je ravnal v tej zadevi brez vsakega ozira na naše koristi, čisto na svojo pest in ker nas je postavil, če ne popolnoma pred fait accompli, pa vsaj pred izjavo v bistvu obvezno. Zato tudi nimam dolžnosti, da bi zastopal kaj drugega kot lastno stališče.«

Tako je sodil dne 12. maja 1909 baron Bienerth o baronu Burianu.

Avstrijska poslanska zbornica se je seveda še ostreje izrazila. Sprejela je soglasno sledečo resolucijo poslanca Bielohlawka: »Odsek za obravnavanje bosanskih predlog izreka gospodu državnemu finančnemu ministru baronu Burianu za njegovo nečuveno enostransko ravnanje v korist ogrski zasebni špekulaciji v zadevi bosanske agrarne banke svojo najostrejšo nevoljo.«

Tudi plenum zbornice je sprejel od barona Morseya predlagano resolucijo, v kateri se izraža baronu Burianu ista nezaupnica s pristavkom, da mora zbornica »brezpogojno vztrajati na zahtevi, naj se dá trdno poroštvo, da se taki dogodki ne bodo več ponavljali.« Resolucija je bila soglasno sprejeta proti glasovom ministrov, ki so hkrati poslanci. Tako je sodila Buriana vlada, tako ga je sodila zbornica. Mogoče se Vam zde danes moje besede ostre, a ko bi bili slišali govore poslancev iz vladnih strank proti Burianu, bi bili prepričani, da razpravljam o tej stvari z veliko rezervo. Gosp. poslanec dr. Redlich je dejal: »Tudi mi pravimo: agrarna banka in njena kupčija s kmeti mora iziginiti; izginiti mora baron Burian in sploh morajo zavladati v Bosni druge razmere.« Dalje: »Glavno za nas je najostrejša obsodba baron Burianovega ravnanja, ker on je pravzaprav mož, ki je to testo umesil.« Sledi najostrejši odstavek. Ko je nekdo zaklical: »Na smrt ste ga obsodili,« tedaj je odgovoril dr. Redlich: »Ne, nismo ga, to bom storil v delegacijah, ker držim na kompetence. Tam bo postala stvar resna.« Žalibog mojega častitega prijatelja ni v letošnjih delegacijah. Ali ugovarjalo bi se lahko, da se je poboljšal baron Burian in da je predložil zakonski načrt, po katerem naj se izvrši kmečka odveza fakultativno izključno po organih vlade, s tem tudi eo ipso vzame v smislu sklenjene pogodbe, oziroma štatuta tozadevni privileg bosanske agrarne banke. Res je bil predložen ta načrt pravzaprav po velikodušni inicijativi našega cesarja in baron Bienerth ima za to zaslug, to pa ne izpremeni *ničesar* na dejstvu, da se je osmelil avstrijsko-ogrski državni finančni minister svoje močno priviligirati podjetje, namenjeno, da za kupčije izrablja socialno in gospodarsko bedo velikega, morda najvažnejšega dela bosanskega prebivalstva. Kar se je enkrat zgodilo, se lahko tudi drugič.

Kaj pa potem, če se ta postava ne sklene v bosanskem saboru? Bosanskega agrarnega vprašnja se sedaj ne da tako lahko rešiti, kot za časa okupacije ali pa, predno se je pojavila ideja te oderuške banke. Močno gibanje v Bosni zahteva danes obvezno odvezo. Ne vem, ali bo dobila vlada večino za svoj predlog, vem pa za najodločnejšo izjavo vlade, da eventualno sklenjen zakon obvezne odveze ne bo dobil Najvišjega potrdila. In potem vstane iz groba oni nečuven privileg in poten

---

siti te večne vsakdanjosti. Pojdi, pij! Vino ti vzbudi domišljijo.«

Poggehupp je skušal, kakor vselej, odgovoriti na to povabilo z dovtipi; ali danes mu ni šlo. Bil je ravno rojstni dan pritlikavca in povelje, naj pije na zdravje svojih prijateljev v daljini, mu je privabilo solze v oči. Velike in grenke solze so padle v čašo, katero je bil ponižno vzel iz kraljeve roke.

»Ah! ha! ha! ha!« krohotal se je kralj, ko je norec počasi kupo izpraznil. »Glejte, kaj napravi kozarec dobrega vina. Kako se ti svetijo oči!«

Ubogi fant! Njegove velike oči niso samo svetile, temveč so kar žarele; vino je začelo v njem učinkovati in ta učinek je bil grozen. Tresoč se je postavil norec čašo nazaj na mizo in zrl pri tem na svoje mučitelje z blaznim pogledom.

»Poggehupp, svetuj nam,« je rekel kralj; »mi hočemo novih vlog! Da, novih vlog, — ha! ha! ha!« in ker je smatral kralj te besede za izvrsten dovtip, so se zasmejali tudi ministri, bučno in glasno.

Tudi Poggehupp se je smejal; ali njegov smeh je bil slab in tih.

»Naprej,« je zaklical kralj nejevoljno, »ali ne veš nobenega predloga?«

»Skušam si izmisliti nekaj novega,« odgovoril je norec.

»A tako! Ti skušaš?« vpil je surovež z besnim glasom; »kaj hočeš s tem reči? Ti kljubuješ, ker si dobil premalo vina? Tukaj, ná, pij!« In kralj je natočil zopet čašo in jo ponudil Poggehuppu, ki je, loveč sapo, gledal z mot-nim, blaznim pogledom na polno kupo.

»Pij, pravim!« je rjovel kralj, »ali pri vseh vragih . . .« Norec se je še vedno obotavljal. Kralja je oblila jezna rdečica in ministri so se smehljali. Bleda kot smrt se je bližala Trippetta kralju in je padla pred njim proseč ga, naj se usmili njenega prijatelja.

Presenečen radi take predrznosti opazoval jo je kralj nekaj časa molče. V začetku ni vedel, kaj bi dejal in kako bi dal duška svoji jezi. Slednjič je sunil Trippetto z nogo od sebe in ji zlil v obraz polno čašo vina.

Deklica je vstala in sedla zopet na svoje mesto.

Nastal je molk, ki je nekaj minut trajal. Ta molk je prekinilo lahno, pa trdo in dolgo časa trajajoče škripanje, ki se je zdelo, da iz vseh kotov prihaja.

»Kje — kje— zakaj delaš ta ropot?« vprašal je kralj norca in ga divje pogledal.

Ta se je že oprostil svoje prejšnje onemoglosti; pogledal je kralju mirno in pogumno v oči in zaklical:

»Jaz? Čemu naj bi jaz to delal?«

»Zdi se mi, da je prihajalo škripanje od zunaj,« opomnil je dvorjanik. »Mislim, da je bila papiga na oknu, ki je svoj kljun ob mrežo svoje kletke brusila.«

»Gotovo,« je odgovoril kralj, katerega je ta misel močno pomirila; »toda pri moji viteški časti, preje bi bil prisegel, da so bili to zobje tega lopova, ki so škripali.«

Norec se je zasmejal in pokazal vrsto širokih, močnih in naravnost odurnih zob. Da, dejal je celo, da je pripravljen izpiti toliko vina, kot bi se zahtevalo. Kralj je bil zadovoljen. Izpraznivši še eno časo, je začel Poggehupp živo razlagati svoj načrt za maškarado.

»Ne vem, kako mi je prišla stvar na misel,« dejal je mirno, kot da bi ne bil še nikdar v svojem življenju vino okusil. »Takoj potem, ko je Vaše Veličanstvo deklico sunilo in ji obraz z vinom polilo — takoj potem, ko je Vaše Veličanstvo to storilo in ko je povzročila papiga tam zunaj tisto čudno škripanje, sem se spomnil na neko zabavo, ki je bila v navadi doma pri maškaradah, ali za to deželo bo to nekaj popolnoma novega. Žal, da je treba za to osmerih ljudi in —«

»Saj smo tukaj,« je zaklical kralj, »ravno osem nas je kot nalašč, namreč jaz in mojih sedem ministrov. Govori! Kaka zabava bo to?«

Norec je odgovoril: »Pri nas doma se imenuje ta igra »Osem zvezanih Orang-Utanov« in povzroči, če se dobro uprizori, obilo smeha.«

»Mi jo bodemo uprizorili,« zaklical je kralj in se vzravnal.

»Lepota igre,« nadaljeval je Poggehupp, »obstoji v tem, ker toliko strahu povzroči.«

»Izvrstno!« tulili so kralj in ministri.

»Jaz bodem gospode prestvaril v opice,« dejal je norec; »gospoda bode tako podobna resničnim Orang-Utanom, da se bodo vsi čudili.«

»O, to je krasna misel!« je zaklical kralj. »Poggehupp, poplačal te bodem z zlatom.«

»Verige imajo ta namen, da povečajo s svojim rožljanjem splošno zmedenost. Vsak naj misli, da je to osem Orang-Utanov, ki so iz zverinjaka zbežali. Vaše Veličanstvo nima niti pojma, kak strah zamore osem skupaj priklenjenih Orang-Utanov vzbuditi med maskami, če jih smatrajo ljudje za resnične zverine in se torej z divjim vpitjem zaženo med skrbno in bogato oblečene gospode in dame. To bode nepopisljivo.«

»To si lahko mislim,« je dejal kralj in kmalu nato se je zaključil kronski svet, kajti bilo je že pozno in zadnji čas, da so se kralj in ministri preoblekli za igro, ki si jo je bil Poggehupp izmislil.

Metoda, po kateri je norec obleke gospode, je bila zelo priprosta, a njegovim nakanam silno primerna. V onih časih, v katerih se godi moja povest, ni videl še nihče v civiliziranih krajih pravega Orang-Utana, in zato je bilo dovolj, če so bili kralj in ministri vsa nekoliko taki zverini podobni. Najprvo so si morali obleči tesno oprimajoče srajce in hlače iz volne. Te so bile nato močene v smoli. Ko je bila obleka do tega gotova, je opomnil nekdo, naj mu prilepi na smolo perja; toda norec je nasprotoval temu predlogu, češ, da se vendar lasje take zverine mnogo bo

imamo vse mogoče pričakovati od fin. ministra, ki je pokazal, da ni mož, kateri bi ščitil in varoval skupno blaginjo v vseh razmerah. Mož, ki dá tak privilege, zasluži najostrejšo grajo. In mi poslanci visoke delegacije smo naravnost smešni. Kjer ga nismo mogli zgrabiti, smo izrekli baronu Burianu nezaupnico, kjer ga pa lahko primemo, se umičemo. Naša dolžnost je, mislim, da tukaj z možato odkritostjo, kot smo to storili enoglasno v zbornici, govorimo s krivcem, ki se je drznil kršiti svojo uradno dolžnost. Kar je storil baron Burian, je nekaj tako nečuvenega, da ne smemo molčati. Tudi avstrijska delegacija mora dokazati toliko poguma in brezobzirnosti, da z jasno besedo prepreči, da bi si še kedaj kak minister upal kaj takega kot baron Burian. »Vestigia terrent«, naj bo zapisano na durih skupnega finančnega ministrstva. Usode nj. ekscelence nimamo v svojih rokah, pač pa svobodno lahko povemo, kar mislimo. Ne gre za [illegible] temveč za finančnega ministra, [illegible] grešil proti svojim dolžnostim [illegible] skupni blaginji ne veljajo osebni oziri pač pa rek: salus rei publicae, suprema lex. Storite, kar hočete gospoda moja, jaz bom storil svojo dolžnost. Predlagam resolucijo, dobesedno isto, kot je bila sprejeta v seji 8. junija 1909 na predlog barona Morseya z vsemi glasovi proti glasovom ministrov. Vi, gg. kolegi iz zbornice, ste glasovali za to resolucijo, upam, da boste zanjo glasovali tudi v tej visoki zbornici, ki je za g. barona Buriana kompetenten forum. Moj predlog se glasi: »Izrekajoč g. državnemu finančnemu ministru baronu Burianu radi njegovega v zadevi bosenske agrarne banke enostranskega ravnanja v prid zasebnemu bančnemu inštitutu svojo grajo, mora avstrijska delegacija brezpogojno zahtevati uspešnega poroštva, da se taki dogodki več ne ponove.«

Politični polom liberalne stranke.

Imenovanje predsednika Elsnerja ne pomenja nič manj nego popoln polom liberalne slovenske politike v dunajskem parlamentu. Vodstvo svoje dunajske ladjice so poverili liberalci tačasnemu »načelniku« »Zveze južnih Slavena«, dvornemu svetniku Ploju. Ta jih je vedel prepričati, da ves blagor leži v hofratovanju na »zgoraj«, posebe pa še v **intrigiranju zoper vse,** kar započne večina slovenskih poslancev pod vodstvom dr. Šusteršiča. In kar naenkrat je pala slovenska liberalna politika iz bojne poze radikalne opozicije v **ponižno mendikantstvo** v raznih ministrskih predsobah. »Zveza južnih Slavena« pod »vodstvom« svojega hofrata že dolgo, ni imela drugih opravkov, kakor da je pošiljala »deputacije« v razna ministrstva prosjačit za drobtinice. Na drugi strani pa dični načelnik te Zveze ni zamudil nobene prilike, da je intrigiral **zoper vse,** kratkomalo zoper vse, kar je ukrenil »Slovenski klub« v skupnem narodnem in ljudskem interesu. In v tem oziru ga je zvesto podpiralo slovensko liberalno časopisje, na čelu mu »značajni« »Slovenski Narod«, pri katerem pod svojim novim šefredakterjem nikdar ne vé levica, kaj dela desnica. Uspeh te intrigantske taktike je bil celo naraven: Gospodje so spodkopali popolnoma **svoj lastni ugled,** žalibog pa tudi skrajno oškodovali slovensko **narodno** politiko v obče.

Na Dunaju dobro vedo, da so slovenski sodniki večinoma liberalci. Vedo tedaj, da s preteriranjem slovenskih sodnikov zadenejo v prvi vrsti liberalno stranko. A to jih ne ženira, ker to stranko pošteno **zaničujejo** zbog njene lakajske ponižnosti in njenega brezznačajnega intrigantstva zoper dosledno narodno politiko S. L. S. Gospodje na Dunaju tudi dobro vedo, da načelnik »Zveze južnih Slavena« **mora vse** požreti in jim brezpogojno služiti. **Zato so hladnokrvno preterirali slovenske liberalne sodnike in se smejejo izbruhom onemogle jeze v predalih liberalnih listov.**

Slovenski liberalni sodniki so **preterirani** in za dolgo vrsto let jim je zaprta najboljša sodniška služba, ki je za slovenskega sodnika sploh dosegljiva. Nemški nacionalec, ki je zasedel to visoko mesto, je še mlad in čil. Vsi tisti slovenski sodniki, ki bi po svoji službeni starosti imeli pravico do tega mesta, lahko naredijo križ definitivno. **V tolažbo naj jim pa služi, da utegne dvorni svetnik Ploj postati prav v kratkem senatni predsednik pri upravnem sodišču.**

Kako smešni so ljudje, ki pričakujejo kak resen odpor »Zveze južnih Slavena« zoper Hochenburgerjevo vlado!

NAPAD NA AVSTRO-OGRSKO POSLANIŠTVO V BELGRADU.

Iz Zemuna poročajo, da je ponoči od 16. na 17. t. m. položil nekdo v poslopje avstro-ogrskega poslaništva dinamitno bombo. Pravočasno so še bombo opazili in odstranili.

UPOR V GRŠKI ARMADI.

V Korfuu se je branilo 60 tesalskih vojakov nadalje služiti v armadi. Veniselos je ukazal upornike aretirati in jih privesti v Atene.

PRED NOVIMI VOLITVAMI NA ANGLEŠKEM.

Asquith je izjavil v zbornici, da je svetoval kralju, naj razpusti zbornico, kakor hitro bo rešen proračun. Najbrže se državni zbor razpusti dne 28. novembra. Volitve se izvedejo lahko še pred Božičem. V Rottinghamu je govoril Balfour. Izjavil je, da je druga zbornica, ki vpliva na poslovanje, potrebna. Po njegovem mnenju bi morala biti gosposka zbornica sestavljena: 1.) iz takih oseb, ki so po svojem uradu za to sposobne; 2.) iz članov, ki jih volijo pairi in 3.) taki, ki se izvolijo ali imenujejo v gosposko zbornico.

ZAROTA V MEHIKI.

V Mehiki so zasledili zaroto proti predsedniku in proti vladi. Vstaja naj bi izbruhnila dne 20. t. m. Orožje so nakupili zarotniki v Združenih državah. Zaloge orožja v San Antoniu in po drugih krajih nadzorujejo. Orožje bodo konfiscirali, če ga poizkusijo vtihotapiti čez mejo.

Položaj na denarnem trgu.

Naša državna banka je imela koncem oktobra 377 milijonov podvrženih papirjev. To je za jesensko sezono, ki ima vedno velike zahteve na denarnem trgu, zelo nenavadna vsota. Največje število davka obveznih not je imela dosedaj oktobra 1907 v višini 242 milijonov kron. Vodstvo banke je pričakovalo ta naval v naprej in je zvišalo obrestno mero. Koncem oktobra je promet z notami na avstrijski banki znašal čez dva in pol milijona kron. Nemška državna banka je imela dne 22. oktobra za 1655 milijonov mark not, francoska banka dne 25. oktobra za 52·56 milijonov frankov, angleška banka dne 27. oktobra za 8 milijonov pfundov, to je za 6670 milijonov kron. Vse državne banke se morajo braniti in zasigurati s povišanjem obrestne mere. V Nemčiji so v skrbeh, kako se bo diplomatična finančna borba med Parizom in Berolinom v zadevi ogrske rente in turškega posojila, po odtegnitvi obilega francoskega denarja iz Berolina, naprej razvijala. Nemški denarni trg ima slabe pozicije, poroča se celo, da se je resno bati omajanja nemških financ. »Splošno se kažejo letos nejasnosti in izjeme na mednarodnem denarnem trgu, nasproti prejšnjim jesenskim periodam«, piše neki nemški finančni list.

Ves svet se dosedaj ni zmenil za zaloge zlata angleških in francoskih bank. Pri francoski banki se je zmanjšala zaloga za celih 263 milijonov frankov zlata, pri avstrijski državni za 50 milijonov, pri nemški za 34 milijonov, pri angleški samo v predzadnjem tednu v oktobru za 17 milijonov kron. Zmanjšanje avstrijske zaloge zlata se mora pripisovati slabi trgovski bilanci, denarni potrebi pri gospdarskih operacijah, močnejši sladkorni trgovini in skoraj preživahnemu veselju pri stavbinskih podjetjih.

Nemčija in Francoska sta na tuje države preveč izposodile. Angleška je morala in mora še zalagati Egipt in druge kolonije z denarjem. Nasledki tega položaja bodo, da se visoka obrestna mera ne bo znižala, ali se bo pa še bolj zvišala, kljub temu, da se leto za letom pridobiva vedno več zlata. Zlato pa namreč ni vedno denar. Zvišanje obresti naše državne banke je vzbudilo v inozemstvu mnogo razburjenja, ker je celo v kritičnih časih aneksije od maja 1908 naprej vstrajala pri stari obrestni meri 4 odstotkov.

Povišanje obrestne mere je bilo sedaj nujno, in kljub ogrskim zakladnim papirjem se je stanje banke zboljšalo. Subškripcija sama je izborno izpadla. Nasproti temu pa se pojavljajo pri ogrski rentni emisiji v znesku 250 milijonov kron občutne težave. Dejstvo zvišane obrestne mere bo imelo gotovo tudi posledice za hranilne in posojilne zavode.

Tržiške novice.

t **O ustanovitvi društva za otroško varstvo in mladinsko skrb** smo poročali že v sobotnem »Slovencu« dne 12. t. m. Minolo sredo se je sestavil društveni odbor tako-le: načelnik tržiški župnik g. Jožef Potokar; namestnik tovarnar g. And. Gassner; tajnik duhovni svetnik in župnik g. Jan. Zabukovec iz Križa; namestnik šolski vodja g. Ferdinand Kalinger; blagajnik tovarnar g. Julij Goeken; namestnik okrožni zdravnik g. dr. Mano Jagodic. — Kot prvi ustanovnik z zneskom 100 K je pristopil ogrski državni poslanec Friderik baron Born.

t **Zadnja prireditev društva sv. Jožefa** je bila pač najboljša, kar jih je doslej uprizorilo imenovano društvo, če morda izvzamemo »Andreja Hoferja«. Posebno je že takoj v začetku ugajal močan mešan zbor, ki je prvikrat nastopil tako številno; potem pa igra »Mlinar in njegova hči«! Zlasti večje vloge so bile v rokah igralcev, da moramo [illegible] društvu na taki prireditvi iskreno čestitati. Dvorana je bila čisto napolnjena.

t **Prvo javno predavanje.** Društvo sv. Jožefa bo začelo v nedeljo dne 20. t. m. z javnimi predavanji. To pot bo prišel iz Ljubljane izboren poznavatelj naše domače zgodovine profesor dr. Josip Gruden, da nam opiše tržiško zgodovino. Predavanje obeta biti jako zanimivo in se bo vršilo v spodnji društveni dvorani. Začne se ob štirih popoldne, vstop je vsakemu prost.

t **Iz šolske službe.** Dopust je vsled bolehnosti dobila za 5 mesecev gdč. Paternoster; njeno mesto prevzame za ta čas gdč. Marg. Bortolotti.

Književnost.

* **Dekle z biseri.** Povest iz prvih časov krščanstva. — Založila Katoliška Bukvarna; cena 2 K 20 vin., vezano 3 K 20 vin., po pošti 20 vinarjev več.

Ravnokar je izšla povest, ki si bo po svoji krasni, izredno zanimivi vsebini gotovo v kratkem osvojila srce vsakega bravca. Mlad rimski stotnik plemenitega rodu — pogan — se zaljubi v judovsko deklico izredne krasote in redkih duševnih zmožnosti, ki je kristjana. Tudi deklici se vname srce za značajnega moža, vendar mu pa kot poganu noče podati roke, temveč ostane zvesta svojim kristjanskim načelom, katere zastopa enako krepko tudi napram svojim rojakom Judom in prijateljem Esencem. Povest, ki se odlikuje po izredno zanimivih in v svoji zanimivosti dovršenih zapletljajih, nas povede tudi k obleganju mesta Jeruzalema, kjer reši Mirijam stotniku Marku življenje, a je zato sama vjeta ter od rimskega poveljnika Tita obsojena, da bo krasila njegov zmagoslavni vhod v mesto Rim, potem pa da bo prodana v sužnost. Udeležiti se mora res zmagoslavnega obhoda, sužnosti jo pa reši stotnik Mark, ki jo kupi — četudi jo hoče na vsak način pridobiti zase sam cesarjev sin — za velikansko svoto, ter ji daruje prostost. V nadaljnem preteku povesti, ki je prepletena z najživejšimi slikami ter polna zgodovinskih zanimivosti, postane tudi Mark kristjan, nakar ga škof Ciril z Mirijam poroči. — Prekrasno povest vsem krogom najtopleje priporočamo.

---

podobni lanu, nego perju. In tako je prišla na obleko debela plast lanu. Potem so prinesli dolgo verigo. To je priklenil Poggehupp najprvo kralju okoli pasu in tako potem vsem ministrom. Tako priklenjeni so stali sedaj ministri in kralj v krogu, popolnoma podobni resničnim opicam, katere so bili kje v Borneji vjeli.

Dvorana, v kateri naj bi se veselica vršila, je bila okrogla in velika. Luč je prihajala skozi edino okno, ki je bilo narejeno visoko gori v kupoli. Po noči, za katero je bila dvorana prav za prav določena, je žarel velikanski kandelaber, ki je visel raz stropa in ki se je mogel dvigati in padati vsled nekega stroja, ki je bil napravljen zunaj dvorane na strehi.

Okrasitev dvorane se je bila vršila pod vodstvom male Trippete; samo v nekaterih stvareh je bil odločeval Poggehupp. Na njegovo povelje se je bil ta večer odstranil veliki kandelaber. Gotovo radi tega, ker bi raztopljeni vosek lahko pokvaril dragocene obleke dvorjanikov in gostov; kajti ti se radi množice ljudi niso mogli venomer izogibati središča, nad katerim je visel kandelaber. Zato pa so bili postavljeni v raznih delih dvorane mali svečniki in v obroče, katerih je bilo v zidovju kakih šestdeset, so bile vtaknjene baklje, ki so sladak vonj po dvorani razširjale.

V Orang-Utane preoblečeni kralj in ministri pa so čakali na nasvet dvornega norca do polnoči. Tedaj pa, ko je izdonel dvanajsti udarec ure, so vsi naenkrat v dvorano pridrveli.

Razburjenje med gosti je bilo nepopisljivo in je kraljevo srce z veseljem navdalo. Kakor se je pričakovalo, so smatrali skoro vsi gostje čudne pošasti za zverine. Mnoge dame so omedlele, in da bi ne bil prepovedal kralj na maškaradi nositi orožja, bi sam in ministri to svojo šalo s krvjo poplačali. Tako pa je bežalo vse k vratom, te pa so bile po naročilu kralja vse zaprte in ključi v rokah Poggehuppa.

Ko je bila zmešnjava na vrhuncu in je vsaka maska mislila le na svojo rešitev, je padala veriga, na kateri je drugače visel kandelaber, polagoma nižje in nižje, tako da je bila njena kljuka oddaljena naposled le še kake tri črevlje od tal.

Kmalu nato so stali kralj in ministri v sredi dvorane in v neposredni bližini verige. Tedaj pa je Poggehupp, ki jim je bil vedno za petami in jim šepetal, naj ne odnehajo od svojega divjanja, z bliskovo hitrostjo pripel verigo, s katero so bili priklenjeni, na kljuko verige, ki je visela raz stropa in v trenutku je potegnila nevidna roka verigo navzgor, da ni mogel nihče doseči visečih zverin, ki so v tesnem klopčiču visele nad glavami. Maske so se medtem zopet nekoliko pomirile; spoznale so, da je bilo vse to le dobro izmišljena šala in so se začele ob pogledu na viseče opice bučno krohotati.

»Prepustite jih meni!« se je drl Poggehupp, katerega cvileči in kričeči glas je prevpil strašni ropot.

»Dajte jih meni. Menim, da jih poznam; hočem si jih ogledati in potem sam povem, kdo so.«

Medtem je plezal po glavah gostov do stene; tam je vzel iz obroča bakljo, se vrnil na isti način v sredo dvorane in skočil z opičjo hitrostjo kralju na glavo in plezal od tu po verigi par črevljev višje; obrnil je bakljo navzdol, kot bi hotel viseče Orang - Utane natančno preiskati, in venomer kričal: »Takoj izveste, kdo so ti ljudje!«

In sedaj je norec, medtem ko se je vsa družba z opicami vred krivila od smehu, zažvižgal, rezko in oglušajoče; z vso silo se je dvignila veriga navzgor in z njo prestrašene opice. Visele so sedaj ravno v sredi med parketom in kupolo. In z njimi vred se je dvignil tudi Poggehupp, ki je ostal tam, kot je bil preje in še vedno je mahal z bakljo proti opicam, kot bi hotel na vsak način spoznati, kdo so.

Ta prizor je zamoril smeh in v nemem začudenju so zrli gostje na čudno družbo tam gori. In za eno minuto je vladala popolna tišina. In potem se je začulo zopet ono lahno, trdo škripanje, ki je bilo vzbudilo preje v kabinetu pozornost kralja in ministrov, tedaj, ko je bil zlil kralj vino v Trippettin obraz. Ali sedaj ni mogel nihče več dvomiti, da je prihajal ta glas, to grozno škripanje iz živalskih zob pohabljenega Poggehuppa, kateremu so se cedile v strašni togoti bele pene iz ust. Z poblaznelim pogledom je zrl sovražno v obraze kralja in ministrov, ki so ga začeli sedaj s strahom gledati.

»Ah, ha!« dejal je naposled besni norec, »ah, ha! Polagoma spoznavam te lepe zverine!«

In sedaj je približal svojo bakljo še bližje h kralju, kot bi ga hotel še natančneje opazovati, in tedaj je bila kraljeva obleka v hipu v ognju. V pol minuti so gorele smolnate obleke vseh osmih opic; množica spodaj pa je stala nepremično v svoji grozi, — ni mogla rešiti, pomagati, le kričala je.

Slednjič je moral Poggehupp radi lastne varnosti splezati višje po verigi, da je utekel plamenom in ob tem prizoru je množica zopet utihnila. In glasno in prodirajoče je začel govoriti pritlikavi norec:

»Sedaj vidim jasno,« je dejal, »kakšni ljudje so skriti v teh maskah. Tu je velik kralj s svojimi sedmimi tajnimi svetniki svojega kabineta — kralj, ki se ne sramuje, da tepe slabotno deklico, in njegovi ministri, ki to dopuščajo. Kar se tiče mene, jaz sem Poggehupp, dvorni norec, in to je bila moja zadnja šala.«

S smolo in lanom odete maske so zgorele, predno je še dokončal Poggehupp svoj govor. Osem mrličev je viselo na verigi, ena sama črna, smrdeča masa, brez oblike in spremenjena v ogelje. Norec je vrgel svojo bakljo nanje in počasi splezal do stropa kupole, kjer je izginil skozi okno.

Misli se, da je bila Tripetta medtem na strehi in tako pomagala svojemu prijatelju pri izpeljavi goreče kazni. Nato sta oba zbežala v svojo domovino in videl jih ni nihče več.

* Ravnokar je izšla v drugi izdaji velezanimiva knjiga: **»Osmero blagrov ali nauk o srečnem življenju.«** Spisal Ant. Kržič. Samozaložba. Prodaja »Katoliška Bukvarna«. Cena 1 K 60 h broš., 2 K v platno vezano, za pošto 20 h. Knjiga opisuje najimenitnejši predmet v človeškem življenju: našo srečo. Saj si pač nihče izmed nas bolj ne želi nobene reči, nego sreče. Knjiga je spisana na zanesljivi podlagi: Zemeljsko srečo si pridobi le oni, ki tako živi, da si služi večno srečo v nebesih, ker je ista pot do časne in večne sreče. Torej je to delo hkrati nekakšna preprosto pisana apologetika. To ime zasluži še tembolj, ker najnevarnejša krivoverstva nove dobe slone uprav na napačnem umevanju človeške sreče. V istem zmislu je nekakšna izpopolnitev »Knjige o lepem vedenju« in »Zlate knjige«. Naslov: »Osmero blagrov« je opravičen v tem, ker je vsa tvarina zasnovana in razpredeljena na podlagi onih čednosti, ki jih je Jezus posebno poveličeval. Knjiga je precej obširna in se je še nekoliko povekšala v novi izdaji. Pisatelj je namreč hotel temeljito rešiti ta problem ter se ozirati kar moč na vse, kar se mu je zdelo bistveno potrebno v pojasnilo tega predmeta. Hkrati je pa obravnava tudi zato bolj obširna, ker se nakratko ne da dovolj mikavno pisati. »Sreča« in »veselje« pa se pač mora obravnavati v bolj veseli in prikupni obliki. V to svrho so zlasti dobro došli mnogi zgledi in razne primere, ki blagodejno prepletajo teoretiške opise. Obravnavajo se v knjigi zlasti te-le reči: V uvodu: Kaj je sreča in kako se da pridobiti. I. Bogastvo in uboštvo, delo in počitek ter štedljivost. II. Napuh in ponižnost; zdravila zoper jezo. III. Trojni vzrok naše žalosti: kes, nadloge in skrbi, — zdravilo zoper to trojno zlo. IV. Krotenje strasti, sreča bogoljubnosti. V. Plemenito vedenje do bližnjika v mišljenju, govorjenju in dejanju donaša obilno sreče. VI. Čistost je najboljši vir naše sreče. VII. Mir z Bogom, z ljudmi in s seboj donaša zadovoljnost — srečo. VIII. Če ostane še kaj bridkosti, jo odvrne nauk o izredno veliki koristi trpljenja. Konec: Kako nauke o sreči izvrševati in si v prid obračati. — Radi pritrdimo besedam, ki jih je zapisal pisatelj v priporočilo drugi izdaji: »Ta knjiga ni, kakor mnoge druge, da bi jo čitatelj kot kako povestico, kar slastno prebravši, vrgel v kot ter se nikdar več ne zmenil zanjo. Želim, da bi bila nekakšna družinska knjiga, ki naj se opetovano čita iz nje, skupno in posamič, ker šola zemeljske sreče je pač šola, ki se konča šele z zadnjo uro.«

„Slovenska Straža."

Ustanovitev podružnice »Slov. Straže« za Maribor in okolico

se je izvršila dne 16. novembra. Brez velike agitacije se je zbralo do sto mariborskih Slovencev. Zborovanje je otvoril gospod nadrevizor Vlado Pušenjak s prisrčnim pozdravom na navzoče. V odbor podružnice so se izvolili g. dr. Leskovar, predsednik, gospa Ana Majcen, podpredsednica, g. Vlado Pušenjak, tajnik, g. Ferdo Leskovar, blagajnik; za odbornike: g. Hrabroslav Ham, načelnik mariborskega Orla, g. dr. Verstovšek, gdč. Jožica Radolič in g. Fr. Žebot. Pristopilo je takoj čez 50 udov k podružnici. Vsi govorniki so izražali svoje veselje nad ustanovitvijo te prepotrebne podružnice. Z viharnim navdušenjem je bila sprejeta na znanje izjava g. dr. Medveda, ki se je izrazil, da bode z veseljem sodeloval pri podružnici »Slov. Straže«. Upamo, da bo mariborska podružnica razvila vztrajno narodno obrambno delo v Mariboru.

Ponovno prosimo vse podružnice »Slovenske Straže« in vse somišljenike, naj skrbe v svojih krajih, **da se povsod razširijo naše vžigalice** v korist obmejnim Slovencem. Rabite samo naše vžigalice. Opominjajte znance na rabo naših vžigalic, **odločno zahtevajte od trgovcev, naj jih naročajo pri »Gospodarski zvezi«.** Če bi vsak naš somišljenik v tem oziru kaj storil, bi bil dobiček iz vžigalic velik.

Sklad Mohorjanov 1910.

26. Mohorjani v Kontovelju po Ant. Košir, župniku, 2 K. — 27. Mohorjani Brest po Antonu Ellner, župniku, 1 K 20 h. — 28. Mohorjani Jezersko na Koroškem 5 K. — 29. Mohorjani v Šebreljah, Gor., 8 K. — 30. Mohorjani Kamnje po Izaju Božič, vikarju, 4 K. — 31. Mohorjani v Podmelcu 6 K. — 32. Mohorjani v Doliču po M. Ulčnik, župniku, 8 kron. — 33. Mohorjani v Podbrezjah po župnem uradu 15 K 42 h. — 34. Mohorjani pri Sv. Lenartu po gospodu A. Sadjak, župniku, 10 kron. — 35. Mohorjani v Donavicu, p. Ljubno, po Ivanu Glastovec 2 K. — 36. Mohorjani Podgraje pri Slov. Bistrici 4 K 80 h. — 37. Mohorjani Planina, Štajersko, po g. Franu Gartner, župniku, 6 K 70 h. — 38. Mohorjani v Šmarjah po g. J. Kranjec, župniku, 4 K. — 39. Mohorjani Bazovica pri Trstu 11 K. — 40. Mohorjani v Št. Rupertu po g. Franu Treiber, župniku, 10 K. — 41. Mohorjani Bilčovs p. Bistrica v Rožu 10 K.

Nabralo se je kot Slomškov dar:

M. Golob, kaplan, Št. Ilj v Slov. goricah, 4 K. — Tarokisti v prevaljskem župnišču, Prevalje, 10 K. — Globa radi preglasnega govorjenja 6 K. — Uradniki Kolinske tovarne v Ljubljani 8 K. — Darovali cerkveni pevci na Vrhniki po g. Franu Vovko 11 K. — Nabrano pri odhodu velespoštovane rodbine Kranjc v Št. Ilju v Slov. goricah 16 K 20 h. — Ob slovesu 6 K. — Pri blagoslovitvi nove hiše v Stročji vasi pri Ljutomeru je g. I. Vršič pri zbranih gostih nabral za »Slovensko Stražo« 8 K.

Skrbite za brate! Ob vsaki priliki darujte, zbirajte za »Slovensko Stražo«! Ogromno je delo, ki ga rešuje »Sl. Straža«. Na pomoč, da bo poročilo o prvem letu njenega obrambnega delovanja sijajna priča smotrenega narodno-obrambnega dela in dokaz, da imamo toplo srce in odprte roke za svoje rodne brate.

Ne verjemite tistim,

ki Vam hočejo dopovedati, da Kolinska kavna primes v korist obmejnim Slovencem ni dobra. En sam poizkus Vas prepriča, da je ravno nasprotno res, da je Kolinska kavna primes od vseh izdelkov te vrste najboljša. Kava, kateri smo pridejali Kolinske kavne primesi, je izbornega okusa in lepe barve. Ker je vrhu tega Kolinska tovarna v Ljubljani domače kupčijsko podjetje in ker del čistega dobička od prodane Kolinske kavne primesi pripade v korist obmejnim Slovencem, zato bi bilo želeti, da se ta kavna primes kar najbolj razširi po vseh slovenskih rodbinah, ki jim Kolinsko kavno primes v korist obmejnim Slovencem toplo priporočamo. **Opozarjamo, da naj se kupuje le tista Kolinska kavna primes, ki ima ovitek v korist obmejnim Slovencem in na ovitku pečat »Slovensko Straže«.**

Gemeinde-Sparkasse v Gradcu

je darovala za Südmarko 200 K, enako delajo drugi nemški denarni zavodi. Koliko naših posojilnic pa je že pristopilo k »Slovenski Straži«? . . .

Abstinenčni vestnik.

Statistika gostilniških koncesij v Galiciji. V Galiciji preneha letos takozvana propinacija, to je pravica graščakov, da smejo samo oni imeti krčme, in razdajale so se gostilniške koncesije, kakor drugod po Avstriji. Nedavno je prinesel galicijski uradni list statistiko koncesij, ki so se razdelile. Iz te statistike razvidimo, da ni dobilo 1445 občin nobene krčme, in sicer 937, ker so se občine izrekle proti vsaki krčmi. V 385 občinah se ni dala koncesija, ker prositelji niso odgovarjali vsem pravnim zahtevam ali pa niso imeli primernega prostora, v 123 občinah pa nikdo ni prosil za krčme. — Vseh koncesij se je razdalo 9687, in sicer za 4819 občin. 8900 koncesij se je izdalo za točenje žganja in piva, 133 koncesij samo za točenje piva, 640 koncesij samo za prodajo žganja na drobno, 14 pa samo za točenje medu in prodajo na drobno. — Koncesij je dobilo: 6157 prejšnjih krčmarjev in krčmaric, ki so že imeli krčme v najemu od grajščakov, 866 hotelirjev, restavraterjev, slaščičarnarjev in kavarnarjev, 78 pivovarnarjev, 157 žganjekuharjev, 6 občin, 86 društev in kazin, ki imajo gostilne za svoje člane, 49 veleposestnikov, 637 kramarjev in kupcev, 1268 kmetov in 383 drugih oseb. Nova postava ima sicer z našega stališča še mnogo pomanjkljivosti, vendar pomeni velik napredek, tako da zdaj je Galicija v tem oziru prva dežela v Avstriji. Nad 30 % občin ne bo imelo nobene krčme, sicer bo pa prišlo povprečno po dve krčmi na eno občino. Pri nas je včasih po 20 krčem v eni občini. Napredek je tudi v tem, da odslej ne bodo izključno samo Judje imeli krčem.

Alkohol in duševne bolezni. Leta 1909. je bilo na Angleškem 130.553 umobolnih oseb. V letu 1852. jih je bilo pa še samo 21.158; na 10.000 prebivalcev pride torej 36·1 norcev. V 3 % so navedli zdravniki alkohol kot neposreden vzrok duševne bolezni.

XIII. mednarodni kongres zoper alkoholizem se bo vršil leta 1911. v Haagu med 11. in 16. septembrom. — Obravnavale se bodo tvarine, ki so prišle na prejšnjih shodih le malo ali nič v poštev.

Zima prikima . . .

Imamo jo danes že tudi v Ljubljani. Sneg je pobelil mesto in griče in hribe v ljubljanski okolici, medtem ko so že več dni bele naše kranjske planine. Naša Ljubljana se zdaj predstavlja res kot bela Ljubljana, oblečena v lepo belo snežno obleko. Zima je že prikimala in danes že nosijo Ljubljančanke in Ljubljančani zimske obleke. Jesenski površniki so se umaknili že danes zimskim suknjam. Galoše in druge zimske oprave se danes predstavljajo zimi in trgovci kuriva se vesele dobre kupčije. Zlobni jeziki, in teh se seveda v naši beli Ljubljani ne manjka, kakor tudi drugod ne, trde v največji resnobi, da so privabili sneg v Ljubljano tisti ferbci, ki so preradovedno opazovali te dni lunin mrk in dobe se taki kljub krematorijašem, ki jim verujejo. Ljubljanska mladina danes vreši. Kepa je danes med ljubljansko mladino v najboljšem prometu, moderna. Nimamo pa zime zgolj Ljubljanci zaspanci, predstavila se je že, kakor se poroča, malone celi Evropi. Zlasti morje razburja zima.

Gradež

je ta teden že tretjič preplavilo morje. Po mestu so morali voziti s čolni. Obrambni jez, katerega so zgradili v obrambo mesta pred morskimi valovi pred sto leti, je na več krajih poškodovan, deloma porušen. Veliko hiš, stanovanj in trgovin je poplavila voda, in sicer stoji cel meter visoko. Veliko prebivalcev so morali deložirati. Povodenj je bila tako huda, da niti pošta ni mogla cel dan poslovati. Več hiš je že razrušenih in poškodovanih. Prebivalstvo je umevno prestrašeno in razburjeno.

Na Francoskem

in tudi v Parizu se boje povodnji. Sena vedno narašča in je že poplavila v Passyju in v Ivryju obrežje. Parižani delajo nasipe ob Seini, iz hiš in iz kleti pumpajo vodo. Na francoskih obmorskih obrežjih pa divjajo viharji. V Biscayskem zalivu se je zaradi viharja potopil italijanski parnik »Elena«. Najbrže je utonilo 25 mož »Elenine« posadke.

Zima na Angleškem.

London je pobelil že prevčerajšnjim prvi sneg. Snežilo je tudi drugod po Angleškem. V Northstfordshiru je tako močno snežilo, da je bil po nekaterih krajih oviran ves promet. Zasnežena je severna in srednja Angleška, južno Angleško pa obseva še toplo solnce.

OJAČENJE JAPONSKE MORNARICE.

Japonska vlada je naročila neki londonski tvrdki zgradbo 27.000tonskega dreadnoughta.

ROOSEVELT SNUJE NOVO STRANKO.

Redakter Roosevelt objavlja v Outlooku članek, v katerem naglaša, da so tako demokrati in republičani odvisni od velikega kapitala. Naznanja, da hoče ustanoviti novo stranko, ki ji bodo pripadali vsi nezadovoljneži.

POTOVANJA ANGLEŠKEGA KRALJA JURIJA.

Angleški kralj Jurij je sklenil, da obišče Indijo, Natal, Kanado. Obisk kolonij se splošno pozdravlja in to tim bolj, ker se zgodi prvič, da obišče vladar kolonije.

Izpred sodišča.

»Narodova« laž. Iz Zaloga pri Goričah se nam piše: Kako lepo se da »Slovenski Narod« od raznih poročevalcev z dežele »nafarbati«, jasno kaže naslednji slučaj: V številki 400 piše »Slov. Narod« pod »Eksemplarično sodnijsko obsojena in kaznovana klerikalna občinska odbornika, med njima prvi občinski svetovalec«, da je obsodilo c. kr. okr. sodišče naša pristaša

Sej jest sm že velik eneh časnku prebrau, ampak tega se pa na spuminam, de b se kerkat dva časnka za enga špeterala, al je hedu bulan, al je sam mal bulan. Zdej ene šternajst dni sa se pa dan na dan špetiral mladini in starini po sojeh časnkeh za g. dohtar Žerjavuva bulezen. Mladini trdja, da je dohtar Žerjou hedu bulan, starinari pa, de mu na fali dost in de je šou u Egipt u sveta dežela sam za tu, ke je Magro-Krepur tku zbolu, de mu je čist sape zmankal.

Kerm trditvam b se jest prdružu, zdela še sam na vem. Za žila ga mende še nubeden ni pušlatu, ne starinar ne mladin, zatu pa tud nubedn ud teh na more prsečt, kuku prou za prou stuji iz gespudam dohtar Žerjavam.

Ke čm pa jest pridet usak reč du grunta, preh ja na pestim iz rok; sm s tud pr te reč naprej uzeu, de čm pridet du grunta, pa naj kušta kar hoče.

Že sm napoku soj kufer iz periiam in gvantam in tou sm ja mahnt kar naraunast u Egipt za gespud dohtar Žerjavam in se tku »na lic mesta« prepričat, kdu ma prou: starinari al mladini. Predn sm ja pa ubrau na kuludvor, stopu sm še u Šešarkuva upalda nasprut kazine pu ene par dramacigaret za na rajža. Kumi pa stopm vn iz upalde in še nism zbasu ush cigaret u varžete, pa slišem nasprut, tu je u kazinskem kufehauze na vokn en klofajne, kokr de b me edn klicu.

Kdu me pa kliče u kazina, sm s mislu, in pugledu ke preke vokne, ud koder je pršou klofajne.

»Oho! gespud dohtar Arnošt Kam!« začudu sm se, ke sm zagledu gespud dohtar Kama u kazin iz enem nemškem časnkam u rok. »Kuku sa pa uni u kazina pršli?«

»Not prid, de se uva kej puguvorla!« migu m je gespud dohtar Kam iz glava in ubem rukam.

»U kazina pa res na grem!« sm reku. »Pa nej uni vn prideja, če m maja kej za puvedat.«

»Coln!« sm slišu, ke je gespud dohtar Kam puklicu markerja, ke je tud res prec prletu in uzeu gnar, gespud dohtar Kam pa soj cilinder in je pršou h men na ulca.

»Kam pa ti iz kufram? Pa ne da b ja tud ti mislu pupihat u Amerika?« prašu me je gespud Arnošt in m stisnu roka.

»Mejčken je mankal, pa b bli ugnil! U Eipt grem, ke v dežela, ke sta Marija in svet Jožef iz Jezuščkam pubeglna pred Herodežam. Pa medi se m že, de cuga na zamedim!« sm mu udguvuru in pugledu na ura. »Če maja kej važnga iz mana za guvort, pa nej me mal puspremja!«

»No, pa pejma!« m je reku in zasukala sva se preke pošt. »Pu kua pa greš u Egipt, Pepe! A greš za soje grehe ke udpušajna prost?«

»Gespud dohtar: za moje grehe se na splača hodet deleč pu udpušajne; te se m lohka tle udpesteja, ke nisa tku velik. Puznam pa ldi, ke maja take grehe nad saba, de je še Egipt zajne prebliz.«

»Pa ne, de b ti iz temla tojem besedam ciku murde na gespud dohtar Žerjava!?«

»Kaj še! Gespud dohtar Žerjau se zdi men in se m je zdou zmeri, udkar ga puznam, ket utrok, ke zna kumi hodet, pa če prou hitr letet, pa se prekucne. Tud gespud dohtar Žerjou je tou hitr naprej pridet, pa je kumi dobr hodet znou; ni čuda, če se je tku prebrnu nazadne. On ma grehe, ampak zajne na more bt še sam udguvoren, ke je še premlad. Grem pa res glih zavle gespud dohtar Žerjava u Egipt, de se na lic mesta prepričam, kdu ma prou: starinari, ke trdja, de mu nč na fali, al mladini, ke prauja, de je res prou za smrt bulan.«

»Oh! ta pot s pa čist lohka pršparaš, če mene puslušaš. Jest use vem kuku in kaj. Kar tlela ukul vogla u veža za bangar stupima, de me na u ker vidu iz taba guvort, pa uš use zvedu, kar b še clu u Egipt na lic mesta na zvedu.«

»Brava! Sej res, pa stupima! Zdej, ke je mesu tku drah, klerekalci nam pa argentinskeh biku smrdliuga mesa na prvošja, je res mal naumen, de b člouk pu svet rajžu in gnar frečkou, če mu ga treba ni. Kar puveja nej, gespud dohtar, kar veja, pa jm um prou hvaležen; še stric jm um reku za tu.«

Ke sma pršla ukul vogla u kazinska veža in sm jest soj kufer na tla pustavu in gespud dohtar Kame pla na nem punudu, pa je začeu:

»Kene, Pepe, midva se douh pu znama. De sm biu soje čase prou hedu naumen, tud veš in tega m nubeden obštrajtat na more. Le spoun se na ti ste čase, ke sa mel katolšk shod dol Alujzjanume. kuku sm tekat nauduše

Ivana Urbanca in Josipa Bidovca iz Zaloga pri Goričah na 500 K globe radi pritožbe, ki so jo vložili nekateri posestniki iz Gorič radi kalenja pitne vode in da sta zahtevala sodnijski ogled na licu mesta, a sta se zbala in plačala globo 500 K. Tako piše »Slovenski Narod«. Da, gotovo bi bila najmanj tako visoko kaznovana, če bi jih sodil liberalni vpokojeni učitelj Gros, a mož se je presneto zmotil. Josip Bidovec in Ivan Urbanc sta bila dne 15. t. m. res obsojena na 20 K kazni, vložila sta pa rekurz in zahtevala sodnijski ogled, ki se bode na vsak način vršil. Laž je, da bi bila obsojena na 500 K kazni, laž, da bi se prestrašila komisije, laž, da je globa že plačana; poročevalec je nesramno lagal. »Slov. Narodu« svetujemo, naj se lepo zahvali takim lažnjivim poročevalcem.

Dnevne novice.

+ **Z lažmi proti pravici in resnici.** Liberalno časopisje se v potu svojega obraza trudi, da bi izvleklo iz vode Ploja in Hribarja, kajti to, kar sta v korist Buriana povzročila v zadnjem delegacijskem zasedanju, je tudi za marsikatere liberalne možgane preveč. Kdo pa je dr. Šusteršiču lažnjivo podtikal, da Buriana ne napade? Kar je dr. Triller brez povoda očital dr. Šusteršiču, to sta storila Ploj in Hribar in Hribar celo priznava, da je za Buriana, ki ima besedo pri snovanju Hribarjeve »Balkanske banke«, pošiljal okolu brzojavke. Vsak izgovor je tu ničev. — Resolucija dr. Šusteršičeva ni hotela nič drugega, kakor da se graja, da je Burian naredil oderuško banko. Vsak odkrit človek mora obsojati to oderuško banko, noben ne more kaj takega braniti. Res kratkovidni so tisti ljudje, ki sedaj hočejo Buriana nekako hvaliti. Burian je tak kot je bil Kallay — enega za nekaj časa proti drugemu izigravati in obratno, to je vsa njegova modrost. In kakor se vidi, dobi ljudi, ki se mu na to izigravanje usedejo. Pri tem ne mislimo na Balkansko banko. Drug drugega vredna voditelja slovenskih liberalcev sta hipoma, kakor bi bila začarana pozabila na mažarsko agrarno banko, na mažarske šole, na izgone hrvaških uradnikov, na nameščanje Mažarov, na zapostavljanje Hrvatov ob cesarjevem obisku itd. To sta res krasna — Burian - Bienerthova »Vseslovana«! V silni zadregi sedaj lib. časopisje laže, da stoji za dr. Šusteršičevo resolucijo dr. Stadler. To je grda laž! Dr. Šusteršič z dr. Stadlerjem sploh nikdar govoril ni, niti mu ni dr. Stadler pisal — šlo se je edino, da se graja oderuštvo Burianove banke. Ker se tega Ploj in Hribar nista upala, treba je sedaj njihovo početje pokrivati z lažmi. Liberalno časopisje računa na neumnost svojih čitateljev, računa s tem, da to čitateljstvo še vedno tako brezpogojno verjame v izvestne »vseslovanske bogove«, kakor časih. Pa mislimo, da se »vremena« tudi takim Kranjcem že jasne!

+ **Poljaki o dr. Šusteršiču in baronu Burianu.** Glasilo poljske narodno-demokratične stranke »Sl. Poljski« je priobčilo uvodni članek, v katerem piše silno ostro o baronu Burianu in jako simpatično o dr. Šusteršiču ter je mnenja, da je Šusteršičeva resolucija izpodkopala tla baronu Burianu, dasiravno ni dobila večine. Pri prihodnjem zasedanju delegacij ne bo po mnenju tega lista, ki je glasilo poslanca Głąbinskega, med skupnimi ministri več sedela mračna in napeta postava barona Buriana, sina fiskala grofov Palffih iz Požuna. — Ravno narodni demokratje so bili doslej največji prijatelji Mažarjev, s katerimi so se večkrat bratili v Lvovu.

+ **Odlikovanje.** Občinski odbor pri Devici Mariji v Polju je v svoji seji dne 13. novembra t. l. soglasno izvolil za častnega občana dr. Ivana Šusteršiča za zasluge, katere si je stekel v viharnih bojih v državnem in deželnem zboru za svojo ožjo domovino. — Obenem se je pri isti seji imenoval za častnega občana g. Fr. Kavčič, nadučitelj v pokoju, za njegove obilne zasluge v šoli.

+ **Vsega so krivi »klerikalci«.** »Slovenski Narod« za vse ono, kar Slovencem prinaša nečuveno postopanje liberalnih politikov, dolži »klerikalce«. Prav krepko na to »Narodu« odgovarja celovški »Mir«: »Je že tako, da so vsega krivi — klerikalci, kakor da bi mogli koroški Slovenci zvezde z neba klatiti. Morda bo »Narod« tudi to zahteval od nas! Klerikalci so krivi, da nas Nemci bičajo, klerikalci so krivi, da Bienerth s Hochenburgerjem in Wrbo še ni šel na »aucuh«, klerikalci so krivi, da je ukazal celovški župan na kolodvoru zapirati Slovence — seveda klerikalne Slovence, liberalci itak nimajo korajže pred nemškimi nacijonalci — in Bog ve, kaj vsega so krivi ti reveži, koroški klerikalci, ki bijejo boje na življenje in smrt in najdejo pri »narodnih« liberalcih tako-le oporo! Morda smo koroški klerikalci, če nas »Narod« že ne more imenovati drugače, tudi krivi sramotnega imenovanja strastnega nemškega nacijonalca Elsnerja za predsednika deželnega sodišča — ne morda kje v kakem Celovcu — ampak v Ljubljani!? To imenovanje je sad »Narodove« politike, ker »Narod« zagovarja dvornega svetnika Ploja, ki klečeplazi pred vlado in uganja vladno in ne slovensko politiko. Že dalje časa in z veliko nevoljo opazujemo koroški Slovenci to **izdajalsko politiko kranjskih liberalcev,** ki se skrivajo za kopo narodnih fraz. Na papirju v »Narodu« gromijo proti vladi, napadali pa so »Slovenski klub«, ko je stopil proti sedanji vladi v najostrejšo opozicijo, v obstrukcijo, ne na papirju, kakor liberalci, ampak v dejanju! Iz dr. Šusteršiča, ki je v delegacijah spravil vladne stranke v grozne škripce, se zato norčujejo in »Narod« je takorekoč naravnost pozival, da bi jugoslovanski zastopniki liberalnega mišljenja naj ne podpirali dr. Šusteršiča v boju proti vladi, ki je imenovala Elsnerja. To je menda narodno! Če je izgubil »Narod« vso pamet, naj ne meni, da so jo izgubili tudi drugi!«

+ **O belokranjski železnici.** »Narodu« je izjava železniškega ministra, katero je podal dr. Šusteršiču, pošteno sapo zaprla. Mesece in mesece je »Narod« farbal ljudi, da se belokranjska železnica ne bo gradila. Mi smo kratko pojasnili »Narodovo« laž, potem se nam pa ni zdelo vredno odgovarjati in naj je »Narod« še tako vpil svoje postriženo, postriženo. Včeraj pa je »Narod« pricapljal za »Slovencem« in priobčuje uvodni članek, da je tudi lička železnica stopila v ospredje. Tako se »Narod« vedno samega sebe grize. Najoriginelnejši je pa pri vsej stvari celjski »Narodni Dnevnik«, ki piše, da je — belokranjska železnica dr. Plojev uspeh. Temu se bodo smejale celo krave na Belokranjskem, vendar je to kolosalnost »Narodnega Dnevnika« treba zabeležiti, da se vidi, kako »delajo« izvestni liberalni časnikarji med seboj rekorde v lažeh.

+ **Res važno!** Plojev listič »Sloga« priobčuje na celem listu debelo tiskano: »Važno! Prihodnjič objavimo, kako je Nj. Veličanstvo presvitli cesar Franc Jožef I. govoril z našim poslancem dr. Plojem.« — K temu moramo pripomniti, da se cesar pri delegacijskem sprejemu za Ploja ni nič zmenil, Ploj je pristopil k Bienerthu in Bienertha prosil, naj ga cesarju predstavi. Bienerth tega ni storil. Ploj je razburjen pristopil še enkrat k Bienerthu in ga še enkrat prosil, naj ga predstavi. Na takoponovljeno prošnjo ga je nato Bienerth šele predstavil cesarju. Tako je usiljivi hofrat govoril s cesarjem, da sedajz svojo netaknost kaže v »Slogi«. Čuden opozicionalen poslanec, ki prosjači pri ministrskem predsedniku, da mu priskrbi milost enega cesarjevega pogleda in ene cesarjeve besede!

+ **Prevzvišeni knezoškof dr. Jeglič** je včeraj došel v Zagreb ter je bil gost nadškofa dr. Posilovića.

+ **Za slovenski značaj slovenske dežele.** Predsedstvo »Slovenske Straže« je včeraj odposlalo naslednjo vlogo: »Visoki deželni odbor vojvodine Kranjske! Tu. — Podpisano predsedstvo »Slovenske Straže« opazuje z obžalovanjem, da so imena popolnoma slovenskih krajev tudi v zadnjem letnem poročilu deželnega odbora (za leto 1909.) v nemškem besedilu pisana v nesramno spakedrani nemški obliki. Sramotno za slovenski značaj dežele Kranjske. »Slovenska Straža« izraža skromno prepričanje, da temu ni kriv deželni odbor in da bo zakonito zastopstvo slovenske dežele zanaprej varovalo njen slovenski značaj. — V Ljubljani, dne 17. novembra 1910. — Za »Slovensko Stražo«: Evg. Jarc s. r., tč. predsednik; Ivan Štefe s. r., tč. tajnik.

+ **Društveni domovi.** Vsako društvo, ki namerava sezidati Društveni dom, je dolžno predložiti načrte S. K. S. Z. v Ljubljani v pregled in morebitno potrebno izpopolnitev. Na ta način se bo marsikatero društvo obvarovalo nepotrebnih skrbi in sitnosti, ki bi jih drugače morda imelo z raznimi oblastmi.

— **Med Karlom Linhartom in Ivanom Cankarjem.** Karol Linhart je izdal nesramno brošuro »Der Abwehrkrieg des unterländischen Deutschtums«. V brošuri izrablja spise Ivana Cankarja. Nato sedaj odgovarja Ivan Cankar: »Pravkar sem prebral brošuro »Der Abwehrkrieg des unterländischen Deutschtums«. Napisal jo je Karl Linhart, tisti človek, ki ga je bila slovenska socialna demokracija po pravici sunila čez prag in ki zdaj na debelo pljuje v tisto skledo, iz katere je nekoč sam zajemal. Ne brigal bi me ta brezsramni renegat, tudi bi me ne brigala njegova brošura. Toda predrznil se je, da je zlorabil moje ime ter da se je skliceval name, ko je pisal o slovenski »nekulturi«. Pograbil je iz neke moje satire par stavkov, izluščil jih iz vsake pametne zveze ter jih postavil za dokaz, kako sodijo slovenski pisatelji o svojem narodu. Na tak način bi jaz dokazal iz najboljših nemških pisateljev, da nemški narod nima kulture in da sestoji sploh iz samih idiotov. Toliko razuma že prisojam Linhartu, da se je dobro zavedal svoje nesramnosti; zato je nesramnost toliko večja. Vendar pa nisem bil slabe volje, ko sem brošuro do konca prebral. V nji govori Linhart o nemškem mostu do Adrije. Vse kaže, da nameravajo graditi ta most na stebrih renegatstva, prodanstva, laži in brezznačajnosti. V tem je za nas vesela tolažba, da bo most trhel in plesniv, še predno bo zgrajen do Drave; kajti zgodovinski razvoj ne trpi laži in pomete z njimi prej ali slej. Tudi me niso vznemirjala vsa tista ovaduška natolcevanja, ki jih je bil Linhart nakopičil v svoji umazani brošuri; bodimo veseli, da se je zlagano spodnještajersko nemštvo ponižalo do Linharta — znamenje, da je to nemštvo gnilo in da je v razsulu! — Sv. Trojica v Slovenskih goricah. — Ivan Cankar.«

— **Nezgode.** Matevž Bučan, mizarski pomočnik, v Zg. Šiški, je šel k tamošnjemu kovaču po opravkih. Iz nepreviđnosti je prijel za tamošnje vroče železo in se nevarno na desni roki opekel. — Zidarski mojster Jožef Drmaž, je zabijal doma na Brezovici žeblje. Pri tem mu je odletel košček železa v levo oko in mu ga poškodoval. — V popirnici na Vevčah je udaril cestninarja Ivana Grada neki les in ga na spodnjih čelustih nevarno poškodoval.

— **Umazana konkurenca »Ungaro-Croate«.** Na progi Reka - Karlobag - Pag - Reka - Obrovac je mažarska parobrodna družba »Ungaro - Croata« za 40 odstotkov znižala cene, da dela konkurenco in uniči »Hrvatsko parobrodarsko društvo«.

— **Reški municipij proti »Riečkemu Glasniku«.** Reški municipij je s svojimi šikanami pregnal iz Reke na Sušak neodvisni hrvaški list »Riečki Glasnik«, ki po pravici in resnici neustrašeno ocenjuje delo mažarskih in italijanskih vlastodržcev na Reki. To pa še ni bilo dovolj, marveč je municipij izdal nov odlok, s katerim se zabranjuje javna prodaja »Glasnika« v Reki. Izdajateljstvo je vložilo prošnjo, da se zabrano ukine, a odgovor je bil docela neugoden. Sedaj je izdajatelj vložil ostro sestavljen utok.

— **Potujoči površnik.** Janez Zalar, 66 let stari potepuh iz Preserja pri Tomišelju, je v Koračevi gostilni v Mali Ligojni izmaknil Jožefu Antošu, pivovarskemu mojstru nov površnik, vreden 84 K, žepni robec in 10 K gotovine. Ukradeni površnik je prodal krojaču Ivanu Zadnikarju na Glincah pri Št. Viđu za 8 K z opazko, da je kupil ta površnik od nekega župnika v Vipavi. Zadnikarja je pa vendarle začelo malo skrbeti, ker si je moral že takrat misliti, da je površnik ukraden, zato ga je zopet naprej prodal krojaču Jožefu Juvanu za 13 K. A tudi tega so mučile enake skrbi kakor prejšnjega prodajalca, ker si je mislil, da je morebiti ta površnik ukraden, zato ga je za ravno isto ceno urno naprej prodal neki krčmarici v Dolincah. A tudi tu ni imel ubogi površnik miru, kajti zaplenili so ga orožniki in poslali na Vrhniko, da se izroči lastniku.

— **Umrl je** v Velikih Čolnarskih ulicah št. 6 Matija Boc, posestnik.

— **Zopet visoka plima v Trstu.** Včeraj dopoludne, ko je lilo kakor iz škafa, se je morje dvignilo čez normalo in preplavilo nabrežja in bližnje ulice in trge. Nastala je seveda velika ovira v prometu, zlasti glede tramvaja. Okolu pol ene ure popoludne se je morje zopet umaknilo, toda veliki trg je ostal še deloma poplavljen.

— **Konferenca sodal. SSmi Cordis Jesu** za novomeški dekanat bo v sredo dne 23. t. m. v Šmarjeti.

— **Zlato poroko** obhajata jutri, dne 20. t. m., g. Anton Blatnik, p. d. Kuman, iz Zdenske vasi pri Dobrepoljah, in njegova soproga gospa Marija Blatnik. Anton Blatnik je bil svojčas dolgoleten občinski odbornik in je po svoji ljubeznjivosti in šaljivosti daleč naokoli znana oseba. Bog daj učakati še demantno poroko!

— **Stavka brivskih pomočnikov v Trstu.** Vseh 260 brivskih pomočnikov v Trstu je pričelo stavko. Brivski pomočniki zahtevajo popoln nedeljski počitek.

— **Za reškega guvernerja** je imenovan grof Štefan Wickenburg.

— **Slovenci v Trstu.** Kakor javljajo vesti, je poslanec Mandić dosegel, da se prične na državni dekliški šoli v Trstu s 1. decembrom 1910 slovenski pouk.

— **Razpis učiteljskih služb.** Na štirirazredni ljudski šoli v Žužemberku se učno mesto razpisuje v stalno nameščenje. Prošnje do 7. decembra 1910. — Na trirazrednici v Grahovem se razpisuje eno učno mesto do 10. decembra. — Na enorazredni ljudski šoli pri Sv. Križu nad Jesenicami se bo namestila služba učitelja in voditelja s postavnimi prejemki in z odškodnino za stanarino. Oziralo se bo najprej na moške prosilce. Rok do 15. decembra.

— **Sneg na Gorenjskem.** Novega snega je zapadlo na Koprivniku v Bohinju dne 18. novembra do 40 cm. Sneži pa še neprestano, kakor bi berače trgal. Bo pač dolga zima.

— **Prosta organizacija okrožnih zdravnikov na Kranjskem.** Izredni občni zbor se ne vrši v torek dne 22. t. m., temveč v sredo dne 23. t. m. ob 4. uri popoldne v hotelu »Union«.

— **Nov posojilniški dom.** Pri Sv. Trojici pri Mokronogu smo pretečeno nedeljo otvorili posojilniški dom. Č. g. župnik iz Mokronoga nam je govoril o koristi posojilnic in o pomenu društva. Prav dobro se je tudi obnesla igra »Novi zvon na Krtinah«, ki se prihodnjo nedeljo ponovi.

— **Premenba pravil.** Notranje ministrstvo je v sporazumu s prizadetimi ministrstvi odobrilo spremembo pravil akcijske družbe lokalne železnice Kranj - Tržič na Dunaju, kakor se je sklenilo na družbinem občnem zboru 6. maja t. l.

— **Slab izgovor.** Franc Moškerc, zidarški mojster iz Bizovika je v Dobrunjah na nekem skednju zaspal. To priliko je porabil njegov delavec enakega imena Franc Moškerc, ter iz suknjiča izmaknil denarnico z vsebino 50 K. Orožnik je kasneje osumljenca preiskal, ter našel v desnem hlačnem žepu ukradeno denarnico z denarjem vred.

---

skaku pred zbrana armada iblanskeh barab ke pa sm in kumanderu. Sej se spouneš, Pepe, kene?«

»Kaj se na um spounu! Tekat sa se en pukvečen klubuk nusil, zdej nosa pa u petek in svetek celinder.«

»Tku je! Viš, tekat sm biu še namen in še douh pu tem sm biu še namen. Tud jest sm letu ket en norc za eberalce; ke sm biu pa pu tojem še trok, ni velik falil, de se tud jest nim prekucnu. Kar naenkat sm je pa eki pusvetil, kokr apostlnam u Binkteh tist ugnen jezički nad glava in dar prahe m je biu dan. Sevede nism gujoru prec ush šprah sveta, kokr apolni, al nemšk sm pa le začeu naenkat ku lepu gladku guvort, kokr de b se urodu ke v Brlin. Kokr pa je edn že ilk pametn, de lohka sprevid in spuna, de je naumen, je pa že na kojn. e tist sa srumaki, ke sa tak, de na orja ob pravem čas sprevidet, kuku je treba obrnt. Tu je bulezen dohtar rjava. Na duš je bulan gespud dohr Žerjou, t rečem; če je tud negau lu zraven kej u špil, se na ve prou gvišen rečt. In tud jest sm biu hedu lan in pujemu sm ket kos kruha u k lačnga utroka. Zmeri me je blu n. In če b m na biu kar naenkat dan r nemške šprahe, b biu murde tud t dons že u Egipt, al pa še dle. Tku hodem lepu tlela u kazina, niiem črn kufe in jem maslene kiflce, pa se mam dobr in če Buh da, se um mou hmal še bulš, kokr use kaže. Sej s mende tud ti sam že sprevidu, de se pr nas na pride nekamer naprej iz glava, zatu se pa tud jest nism tou nekol martrat in piflat iz buklam; pr nas le voli iz glava delaja in naprej tešeja. Mi, lde, ke sma pu boži pudob ustvarjen, s morma pa že na druga viža naprej pumagat in kokr sm sprevidu, je nemška špraha pr nas za naprej pridet še ta nar bl prprauna. Še glihe s na strim, če me gespud dohtar Taučar pu stran gleda in me štihla zatu iz nemškutarjam. Kua pa negava beseda zaleže? Še tulk ne, kokr če b juda u pekou vrgu! Dons al jutr um pustaulen za predsednka deželnga sudišča tku gvišn, kokr je amen u učenaš; če se um tku zadržu, kokr se zdej zadržim, Astn, zdej veš, Pepe, kar t je treba vedet in prou lohka s pršparaš pot u Egipt in pa gnar, ke b ga za ta pot pufrečkou.«

»Buh jm loni za pujasnil! Zdej pa res na grem u Egipt za gespud dohtar Žerjavam, ampak kar pisu mu um, de nej mol, de b Buh še nem glava razsvetlu in mu dau um in pamet in pa dar nemške šprahe, kokr ga je dau nm, gespud dohtar Ernst Kam. Še enkat: Buh loni! Pa zdrau nej ustaneja.

Boltatu Pepe iz Kudeluga.

Uzmović pravi, da je denarnico našel na tleh v bližini spečega mojstra, da pa ni vedel čegava je, kar ne odgovarja resnici, ker se je vobče govorilo o izginuli denarnici.

Miklavž se je tudi letos preskrbel z lepimi darili, da razveseli z njimi pridno mladino. Posebno je preskrbljeno za zanimive, vzgojne in poučne knjige, ki nudijo otroku veselo iznenadenje, pa mu tudi največ koristijo. Oglas »Katoliške Bukvarne« v današnji številki našteva te knjige.

Herderjev konverzacijski leksikon se dobi v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani, pod pogoji, ki so označeni v oglasu založnikovem. Tudi antikvarijat »Kat. Bukvarne« ima še dva popolnoma nerabljena vezana izvoda tega leksikona na razpolago za znižano ceno 98 K.

IZ DRŽAVNEGA ZBORA.

Delegacije so včeraj zaključile svoje 44. zasedanje. Rešile so v svoji zadnji seji proračune finančnega ministrstva in skupnega višjega računskega dvora, carinski proračun in splošna določila. Grof Aehrethal je izjavil, da skliče prihodnje delegacijsko zasedanje dne 8. januarja 1911. Zasedanje bo trajalo več tednov, ker se bo sklepalo o večjih potrebščinah za armado in za mornarico. Cesar je poslal Bienerthu lastnoročno pismo, s katerim se skliče državni zbor s 24. t. m. Proračun za leto 1911 je izdelan. Izkazuje 1 in četrt milijona prebitka. Čehi so z vlado skrajno nezadovoljni in ni gotovo, če bodo dopustili, da se podaljša sedanji poslovnik.

IZPLAČEVANJE V ZLATU.

Iz Budimpešte se poroča, da sta se avstrijski in ogrski finančni minister sporazumela, da se uvede po avstro-ogrski banki izplačevanje v zlatu, kadar bo imela banka za 1.500,000.000 K zlata. Zdaj ga ima 1325 milijonov kron.

Ljubljanske novice.

LJUBLJANSKI KATOLIČANI!

Dne 20. septembra letos so, kakor vsako leto, Italijani praznovali obletnico, kar so sv. Očetu ugrabili njegovo last. Rimski župan, vodja framazonov, jud Natan, je imel govor, v katerem je kruto žalil sv. Očeta in se norčeval iz češčenja Marije Device.

Te žalitve so ogorčile ves katoliški svet. Celo med liberalnimi poslanci v Italiji so se našli možje, ki so obsodili Natanovo surovost. Povsod prirejajo katoličani protestna zborovanja. Posebno se je izkazal cesarski Dunaj, kjer je na tisoče in tisoče katoliški Cerkvi zvestih src na sijajnem zborovanju manifestiralo proti framazonski predrznosti in proti temu, da bi se, izrabljajoč katoliško potrpežljivost, tudi pri nas počasi pričele portugalske razmere.

Tudi v Ljubljani dvignimo v nedeljo, dne 20. novembra, svoj glas na

VELIKEM PROTESTNEM ZBOROVANJU,

ki se vrši v veliki dvorani »Uniona« ob 4. uri popoldne z dnevnim redom:

Natan in Portugal.

Govori načelnik Slovenske Ljudske Stranke državni in deželni poslanec dr. Ivan Šusteršič.

Prihitite vsi na to zborovanje! Pokažimo svetu, da hočemo tudi v središču Slovenije ostati zvesti katoliški Cerkvi!

Agitirajte za najobilnejšo udeležbo!

Za odbor ljubljanskih katoličanov:

Fran Povše, predsednik.

Člani nekatoliških organizacij nimajo pristopa.

---

lj **S. K. S. Z.** vabi svoje člane in članice, naj pridejo vsi k jutrišnjemu protestnemu shodu v »Union«.

lj **Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov** se jutri korporativno udeleži protestnega shoda v Unionu. Gg. društveniki naj se blagovolijo zbrati točno ob 3. uri popoldne v prostorih »Rokodelskega doma«.

lj **Slovensko glasbeno društvo »Ljubljana«** vabi svoje člane in članice, da se v najobilnejšem številu udeleže jutrišnjega protestnega shoda v hotelu »Union«.

lj **Krščanska ženska zveza** se udeleži jutri protestnega shoda v Unionu. Članice vse na shod!

lj **Katoliško mladeniško društvo** se udeleži protestnega zborovanja po popoludanski božji službi, ki jo ima ob navadni uri v alojzijeviški kapeli.

lj **Javno predavanje S. K. S. Z.** Prihodnjo sredo točno ob pol 8. uri zvečer dava g. dr. Adlešič.

lj **Ustanovnik »Društva ljubiteljev poljskega naroda«** je postal državni in deželni poslanec prof. Evgen Jarc.

lj **Redni slovnični poduk iz poljščine** se prične v ponedeljek ob šestih zvečer.

lj **Mešani zbor »Ljubljane«** ima danes ob pol osmi uri zvečer vajo v prostorih S. K. S. Z.

lj **V nedeljo ob 6. uri zvečer v Rokodelski dom.** Katol. slov. izobraževalno društvo za Selo-Moste nam bo v nedeljo v Rokodelskem domu napravilo lepo zabavo. Predstavljalo bo viteško igro »Elizabeto, grofinjo Turinško«. Vsebina sama na sebi je zanimiva in vleče po zgodovinski resničnosti. Igra se v Ljubljani še ni nikoli igrala, razven v dveh zavodih. Tudi igralci in igralke so pokazali lansko leto v igrah »Tri sestre« in »Turški križ«, da razpolagajo z dobrimi močmi. Ljubljančani, ki so jih imeli priliko videti, so jih hvalili. Zato upamo, da bo v nedeljo prav izborna zabava. Igra vleče tudi po svoji lepi sceneriji in oblekah. Zato vabimo Ljubljančane, prihitite pogledat naše sosede in se prepričajte, kako se trudijo za izobrazbo in omiko. Tudi izborni ljudski govornik dr. Jerše, ki je že tolikokrat zabaval in izobraževal poslušalce v Rokodelskem domu, bo nastopil pred igro. Zato pohitite v Rokodelski dom— v dom domače vesele zabave.

lj **Zopet predstava z največjim in najpopolnejšim skioptikonom!** S. K. S. Z. priredi prihodnji torek v veliki dvorani »Uniona« zopet predavanje z najmodernejšim skioptikonom, ki presega po izbornosti in krasoti slik vse dosedanje skioptične priredbe v Ljubljani. Kdor še ni videl teh res neprekosnimi barvnimi slikami, naj pride pogledat prihodnji torek ob pol 8. uri zvečer v »Union«. Nove slike so ravnokar došle iz Francoske. Predava profesor dr. J. Jerše: **Napoleonove vojske, njegova slava in njegov poraz s posebnim ozirom na Slovence.** Sedeži po 1 K in 60 vin. se **od danes naprej že dobe v Šoukalovi trafiki pred škofijo.** Stojišča po 20 vin. se bodo dobila na večer predstave pri blagajni. To predavanje zopet kaže, da se S. K. S. Z. ne boji ogromnih stroškov, samo da občinstvu nudi res kaj izrednega in lepega.

lj **Musica sacra v stolnici.** Jutri, v nedeljo, dne 20. novembra, pri veliki maši ob desetih: Pogačnik: Missa in hon. s. Josephi; Foerster: Graduale »Os justi«: Witt: Ofertorij »In virtute tua«.

lj **Koncert »Slovenske Filharmonije«,** ki se vrši jutri, v nedeljo, v veliki dvorani hotela »Union« ob pogrnjenih mizah, obsega v simfoničnem delu: Mozartovo »Figarovo svatbo«; Dvořakov »Slovanski ples št. 4« in Griegov »Norveški ples št. 2«. — Koncertni mojster g. Kalab svira na goslih s spremljevanjem glasovirja: Tschaikowskyjevo »Canzonetto« in Hubayjevi »Prizor v csardi«. — Drugi zabavni del sporeda obsega skladbe komponistov: Lehar, Leoncavallo, Strauss in Suppé. Slednjič se proizvaja prvič Jakljeve »Slovenske bisere«, narodni potpuri. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 60 h.

lj **Parnik na Ljubljanici ponesrečil.** Včeraj popoldne so za poizkušnjo vozili parnik »Argus« po Ljubljanici. Pri tem pa parnik ni imel večje sreče, kakor pri spuščanju v Ljubljanico. Pravijo, da povodnjemu možu v Ljubljanici nič ne prija to motenje dosedanjega idiličnega miru in včeraj je parnik pri zatvornici zanesel in treščil ob zatvornico ob Gruberjevem kanalu. Inženirji so se rešili, da so splezali na les pri zatvornici. Na parniku je marsikaj razbitega. Dimnik je odletel. Uslužbenci so se mučili do 11. ure ponoči, broditi so morali vodo, da so parnik spravili v kraj. Ponesrečeni parnik se sedaj nahaja pri izlivu Gruberjevega kanala.

lj **Spomenik Adamiču in Lundru.** Naši liberalci vsako stvar s svojim vpitjem pokvarijo. Kakor so za časa aneksijske krize s svojim svoječasnim bedastim poročevanjem iz Belgrada ves slovenski narod ogrdili, tako zdaj kompromitujejo zadevo spomenika v septemberskih izgredih ponesrečenih Adamiča in Lundra. Zdaj si je namreč »Narod« pustil iz Belgrada pisati radikalno pismo, v katerem dopisnik pravi, da bi še več pisal, če bi se ne bal avstrijskega državnega pravdnika. Srbski žurnalist nasvetuje, naj se spomenik za Adamiča in Lundra postavi v — Belgradu, kjer bi bratje Srbi dali zanj najlepši prostor na razpolago. Ko bodo v Avstriji boljši časi (kakoršni so n. pr. danes v Srbiji, koder se zadnji čas politični umori kar dan za dnem vrste), bodo pa spomenik zopet v Ljubljano prenesli. Ta nasvet je tako budalast, da bi radi poznali tistega telička, ki ga je zagrešil. Spomenik za Adamiča in Lundra naj bi stal v Belgradu, kjer bi služil kakor knez Mihajlov za demonstracije proti Avstriji, potem pa še upajo, da bi prišel kdaj nazaj v Ljubljano! Tu se jasno vidi, kako znajo liberalci delati v korist narodu. Namesto da bi skušali delati na to, da se odstranijo ovire, ki jih stavlja vlada spomeniku, pa pišejo po srbskih manirah dišeče članke, kakor da bi vlado naravnost hoteli prepričati, da je spomenik demonstrativnega značaja. Vladi je treba samo »Narodov« članek vzeti v roke in ima v rokah najkrasnejšo potrditev njene argumentacije zoper spomenik. Če si bodo liberalci dali pamet solit vedno od Srbov, bodo daleč prišli; na psu so že itak s svojo srbomanijo. Na ta način bodo tudi spomenik za Adamiča in Lundra zapravili, kar bo gotovo kaj malo všeč tistim, ki so zanj darovali.

lj **Usoda liberalnega časnikarja.** Ob priliki smrti te dni umrlega časnikarja Bavdeka je pisal »Narod«, ko se je pritoževal, da raznih ljudi, posebno društvenih funkcionarjev, ni bilo pri njegovem pogrebu: »Cele ure je moral presedeti pri zborovanjih, poslušati čvekarije in je potem spravljati v pametno obliko.« — Res kruta je usoda liberalnega časnikarja! Bavdek, kakor znano, ni bil poročevalec naših prireditev, ampak je poročal za najrazličnejša liberalna društva in prireditve. Zato vsa čast »Narodovi« odkritosrčnosti vsaj ob grobu njegovega umrlega tovariša. Se popolnoma strinjamo in obžalujemo liberalne kolege na taki duševni moriji.

lj **Deželni predsednik** bar. Schwarz se je včeraj zvečer vrnil iz Dunaja v Ljubljano.

lj **Gostilno na Tabru** otvori danes gostilničar g. Bole. Več inserat.

lj **Rešilni oddelek** je v času od 12. do 19. novembra interveniral v 10 slučajih, in sicer je imel 4 vožnje v bolnišnico, 1 v blaznico na Studenec, 4 vožnje iz bolnišnice v hiralnico, 1 iz bolnišnice domov, v 1 slučaju je moral voz na deželo po bolnika.

lj **Imenovanje pri sodniji.** Oficijal Rudolf Rasteiger v Ljubljani imenovan je za višjega oficijala istotam.

lj **Ponarejena hranilnična knjižica.** Pekovski pomočnik Anton Kralj je v ljutomerski okolici odnesel svoji ljubimki 250 K denarja. Ko je ta zahtevala pozneje denar nazaj, je Kralj napravil v poštnohranilnični knjižici iz 1 K 101 ter jo poslal potem svoji ljubici. Ko je ta hotela na pošti denar dvigniti, se je uverila, da jo je njen ljubimec že drugič spravil na led. Zagovarjati se bode moral pred sodiščem.

lj **Čegava je ura?** Glasom nekega od sodišča mestnemu magistratu došlega dopisa je nek čevljarski pomočnik sodišča mestnemu magistratu došlega dopisa je nek črevljarski pomočnik pred par meseci odvzel nekemu delavcu, ki je delal pri Gruberjevem prekopu in s katerim sta skupaj popivala, potrto moško žepno uro z verižico ter jo izročil sodišču. Čegar je naj se zglasi čimpreje v policijskem oddelku soba štev. 5.

lj **Umrli** so v Ljubljani: Terezija Golob, zasebnica, 88 let. — Egon Kopf, rejenec, 4 leta.

lj **Jakec, Matevžek in Janezek.** Jakob Ris, rojen 1891 v cirkniškem okr., je bil svoj čas obsojen zaradi nekega delikta v 13mesečno ječo, katero je presedel v Mariboru, potem pa je moral v tukajšnjo prisilno delavnico, kjer se še pokori. Včeraj je policija prijela nekega 11letnega dečka, ki se je pred dežjem skrival po vežah. Dečko je pri uradu povedal, da je sirota Matevž Ris, da je bil dosedaj v svojem domačem kraju. Ker mu je postalo dolgčas po svojem bratu Jakcu, je vzel seboj svojega mlajšega brata Janezka, s katerim sta se nekje na Notranjskem usedla v vlak in se pripeljala v Ljubljano. V Ljubljani sta se pa razšla in je Matevžek prišel v roko policiji; Janezek pa še blodi okrog. Jakca bržkone ne bodeta preje videla, dokler se ne povrne domov, kamor pride v kratkem tudi Matevžek in je upati, da se Janezku zgodi enako.

lj **Poučni tečaj za zadružne funkcijonarje v Ljubljani.** Trgovska in obrtna zbornica za Kranjsko priredi dne 21., 22. in 23. novembra t. l. v Ljubljani poučni tečaj za zadružne funkcijonarje. Namen tega tečaja je, dati osebam, ki imajo v obrtnih zadrugah kot odborniki ali pa kot zadružni uradniki poverjeno skrb za opravljanje zadružnih poslov, priliko, da se seznanijo pobližje z določili onih zakonov, katere najčešče potrebujejo. Tečaj je pri nas prvi svoje vrste in gotovo ustreže resnični potrebi, kajti obrtnih zadrug štejemo danes na Kranjskem 70. Tečaj bo trajal tri dni in se je zanj priglasilo nad 20 udeležnikov, od katerih so pretežna večina zadružni načelniki in odborniki. Tečaj bode obsegal 21 učnih ur in se bode predavalo o sledečih predmetih: Poslovanje obrtnih zadrug, predava g. Engelbert Franchetti pet ur; obrtni red predava g. dr. Blodig sedem ur; obrtno pospeševanje, predava zborniční tajnik g. dr. Viktor Murnik dve uri; izobrazba obrtnega naraščaja, predava ravnatelj c. kr. umetno - obrtne strokovne šole g. Ivan Šubic tri ure; bolniško zavarovanje, nezgodno zavarovanje, gospodarska prizadevanja obrtnih zadrug, predava zborniční tajnik g. dr. Fran Windischer štiri ure.

lj **Zastrupljenje krvi.** Umrla je perica Marija Smerajc na Trnovskem pristanu št. 1; izrezovala si je kurje oči in si pri tem kri zastrupila.

lj **Dežnike kradel.** Včeraj popoldne je bil zasačen delavec Fran Pev, rojen 1880. v Vrhpolji pri Postojni, ker je kradel po mestu mokre dežnike ter jih nosil k starinarju. Možakar pa ni imel sreče, kajti že v drugem slučaju ga je doletela usoda. Vprašan, zakaj to dela, je dejal: »Zakaj bi jih pa ne jemal, saj jih je po vsih kotih dovolj.« Zagovarjati se bode moral pri sodišču. Kdor dežnika pogreša, naj se zglasi čimpreje pri policiji.

Štajerske novice.

š **Prisiljena zmaga.** Samo z enim oziroma z dvema glasovoma je zmagala nemškutarska lista pri občinskih volitvah za III. razred v Slov. Bistrici. Vse sile so morali napeti Stiegerjevi hlapčeki, na pomoč so vzeli vse volivne sleparije, a najboljša pomoč so jim bili tisti Slovenci, ki niso šli volit. Celih 19 Slovencev je ostalo doma za pečjo. Peroma sili zapisati bridko resnico, da so izostali od volitve celo taki, ki naj bi bili za zgled ostalim slovenskim volivcem. Bodimo odkritosrčni! Dotičniki, ki so trepetali iz strahu pred tem, kaj bodo »Nemci« rekli, če gredo volit, bi si usojali vprašati: Ali znate, kako veliko odgovornost ste si nakopali s svojim zapečnim činom? Spametuje se vsaj do prihodnje volitve! — Volitve morajo biti ovržene, če je količkaj pravice na svetu. Okrajno glavarstvo v Mariboru je zopet pripomoglo s svojim nekorektnim postopanjem »Nemcem« do uspeha. Dasiravno obveščeno o vseh nepostavnostih, ki jih je počenjal bistriški »magistrat« pod komando Stiegerjevo, vendar ni ukrenil gosp. Weis, najnovejši protektor vsenemcev mariborskega okraja, ničesar, da bi se čuvala postava in varovale pravice Slovencev!

š **V škripcih** so spodnještajerski liberalni učitelj. Protestni shod, ki ga sklicuje naša stranka za prihodnjo nedeljo 20. t. m. jim je trn v peti. Znano jim je, da se bode odkrilo njih sramotno izdajalsko postopanje, ko so v družbi svojih nemško-liberalnih kolegov v znanem letaku imenovali naše slovenske fante svinje. Gotovo dejstvo je, da širijo liberalni učitelji ta letak med seboj, a sedaj bi se radi delali lepe. Mladeniči in možje - govorniki bodo ne sramno početje liberalnega svobodomselnega učiteljstva sami obsodili.

š **Zavoda sv. Nikolaja v Trstu,** ki razpošilja te dni okrožnice okolu naših somišljenikov, po zadnjem občnem zboru, kjer se je pojavilo liberalno strankarstvo, ne moremo vsem priporočati. Pomotoma je priporočilo zašlo v »Slovenskega Gospodarja«.

Koroške novice.

k **Škocijan na Koroškem.** V nedeljo dne 20. listopada bo napravilo S. K. Izobralno društvo občni zbor in veliki shod. Poskrbljeno je za točen začetek ob **3.** uri popoldne, kakor za dobre poročevalce, ki bodo obravnavali važna vprašanja, katera so v zadnjem času najbolj pereča. Manjkalo tudi ne bo zabave, ker so nas obljubile obiskati Krekove »Tri sestre« v spremstvu domačih pevcev. — Vsi okoličani in v sosedna društva prisrčno povabljeni. Prireditev se vrši pri »Majarju« v Škocijanu.

Slovanski vestnik.

sl **Napad na profesorja Kazimira Zimmermanna.** Sicer tako mirno karkovsko vseučilišče je doživelo v torek zvečer burnih demonstracij. Povod je bil sledeči: Na teologični fakulteti se je ustanovila letos posebna katedra krščanske sociologije. Profesorjem je bil imenovan dr. Kazimir Zimmermann, urednik lista »Krščansko socijalno gibanje«, ki izhaja na Poznanjskem. Zimmermann je priznan učenjak na polju krščanske sociologije. Poleg svojih predavanj na teološki fakulteti je nameril še posebno javno predavanje dostopno vsem slušateljem vseučilišča enkrat na teden pod naslovom: »Gospodarske in socijalne organizacije na Poznanjskem«. Socijalisti so se

družili z Judi in Judinami ter napolnili dvorano popolnoma. Ko je pričel profesor predavati, so pričeli Judi in socialisti kričati in so se vrgli na katedre proti profesorju. Člani katoliškega društva »Polonija« in marijanske kongregacije so ga branili in je bilo pri tem poboju več katoliških dijakov nevarno poškodovanih. Akademična mladina, ki je organizirana v katoliških in v narodno - demokratičnih društvih, je izdala po dogodku proklamacije, v katerih ostro obsoja napad na profesorja in obeta, da hoče braniti njegova predavanja. Tudi profesor nikakor ne misli odstopiti židovskemu terorju. Najbolj so se pri demonstracijah odlikovale židovske dijakinje. Katoliška in narodno demokratična mladina ima na univerzi veliko večino.

sl **Čuden štrajk.** V veroniški, kazanski in kaluški guberniji so pričeli štrajkati trgovci, ki dostavljajo blago za vojaštvo. V zadnjem času so se vršile po vseh vojaških intendancah senatovske revizije, ki so odkrile strašne zlorabe in goljufije. Vsled tega je izdalo ministrstvo stroge predpise. Trgovci so pa odgovorili s tem, da noče nikdo priti k dražbi, kadar hoče vojaška oblast potom dražbe oddati kako naročilo.

sl **Madam Curie Sadovska.** Listi poročajo, da ima biti slavna učenjakinja madam Curie Sadovska imenovana za člana francoske znanostne akademije namesto umrlega Gerneza. Nastali sta radi tega dve stranki. Ena podpira načrt, da bi madam Curie prišla v število takozvanih nesmrtnih, druga je pa proti temu, češ, da ženska ne more biti imenovana članom francoske akademije. Bilo bi to zoper pravila, ker po nekem paragrafu statuta ženske nimajo niti pristopa v dvorane, kjer se vrše predavanja in posvetovanja.

sl **Stanislav Kostanecki.** Poljski znanstveni svet je zadela velika izguba. Na vnetju slepega črevesa je umrl učeni prirodoslovec Stanislav Kostanecki, profesor organične kemije na vseučilišču v Berau v Švici. Bil je član znanstvene akademije v Krakovu, krakovsko in lvovsko vseučilišče sta se trudila, da bi ga pridobila zase. Ravnokar je bil imenovan za profesorja organične kemije v Krakovu in prihodnje leto bi imel tu imeti predavanja. A ga je prerano vzela smrt.

sl **Slovanska pisarna turških sulfanov.** Ravnatelj bosenskega deželnega muzeja, Cioro Truhelka, prebiva sedaj v Dubrovniku in proučuje ondotni arhiv, ki je zelo važen za zgodovino Balkana. Odkril je v dubrovniškem arhivu cele zavoje turških dokumentov, pisanih v slovanskem jeziku. Takih dokumentov se nahaja na stotine in izhajajo iz časov od sultana Morata II. do Solimana Velikega, ki je oblegal Dunaj leta 1529. Iz teh dokumentov se razvidi, da so turški sultani imeli na svojem dvoru posebne slovanske pisarne. Vsi ti dokumenti imajo na sebi turgaš, to je sultanov pečat.

Razne stvari.

Nova Carnegiejeva ustanova. Andrev Carnegie ob svoji 75letnici daruje 15 milijonov za tehnične šole v Pittsburgu. Carnegie je dozdaj že v dobrodelne namene daroval 800 milijonov mark.

Kolera še vedno razsaja v Italiji in Turčiji. Na Laškem je zopet obolelo na koleri 11 oseb, umrla pa 1, v Turčiji pa kolera grozno razsaja v odrinskem vilajetu. V Carigradu samem je obolelo na koleri 37, umrli pa dve osebi.

Kuga. V Odesi so zopet obolele na kugi štiri osebe.

Stava povzročila smrt. Neki berolinski trgovec je stavil s svojim prijateljem, da poje košček mila, če bo povabljen k šampanjski krokariji. Dejansko je jedel trgovec košček mila, a je vsled tega umrl. Obupan njegov prijatelj se je vsled tega usmrtil.

Boj s cigani v Berolinu. V Berolinu so se stepli med seboj cigani in streljali iz revolverjev. Ranjen ni bil nihče. Zaprli so štiri glavarje ciganov, drugi so ušli.

Mrlič najden po osmih letih. V New Yorku so našli kovčeg, v katerem je bilo zaprto mrtvo žensko truplo. Kakor so dognali zdravniki, je moralo biti truplo v kovčegu že osem let. Na kovčegu so našli listek z imenom W. Lewis. Policija je dognala, da je kovčega last nekega moža iz Walesa, ki je služil za natakarja v New Yorku.

50milijonsko vtihotapljenje. Newyorške carinske oblasti so nastopile proti tvrdki Brucker & Comp., ker je vtihotapila toliko bombaža, da je oškodovan ameriški carinski urad za 50 milijonov dolarjev. V goljufijo je zapletenih tudi več angleških uglednih tvrdk.

Bivši norveški minister tihotapec. Kitajske oblasti so zasačile parnik bivšega norveškega ministra Gunar Knudsena, »Brand«, ko je hotel v Saigunu vtihotapiti opij. Lastnik je bil obsojen na 400.000 frankov globe.

Gospa Curie v francoski akademiji znanosti. V akademičnih krogih v Parizu se obravnava namera, da bi se iznajditeljico radija, gospo Curie, rojeno Poljakinjo, imenovalo za člana akademije znanosti. Glavna ovira je v pravilih, ki zabranjujejo ženskam vstop k sejam.

Vrag pod obtožbo. V bosenskem saboru je v seji dne 14. t. m. grajal poslanec Kočić, da uradništvo velikokrat ni sposobno domačega t. j. hrvaškega jezika. Za zgled je navedel ta-le slučaj: Pred nekim okrožnim sodiščem je stal mož obtožen uboja. Predsednik vpraša: »Zakaj si ubil tega moža?« Obtoženec nekaj časa molči, potem pa pravi: »Tega nisem sam kriv, gospod sodnik, ampak sam »šejtan« (hudič, vrag) me je v to zapeljal.« Ko to sliši državni pravdnik, vstane in slovesno zahteva, da se obtožba razširi tudi na »šejtana«. Seveda se je vsa zbornica smejala tej povesti, ki pa pravzaprav ni prav nič šaljiva, ampak žalostna.

Aretirani mednarodni pustolovec. Londonska policija je prijela zelo zvitega mednarodnega pustolovca Viljema Lackersteena. Mož je delal goljufije po celem svetu. Tudi na Dunaju je goljufal, kjer se je predstavljal za brata znanega ameriškega bogataša Vanderbilta. Iz Avstrije so napačnega Vanderbilta izgnali. Pustolovec je odpotoval v London, kjer je nafarbal braganškega princa Franc Jožefa, da mu je podpisal menice, ki so bile vredne malone cel milijon.

— **Iz medicine.** Ehrlichovo sredstvo dioxydiamidoarsenobenzol zoper spolne bolezni je doživelo velik fiasko. Iz Frankobroda se namreč poroča, da se je prosto razpečavanje tega sredstva za nedoločen čas odgodilo, ker so se pri velikem delu pacientov pojavili simptomi zastrupljenja in ker se je večini bolezen povrnila. So torej le praški zdravniki imeli prav. Zdi se, da bo Ehrlichov judovskoreklamni rumel kmalu zavedno potihnil, dokler ne bo zopet kdo kaj novega znašel.

Obglavljen je bil v Lipskem morilec Friderik Copius.

Potopljen parnik. »Lloyd« poroča iz Honkonga, da se je potopil pri Chananu parnik »Lidia« družbe »Hamburg-Amerika Line«.

Umor po ločitvi. V Berolinu je ločilo sodišče zakonska Bosemann po moževi krivdi. Po razsodbi je pa mož zavratno ustrelil svojo ločeno ženo, ki se je zgrudila mrtva. Morilec je poizkušal pobegniti, a so ga prijeli delavci in policisti, dasi je streljal nanje.

* **Slovenske narodne pesmi.** Odmevi naših gajev. II. zvezek. Za moški, mešani, deloma za ženski zbor priredil prof. Marko Bajuk. — Zbirka, katera je ravnokar izšla v zalogi »Katoliške Bukvarne«, obsega deset raznih narodnih napevov in jo bode naše ljudstvo brez dvoma z veseljem pozdravilo in seglo po teh lepih napevih, ki so izšli iz narodnega srca. Gospod prireditelj je iste prav lepo harmoniziral in prirenil tako, da je v vsaki pesmici navadno druga kitica solo s spremljevanjem zbora. Vsem pevskim zborom so ti zares lepo harmonizirani napevi gotovo dobro došli in jih istim kar najtopleje priporočamo. Cena lično v platno vezani in razločno tiskani, v zelo priročni žepni obliki je 1 K 40 v in se dobi v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani. — V kratkem prinese naš list obširno oceno te zbirke, ki jo sestavlja pripoznani strokovnjak.

Telefonska in brzojavna poročila.

ZMAGA S. L. S.

Gorica, 19. novembra. Lokovec nad Gorico je pri občinskih volitvah v vseh treh razredih izvolil pristaše S. L. S. Župan Winkler, hud liberalen magnat je propadel.

DR. NAGEL GENERALNI TAJNIK AVSTRIJSKEGA EPISKOPATA.

Dunaj, 19. novembra. Dosedanji tajnik avstrijskega episkopata olomuški škof dr. Bauer je odstopil. Na njegovo mesto je izvoljen dr. Nagel.

ČEŠKO - NEMŠKE SPRAVNE KONFERENCE.

Praga, 19. novembra. Prihodnji teden se zbero pri cesarskem namestniku zastopniki Čehov in Nemcev, da se domenijo, kedaj bi se nadaljevala pogajanja, to pa seve le v slučaju, če danes v Pragi zborujoča zveza čeških poslancev kaj drugega ne sklene. Pogajanja bi se zopet pričela šele v par tednih.

DEMENTI SRBSKE VLADE.

Belgrad, 19. novembra. Srbska vlada dementira vest, da je bil na avstro-ogrsko poslaništvo poizkušen dinamitni atentat.

SANACIJA KOROŠKE CENTRALNE BLAGAJNE.

Dunaj, 19. novembra. »Reichspost« poroča, da se je posrečilo popolnoma sanirati koroško Centralno blagajno in da bo tako mogoče ugoditi vsem obveznostim.

NAŠ PRESTOLONASLEDNIK V BEROLINU.

Dunaj, 19. novembra. »Fremdenblatt« piše, da bo naš prestolonaslednik nadvojvoda Fran Ferdinand posetil prihodnje leto v Berolinu nemškega cesarja, ki ga je povabil na lov.

GRADEŽ OPUSTOŠEN.

(Glej sestavek »Zima prikima.)

Dunaj, 19. novembra. Z Gradeža se poroča: Gradež je silno opustošen. Zid pri Giardino, vila Marchesini, kavarna Secession, vila Chiozza in poslopje parne pralnice so se zrušila. Prebivalstvo je silno razburjeno, ker pripisuje to katastrofo opustitvi potrebnih obrambnih del.

SNEG.

Budimpešta, 19. novembra. Vsled snega je moten telefonski promet.

Praga, 19. novembra. Od danes zjutraj tu neprestano sneži. Sneg je po cestah visok že četrt metra.

Gorica, 19. novembra. Nocoj je okolu Gorice zapadel sneg.

ALZAŠKO - LOTRINŠKO — REPUBLIKA?

Štrasburg, 19. novembra. Zgornjealzaški okrajni zbor je sprejel soc. demokraški predlog, naj se vpelje na Alzaškem - Lotrinškem republika, s 6 glasovi večine. 16 članov se je vzdržalo glasovanja. Spodnjealzaški okrajni zbor je enaki predlog odklonil.

PORTUGALSKA V ZNAMENJU ŠTRAJKOV.

Lizbona, 19. novembra. Portugalska je sedaj v znamenju štrajkov. Stavkati so pričeli nastavljenci velikih mlinov, železničarska stavka še ni končana, bati se je, da izbruhne tudi stavka delavcev v plinarnah.

GROF TOLSTOJ.

Peterburg, 19. novembra. Eden ožjih prijateljev grofa Tolstega, Kirakov, priobčuje v »Rječi« svoje spomine na Tolstega, v katerih povdarja, da se je v zadnjem času razvil v Tolstem globok duševni proces, ki pojasnuje, da je osivelj pisatelj osredotočil vse svoje delo okoli nove ideje. Tolstoj se je toliko pripravljal na svojo smrt, da je celo spremenil hišne navade v svojem gradu na Jasnaji Poljani. Malenkosti vsakdanjega življenja so ga zelo mučile, ker so ga odvajale od njegovih priprav na smrt. Ko je hotel Tolstoj l. 1890 pobegniti iz Jasnaje Poljane, ga je njegova družina še pregovorila, da je ostal. »Ruskoje Vjedomosti« pišejo, da beg Tolstega ni presenetil njegove družine, ker je že trikrat pobegnil na Kavkaz. »Utro« povdarja, da se med ruskim ljudstvom večkrat dogaja, da kdo odide v samoto, ter navaja več znamenitih pisateljev, ki so se odtegnili javnemu življenju v samoti Optini. V duši Tolstega se je v zadnjem času v resnici pojavil razdor med njegovimi teorijami in resničnostjo njegovega življenja, kar je bilo povod begu.

Peterburg, 19. novembra. Kljub temu, da je Tolstoj večkrat omenil svoje žene, jo še vedno niso pustili k njemu. Starejši sin Tolstega je izjavil v nekem na »Novoje Vremja« naslovljenem pismu, da je beg njegovega očeta v zvezi z njegovimi verskimi idejami, nikakor pa ne z domačimi spori.

Peterburg, 19. novembra. Najnovejša poročila pravijo, da je položaj Tolstega skrajno vznemirljiv. Smrt vsako uro pričakujejo. Ponoči bolnik ni nič spal.

Peterburg, 19. novembra. Ministrski svet je soglasno za to, da se Tolstega zopet sprejme v pravoslavno cerkev, za to je tudi višji prokurator, večina sv. sinoda je pa proti, češ, da Tolstoj ni jasno za spravo.

ZOPET ROP V BOŽJEPOTNI CERKVI.

Varšava, 19. novembra. Podobno cerkvenemu ropu v Čenstohovem so vlomilci izvršili tatvino v božjepotni cerkvi v Czerwinsku pri Plosku. Neznani roparji so iz krone na sliki Matere Božje pokradli dragoceno kamenje, bisere in več drugih dragocenosti. Škoda je zelo velika.

VIHARJI NA ČRNEM MORJU.

Carigrad, 19. novembra. Vsled viharjev na Črnem morju se je potopilo mnogo jadernic. Tudi mnogo ljudi se je potopilo.

DRZEN BEG KAZNJENCEV.

Praga, 19. novembra. Iz okrajnega sodišča v Žižkovu sta pobegnila včeraj 33 let stari mednarodni slepar s porokami, Engel, in nek 16 let stari natakar. S pomočjo cinaste žlice sta odvila pri ključavnici ječe vijake. S strehe poslopja sta se spustila na tla po vrvi, ki sta jo spletla iz petih rjuh ter pobegnila. Doslej se še ni posrečilo begunca ujeti.

POLITIČEN UMOR.

Krakov, 19. novembra. 22. t. m. se bo pričela pred tukajšnjim porotnim sodiščem razprava proti delavcu Stanislavu Prudnowski iz Varšave, ki je letos 8. avgusta ustrelil uradnika poljske šolske Matice, Stanislava Rybaka, ker je bil poslednji na sumu, da je agent, provokater in vohun varšavske policije. Prudnowski je pruski državljan ter izjavlja, da je izvršil umor po naročilu narodne delavske organizacije, ki je smatrala Rybaka za enakega Azewu. Zaradi sokrivde je tudi obtožen železniški uradnik Mihael Sadowski iz Varšave. Ker se od strani zagovorništva trdi, da je Rybak vohunil, umorjenčeva žena pa hoče dokazati njegovo nedolžnost, bodo prišle v razpravo politične razmere na ruskem Poljskem in Ruskem. Zanimanje za razpravo je veliko. Toženca zastopa odvetnik dr. Marek, Rybakovo ženo pa odvetnik dr. Ljudovit Szalaný, ki je v zadnjem času zastopal tudi znano Borowsko.

Kako je sedaj na Portugalskem.

Na Portugalskem vlada še vedno najhujše tiranstvo. Pustolovci, ki imajo v rokah vladno krmilo, zatirajo z brutalno silo vsako svobodno besedo, ki kritikuje odkrito njihovo gospodarstvo. Toda ne zatira se samo vsako mnenje, ki ne ugaja vladajočim framazonom, ovira se tudi poročanje časnikarjev v inozemske liste. Pomisliti je treba samo, da je od liberalcev toliko slavljena republikanska vlada organizirala pošto na Portugalskem na način, da niti v provincah ne more biti govora o pisemski tajnosti. Portugalska pošta revidira vsa pisma, naj so tudi na videz trgovskega značaja. Na meji se vsakogar preišče telesno, predno odpotuje iz Portugalske. Inozemske časnikarje tajno nadzorujejo zaupniki republičanske vlade. **Taka je svoboda nove republike!** Ljudstvo pa je splošno **razočarano,** kakor pripovedujejo oni, ki so se vrnili iz Portugalske. Novi vladarji, ki sede pri državnih jaslih, so veliko bolj lopovski, brutalni in prostaški, kakor najzanikrnejši sluge starega kraljevskega režima. Protekcija igra pri vladajočih framazonih veliko večjo vlogo, kakor kdaj prej za časa vlade kraljevega dvora. Tako je bil n. pr. mornariški poročnik Marinha da Campos, ki je v trenutku prve vstaje ustrelil svojega kralju zvestega kapitana, imenovan za guvernerja na Azorih. Nek mornariški računski podčastnik pa je bil najprej odlikovan z redovi, potem je bil imenovan za častnika, nazadnje pa je postal celo fregatni kapitan. Pa ta protekcija je še najmanje, kar boli javnost. Veliko hujša je **javna tatvina,** ki se sedaj splošno propagira. Vsak framazon, ki se tudi že leta ni brigal za ložo, zahteva kako službo ter se skuša v škodo javnih koristi obogateti. Odkod se dobiva denar za te nove velikanske izdatke, se nihče ne upa povedati v »demokratični« republiki. **Prejšnja samostanska posestva so že davno v tujih rokah** in stvar izgleda tako, kakor da so vladni komisarji velik del izkupička **spravili v svoje žepe, ali pa so prodali ta posestva za sramotno nizke cene svojim sorodnikom.** Ker je mojster framazonske lože v Covilhi odšel pri teh tatvinah praznih rok, so

H. SUTTNER
Ljubljana Mestni trg
urar, prva največja domača exportna tvrdka ur, zlatnine in srebrnine.
Tovarniška-varstvena znamka „IKO"
Lastna tovarna ur v Švici.

sklenili njegovi drugi, da se mu **prepusti cerkev Srca Jezusovega v Covilhi brezplačno v najem, da priredi v njej gledališče.** Za to gledališče v katoliški cerkvi bo dobil še od mesta podporo. Gospodje, ki so se medsebojno imenovali za ministre, poslanike in vladne komisarje, dobro vedo, da ne smejo pustiti ljudstvo do besede. Zato tudi nočejo ničesar vedeti o sklicanju državnega zbora. Portugalski veliki mojster framazonske lože, Magalhaes Lima, pozna dobro svoje bratce. Zato jim tudi ne zaupa dosti. Prišel je sicer v Lizbono, kjer so mu lože priredile teatralen sprejem. Ve pa, kaj misli ljudstvo o krvnikih, zato išče kolikor mogoče dobro plačane službe v inozemstvu. Francoska vlada pa je kljub številno prostozidarskim zvezam hvaležno odklonila, da bi bil dosedanji veliki mojster portugalskih framazonov za poslanika v Parizu. In sedaj je bil Lima imenovan za poslanika v Londonu. Edini mož, ki se upa javno izreči svoje mnenje, je Joan Franco. Poročali smo že, da so ga zaprli, a potem proti kavciji za en milijon peset izpustili. In uradni list je moral, ko je vse evropsko časopisje obsodilo ta čin, prinesti izjavo justičnega ministra, da se preiskava proti Francu ni zahtevala od strani vlade, temveč od zasebnikov. Framazonom se gre seveda za to, da imajo njim najbolj nevarnega moža, edinega nepodkupljivega in neustrašenega državnika, pod policijsko kontrolo ter da mu morejo oropati važne papirje pod pretvezo sodnijske preiskave. Ako bo ostal Franco pri življenju, je gotovo, da bo on tisti, ki bo zahteval v imenu ljudstva računov od framazonskih diktatorjev.

Take so sedaj razmere v »svobodni« Portugalski!

Kašljajoče osebe opozarjamo na oglas Thymomel scillae, to je preparat, katerega večkrat zdravniki priporočajo.

Anton Šarc Ljubljana
Šelenburgova ulica štev. 5
na vogalu **Knaflove ulice** (nasproti glavne pošte).

Znano najboljše **platno za rjuhe, bombaževina, brisalke** itd. — **Švicarske vezenine.** — Znano najboljše **perilo.** — Najcenejši nakup.

-- Opreme za neveste! --

2965

Zahvala. 3389

Za vse ob bolezni in smrti našega iskrenoljubljenega nepozabnega soproga in očeta gospoda

Viktor Plahutarja

posestnika na Savi

izkazano sočutje, izrekamo vsem sorodnikom prijateljem in znancem, preč. gosp. župniku Skubicu za obiske in tolažila v zadnjih dneh, ter preblagorodnemu gospodu Lukmanu, vsem gospodom uradnikom, mojstrom in delavcem tovarne, pevcem za ganljive žalostinke, požarni brambi z Jesenic ter sploh vsem, ki so spremili blagega pokojnika na zadnji poti našo najtoplejšo zahvalo.

Tisočera hvala vsem.

Jesenice-Sava, 11. nov. 1910.

Žalujoča rodbina Plahutar.

Zahvala. 3383

Ob smrti naše ljubljene in nepozabne soproge, matere, hčerke in sestre, gospe

Mici Janežič, roj. Hrovat

izrekamo tem potom svojo najprisrčnejšo zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za vse mnogoštevilne izraze sožalja in sočutja. Zlasti se zahvaljujemo prečastiti tukajšnji duhovščini, osobito gospodu župniku J. Skubicu in gospodu Dr. Kogoju, katera sta se posebno trudila in tolažila rajnko ob času bolezni.

Nadalje se zahvaljujemo vsem darovalcem prekrasnih vencev, tukajšnji požarni brambi in sploh vsem, kateri so pripomogli da smo predrago rajnko na tako lep način izročili materi zemlji.

Najprisrčnejša hvala vsem!

Jesenice 15. 11. 1910.

Žalujoči rodbini Janežič-Hrovat.

✝

Vsegamogočnemu je dopadlo, poklicati k Sebi našega 25letnega stalnega gosta ter dobrega hišnega prijatelja, blagorodnega gospoda

Jakoba Hainschega

c. in kr. stotnika v pokoju

danes ob pol 12. uri dopoldne v boljše življenje.

Pogreb bode v nedeljo 20. t. m. ob pol 4. uri popoldne na tukajšno pokopališče.

Škofjaloka, 18. novembra 1910.

Družina Jgnacij Guželj

3401 tovarnar in gostilničar.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306·2 *m*, sred. zračni tlak 736·0 *mm*

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v *mm*	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah v *mm*
18	9. zveč.	723·8	0·7	sl. sever	sneg	
19	7. zjutr	26·4	0·3	sr. szah.	„	60·3
	2. pop	28·9	1·8	sl. jug	oblačno	

Srednja včerajšnja temp. 5·0°, norm 3·0°

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 19. novembra.

Pšenica za april 1911	11·06
Rž za april 1911	7·93
Oves za april 1911	8·33
Koruza za maj 1911	5·67

IZJAVA.

Podpisana **Pavla Mahora** delavka v ljubljanski predilnici sem svojo sodelavko Marijo Eržišnik žalila na zelo občuten način in ji predbacivala nečastno razmerje, vsled česar je Marija Eržišnik vložila zoper mene kazensko ovadbo.

Vsa ta žaljenja in sumničenja preklicujem kot neresnična in izgovorjena v razburjenosti ter se Mariji Eržišnik zahvaljujem, da mi je žaljenje odpustila.

Ljubljana, dne 12. novembra 1910.

3397 **Pavla Mahora.**

IZJAVA.

Od nekaterih rojakov iz stare ljubljene mi domovine sem dobil poprašanja, koliko je resnice na pisarenju newyorškega hrvaškega „Narodnega lista“, last bankerotnega in radi tatvine v kriminalni preiskavi nahajajočega se Zottija, kteri je Hrvatom in Slovencem odnesel 750.000 dolarjev ali približno 4,000.000 kron, da bi bil jaz bankerot ali pobegnil?

Vse je najpodlejša laž in obrekovanje! — Človek jako dvomljivega značaja bi se rad maščeval nad menoj, ker sem pred njegovim bankerotom marsikakemu Hrvatu pripomogel do njihovih novcev, a konečno pripomogel, da so velikemu sleparju zaprli njegove sleparske banke.

Več besedi nimam za take nizkotne značaje. Hvala Bogu, dolžan nisem nikomur nič, zato nima nihče pri meni tirjati vinarja in o bankerotu ni govora, o begu še manj, ker me vedno noge bole vsled revme in tudi časa nimam za beg, ker mi kupčija dobro gre kljub obrekovanju.

New York, 6. novembra 1910.

3385 **Frank Sakser.**

Prodaja. 3382

Dne 26. novembra 1910 ob 10 uri dopoldne se vrši v notarski pisarni v Radečah pri Zidanem mostu prostovoljna javna dražba v zapuščino po Ivanu Klavžar iz Radeč spadajoče nepremičnine pod vlož. štev. 158 k. o. Radeče, t. j. hiše št. 52 v Radečah z dvoriščem in gospodarskim poslopjem.

Izklicna cena K 6000, vadij K 600.

Dražbeni pogoji itd. pri notarskemu uradu v Radečah.

Hiša

!!Iz proste roke!!

3387 (1)

se proda ali da v najem. Prostori za trgovino s petimi stanovanji in kletjo, mesarijo, vrtom, vodo pred hišo. Več izve se pri posestniku

Janezu Ambrožiču, Jesenice-Fužine na Gor.

Na najvišje povelje Njegovega c. in kr. Apostol. Veličanstva.

40. c. kr. državna loterija 3032

za civilne dobrodelne namene v drž. zboru zastopanih kraljevin in dežel.

Ta denarna loterija edina v Avstriji zakonito dovoljena, vsebuje: **20.738 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 620.000 kron.**

Glavni dobitek znaša **200.000 kron**

Srečkanje nepreklicno 15. decembra 1910. — Ena srečka stane 4 K.

Srečke se dobe pri oddelku za državne loterije na Dunaju, III., Vordere Zollzmtsstraße 7, v loterijskih kolekturah, tobakarnah, davčnih, poštnih, brzojavnih in železniških uradih, v menjalnicah itd.; igralni načrt za kupce brezplačno. — Srečke se pošiljajo poštnine prosto.

Od c. kr. loterijskega ravnateljstva. (Oddelek za državne loterije.)

Prostorna hiša z vrtom

dvoriščem in drvarnicami se **takoj proda** v **Jenkovi ulici št. 16.**

Več se izve pri lastniku istotam. 3398 (3)

TOIFLov

TALANDA

CEYLON ČAJ

3395

Proda se pod jako ugodnimi pogoji nova

enonadstropna hiša z vrtom

in nekaj gozda z vsemi gospodarskimi poslopji. Kje pove upravništvo. 3371

Priložnostna nakupa!

Ob državni cesti, 5 minut od kolodvora se proda po ugodni ceni, 3403

enonadstropni mlin

z mlatilnim strojem, kakor tudi lepo gospodarsko poslopje z nekaj orali dobrega zemljišča. Vodna moč 40 konjskih sil. Vprašanja na upravo lista. — Ceno se proda radi drž. razmer lepo, nekdaj v deželnodesko vpisano

posestvo

z okolu 50 oralov prav dobrega zemljišča lepa hiša ter gospodarska poslopja ob železnici. Naslov pove upravništvo tega lista.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatovič

Ljubljana, Mestni trg štev. 5

priporoča **okazijo**

kožuhovinastih predmetov

zaradi ogromne zaloge kakor:

sako (mlado) mestne in potne kožuhe s podlogo vsakovrstnega krzna za gospode, potem **damske jopice** in **paletoti** iz persianera, **sealskin marder** in **murmel krzna, ovratnike** (boe) kratke in dolge ter **mufe** v najnovejši obliki. 3402

ČASTITE DAME!

Ne obotavljajte se več in prepričajte se s poskusom, da **Pilnáčkov**

Lanol

dela in hrani krasno in nežno polt. Ako se umivamo z »LANOLOM«, ni treba nikakih krem, ki so potrebne pri rabi raznih drugih mil, kajti 3126

Lanol

po svoji sestavini nadomešča **popolno kremo.** En komad **»LANOLA« prodaja se za 70 v.** Dobiva se v Ljubljani pri sledečih tvrdkah:

Fran Češnovar, Dolenjska cesta; B. Čvančara, Šelenburgova ulica; Emil Dobrič, Prešernova ulica; Fr. Iglič, Mestni trg; Ivan Jelačin, Rimska c.; Anton Kanc, Židovska ulica; Anton Krisper, Mestni trg; J. Krivic, Dunajska c.; Leskovic & Medes Jurčičev trg; T. Mencinger, Sv. Petra cesta; Matej Orehek, Kolodvorska ulica; Vaso Petričić, Mestni trg; Ivan Podboj, Sv. Petra cesta; Berta Sevar, Sv. Jakoba trg; Mg. Ph. R. Sušnik, Marijin trg; A. Sušnik, Zaloška cesta; A. Šarabon, Zaloška cesta; Anton Škof, Dunajska cesta; Josip Šporn, Sv. Petra cesta; Andrej Verbič, Turjaški trg.

Izgotavlja edino

J. Pilnáček, c. in kr. dvorni zalagatelj Hradec Králové, Češko.

Fattinger-jeva pogača za pse

nedvomno najboljša piča za pse vseh pasem. 3213

Zaloga v Ljubljani:

Peter Lassnik.

Mala kmetija

je naprodaj 1 uro od Ljubljane zaradi preselitve in spremenjenih družinskih razmer, obstoječa iz gospodarskih poslopij: hiša, hlev, šupa, skedenj, travniki, njive in vsi zraven spadajoči predmeti, za 11.000 K. Poizve se v gostilni pri Zajcu v Zgornji Šiški in pri lastniku **Antonu Zakotniku, Podutikom.** 3370

RAZGLAS

prostovoljne prodaje njiv, travnikov in zelo zaraščenih gozdov, lastnina **Marije Šmid** iz Gašteja pri Kranju.

Prodaja se prične v Dražgošah v

torek dne 29. novembra 1910 ob 8. uri zjutraj

in se kupci sestanejo v hiši vulgo Ožbic v Dražgošah.

V prodaj postavljeni svet leži v občinah Dražgoše, Selca in Studen, vse v Škofjeloškem sodnem okraju.

Osebe, ki se za kupčijo zanimajo, si lahko še pred prodajo ogledajo v prodajo postavljeni svet, in naj se zglase pri gosp. Magušarju vulgo Blazniku v Selcah, kateri bo radevolje pokazal dotični svet.

Kupni pogoji se bodo naznanili prodajni dan.

Na Gašteju pri Kranju dne 17. novembra 1910.

3399 (2) **Marija Šmid.**

Elektroradiograf „IDEAL"

SPORED od sobote 19. do torka 22. t. m.: 1. **Velike slovesnosti pri sultanu v Solo na Javi.** (Izvirno.) — 2. **Preiskovanje želodca z Röntgenovimi žarki.** (Naraven posnetek.) — 3. **Na razvalinah Kartagine.** (Zanimivo.) — 4. **Pretkani ženin.** (Komično.) — 5. **Žalostni konec Roberta Molčečega Akvitanskega.** (V barvah.) — 6. **Robertov čudni doživljaj.** (Zelo komično.) 3297

V nedeljo igra od 3. do 7.

tambur.-pevsko društvo „Zvezda".

Sodi.

Več vrst **sodov** ima **na prodaj A. REPIC,** sodarski mojster **v Ljubljani, Trnovo.** 2325 32

Najcenejše in najboij učinkujoče odvajalno sredstvo! 3373

Filipa NEUSTEINA

poslajeno odvajalne krogljice

(Neusteinove Elizabetne krogljice.)

Pred vsemi drugimi podobnimi izdelki imajo prednost te krogljice, **proste vsakih škodljivih primesi, vporabljajo se z največjim uspehom** pri boleznih v spodnjem delu telesa, lahno odvajajoče, kri čisteče; nobeno zdravilno sredstvo ni ugodneje in obenem povsem neškodljivo, da bi preprečilo **zaprtje** — izvor premnogih bolezni. Radi poslajene oblike jih radi uživajo otroci. Škatlica s 15 krogljicami stane 30 vin., ovoj z 8 škatlicami - torej 120 krogljic - stane le 2 kroni. Če se pošlje naprej K 2·45, se pošlje franko 1 ovoj.

Svarilo! Nujno se svari pred ponarejanji. Zahtevajte **Filipa Neusteina odvajalne krogljice** Pristne le, če nosi vsaka škatla in navodilo našo zakonito varstveno znamko v rudečečrnem tisku »Sv. Leopold« in podpis: **Filip Neustein, Apotheke.** Naše trgovsko sodnijsko zavarovane embalaže morajo imeti našo tvrdko

Filipa Neusteina lekarna „pri sv. Leopoldu"

Dunaj I., Plankengasse 6.

Zaloge v Ljubljani: **Rihard Sušnik,** lekarnar, in v več drugih lekarnah.

9033 A 219/10 13

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

Pri c. kr. okrajnem sodišču v Idriji je po prošnji varuha **M. Kobal-a** na prodaj po javni dražbi sledeča nepremičnina, ki spada v zapuščino po Jožefi Basiacco iz Idrije št. 545, za katero se je ustanovila pristavljena izklicna cena in sicer vl. št. 667 ka. mesto Idrija, obstoječega iz stavb. parc. št. 255/2, hiša in vrtne parcele št. 110/5 na 15.000 K.

Dražba se bo vršila dne 29. novembra 1910 ob 9. uri dopoldne v Idriji v sobi 4 Šnoth.

Ponudbe pod izklicno ceno se ne sprejmo.

Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo njihove zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno.

Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri sodišču.

C. kr. okrajno sodišče v Idriji, oddelek I.,
dne 14. nov. 1910.

Najstarejša svečarska tvrdka **Fr. Šupevc** Ustanovljena leta 1800

priporoča velečastiti duhovščini ter slavnemu občinstvu zajamčeno pristne **čebelno-voščene sveče** za cerkev, pogrebe in procesije, **voščene zvitke,** izborni **med-pitanec,** koji se dobiva v steklenicah, škatlah in škafih poljubne velikosti. — **Kupuje** se tudi **vsak čas med** v panjih, sodčkih, kakor tudi **vosek** in **suho satovje** po kolikor mogoče visoki ceni. Za obilna naročila se toplo priporoča in zagotavlja točno in pošteno postrežbo. - Ljubljana, Prešernova (Slonova) ulica 7, Perlesova hiša. 3396

Posestvo z gostilno

blizu Ljubljane

se **proda iz proste roke** pod ugodnimi pogoji. — Naslov pove uprava. 3404

Mizarske stružnice

(Hobelbank)

male in velike ima v zalogi

Ivan Marguč v Škofjiloki. 3388

Slav. občinstvu vljudno naznanjam, da sem odprl v lastni hiši na **trgu Tabor št. 4** (poprej Škofja ulica):

gostilno „TABOR"

kjer bom točil najboljša vina; na razpolago bodo tudi vedno mrzla in gorka jedila, vse po najnižji ceni. Ko se odstranijo še nekatere ovire, otvorim tudi **prenočišče za tujce.**

Za obilen poset se najvljudneje priporoča **Bole,** gostilničar in posestnik.

3406

Vsled **novo** dogotovljenih večjih tovarniških podjetij, ki so opremljena z najnovejšimi stroji, nam je mogoče zadostiti največjim zahtevam, ter dobavljamo priznano najbolje izvršene

parilnike,

prenosljiva štedilna kotlišča neo delana ali emaltirana

Häcksel-ove rezalnice za krmo

reporeznice, mline za debelo moko in sesalke za gnojnico

kakor tudi vse druge poljedelske stroje najnovejše in najboljše sestave. 3394

Ph. Mayfart & Co.

Dunaj, II., Taborstr. št. 71.

Zahtevajte obširne prospekte zastonj in franko. Zastopniki in razprodajalci se iščejo!

Iz proste roke se **proda**

HIŠA Z VRTOM,

obstoječa iz 4. malih stanovanj v predmestju Ljubljane, lepa zdrava lega, v bližini gozda Hiša je v dobrem stanu, se obrestuje, je bremen in davka prosta. Cenim jo 14.000 K Naslov iz prijaznosti v upravništvu. 3391

Na Spodnjem Koroškem v lepi legi se takoproda 3393

POSESTVO

z vsemi pripadninami (to je: gospodarskim poslopjem, njivami, travniki ter 14 parcel gozda) za ceno 24.000 K. Več pove posestnica **Katarina Zilan v Peračici, p. Škocjan** v Podjuni, Koroško. Železniška postaja: Sinčaves.

Parketi ostanejo svitli kot novi!

Že 4 leta uporabljamo CIRINE za snaženje parketov. Cirine se lahko uporablja in po voščenju dobe parketi lepo svitlo barvo, kakor takrat ko so bili novi. To mi lahko presodimo ker smo uporabljali CIRINE na popolnoma nove parkete in rabimo iste že 4 leta CIRINE niso dražji kot drugi izdelki, mi rabimo v zimski sezoni za povoščenje 17 sob in k istim spadajoče hodnike 6 steklenic torej za K 18 CIRINE. Dobi se povsod 1 stekl K 3, pol steklenice K 1·70. Edini izdelovalec **J. Lorenz & Co. Heb (Eger) Češko.** 358

Zdravilišče Lussin Piccolo (otok Lošinj) 21. jan. 1909.

PENZ. PUNDSCHU.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani

Adventne in božične za mešan zbor. **P. Angelik Hribar;** partiture in 4 glasovi K **4·80,** posamezni glasovi à K **—·60.** — Dolgo zaželjene in nujno pogrešane pesmi ljudskega skladatelja, ki je znal narodni duh v svojih pesmih spojiti v cerkveno dostojnem smislu.

Obhajilne pesmi **istega skladatelja,** za mešan zbor; partitura in 4 glasovi K **3·60,** posamezni glasovi à K **—·40.** — Vrzel, ki se je kazala na polju cerkvene glasbe glede obhajilnih napevov, je s to zbirko precej izdatno izpolnjena.

Cantica sacra **I. del,** za moški ali ženski zbor, **Anton Foerster.** K **2·40.** — Moškim in ženskim zborom je ta pesmarica, ki nudi veliko izbiro raznib napevov za vse prilike in potrebe cerkvenega leta, neobhodno potrebna.

Zbirka cerkvenih pesmi za moški ali ženski zbor; **Janko Leban.** K **1·40.** — Priročna pesmarica obsega razne lepe napeve ter bode cerkvenim zborom prav dobro služila.

Missa in hon. St. Josephi za mešan zbor; **Ivan Pogačnik.** Partitura K **1·60,** posamezni glasovi à K **—·40.** — Vseskozi lahka a v pravem cerkvenem duhu zložena skladba bode svojemu namenu služila tudi pri najboljših cerkvenih zborih.

12 Marijinih pesmi **II. zbirka,** za mešan zbor; **Anton Foerster.** Partitura K **1·80,** posamezni glasovi K **—·40.** — Mojsterski, vendar lahki napevi so pravi biscri domače glasbene umetnosti.

Introitus et Communiones za največje in večje praznike celega leta; **Kimovec-Premrl.** Partitura K **2·—,** glasovi K **1·—.** — Za razvoj tradicijonalnega korala je omenjena zbirka velike važnosti in cerkvenim zborom prepotrebna.

Vse te knjige se dobe v Katoliški Bukvarni v Ljubljani, v knjigarni „Ilirija" v Kranju in I. Krajec nasl. v Novem mestu.

Za cerkvene pevske zbore:

Zveličar nam je rojen, za ženske glasove, in Offertorium in festo Epiphaniae Domini za mešan zbor. Fran Kimovec. Part. K —·40.

Božične pesmi za mešan zbor. Chlondowski. K 1·30.

Introitus & Communiones za največje in večje praznike celega leta. Kimovec-Premrl. Part. K 2·—, glasovi po K 1·—.

Rihar renatus. Fran Kimovec. 21 pesmi našemu Gospodu za mešan zbor: 3 razne, 4 postne, 2 božični, 2 velikonočni, 1 za Vnebohod, 8 za sveto Rešnje Telo, 1 na čast presv. Trojici. Part. K 3·—, glasovi po K —·40.

Ljudska pesmarica za nabožno petje v šoli, cerkvi in doma. Fran Spindler. Broširano K —·60, vezano K 1·—. Obsega: 6 mašnih, 5 obhajilnih, 6 blagoslovnih, 21 pesmi za cerkveno leto, adventne, božične, velikonočne itd., 12 pesmi za Marijine praznike, 10 pesmi za šmarnice in druge pobožnosti, 9 pesmi k svetnikom in angelom, 16 raznih pesmi, poleg tega je tudi več pesmi, ki se pojejo z istimi napevi.

Spremljevanje k „Ljudski pesmarici". Fran Spindler. K 4·—. To je partitura k ravnokar opisani „Ljudski pesmarici".

Cerkvena pesmarica za Marijino družbo, I. del, za štiri enake (ženske ali moške) glasove. Anton Grum. Part. K 2·—. Obsega razne znane in udomačene mašne pesmi, dalje 2 pesmi za advent, 4 božične, 1 za Novo leto, 2 za sv. Tri Kralje, 2 za Ime Jezusovo, 5 postnih, 3 velikonočne, Križev teden, Vnebohod, Binkošti, Presv. Trojico, 4 o presv. Rešnjem Telesu, 2 za Presv. Srce Jezusovo, cerkveno blagoslovljenje, dalje 9 obhajilnih in 5 k blagoslovu.

Missa de Angelis. Fran Kimovec. Koralna maša. Partitura K 1·50, vsak glas po K —·30.

Missa in hon. s. Caeciliae ad IV voces inaequales. Anton Foerster. Op. 15. Part. K 2·—, glasovi po K —·30.

Missa Seraphica ad IV voces inaequales cum Organo. P. Hugolin Sattner. Part. K 3·20, glasovi po K —·50.

Missa in hon. S. Stanislai Kostkae, brevis et facilis ad quattuor voces inaequales. Dr. Anton Chlondowski. Part. K 2·80, glasovi po K —·40.

Missa in hon. ss. Cordis Jesu ad IV voces inaequales. Fran Kimovec. Part. K 1·50, glasovi po K —·40.

Slovenska sv. maša v čast sv. Cecilije za mešan zbor in samospeve z orglami. Anton Foerster. Op. 82. Part. K 1·20.

Slava Bogu. P. Hugolin Sattner. Op. 10. I. zvezek. Mašne pesmi za mešan zbor. Part. K 1·50, glasovi po K —·40.

Mašne pesmi za mešan zbor. P. Hugolin Sattner. Op. 9. Part. K 2·—, glasovi po K —·40.

Slovenska sv. maša za mešan zbor. Ivan Laharnar. Part. K 1·20.

L. Belarja slovenska maša za tri ženske glasove. Fran Kimovec. Part. K —·60, štirje izvodi K 2·—.

V ponižnosti klečimo in 5 Marijinih pesmi za mešan zbor. Anton Grum. Part. K 1·—.

Ecce sacerdos magnus za moški zbor. Fran Kimovec. Part. K —·40.

Tantum ergo ad III voces viriles. Dr. Anton Chlondowski. Part. K —·50, glasovi po K —·10.

Te Deum super cantum Michaeli Haydn. IV. vocum inaequalium aut una voce cum organo. Anton Foerster. Op. 58. Part. K —·50.

Asperges me et Vidi aquam iuxta editionem Vaticanam. Fran Kimovec. Part. K —·50, pet izvodov K 2·—.

Oremus pro pontificae nostro ad IV voces viriles. Dr. Anton Chlondowski. Part. K —·50, glasovi po K —·10.

Sanctae Joseph. Dr. Anton Chlondowski. Invocatio una voce sola et choro ad IV voces inaequales alternatim concinenda. Part. K —·60, glasovi po K —·10.

Ave Maria VII vocem inaequalium aut IV vocum aequalium. Anton Foerster. Op. 107. Part. K —·60, glasovi po K —·20.

Ave Maria in Češčena Marija za tri ženske ali moške glasove z orglami. Nagrobnica za tri ženske glasove. Fran Kimovec. Part. K —·50, pet izvodov K 2·—.

Litanije presv. Srca Jezusovega za moški ali ženski ali mešan zbor. Anton Foerster. Op. 73. Part. K —·40.

Lavretanske litanije Matere božje za moški ali ženski ali mešan zbor. Anton Foerster. Op. 17. Part. K —·40.

6 Marijinih pesmi za tri ženske ali moške glasove (ena za dva, štiri tudi za en glas) z orglami. Anton Foerster. Op. 100. Part. K 1·80, glasovi po K —·40.

12 Marijinih pesmi za mešan zbor. Stanko Premrl. Part. K 1·80, glasovi po K —·40.

Marijine pesmi za mešani zbor. P. Hugolin Sattner. Part. K 1·80, glasovi po K —·50.

Velikonočne pesmi za mešan zbor. Ivan Laharnar. Part. K 1·30.

Lamentacije in očitanja ali žalostne pesmi Jeremija preroka („Kaj sem ti storil") za mešan zbor. Anton Foerster. Op. 5. Part. K —.70.

Šmarnične pesmi za mešan zbor. Ivan Laharnar. Part. K 1·30.

Nagrobnice. Frančišek Marolt. Lično vezano K 2·40. Poleg že znanih, lepih, v srce segajočih žalostink, n. pr. Blagor mu, Človek glej, Nad zvezdami, Jamica tiha, Usliši nas Gospod itd., imamo v Maroltovi zbirki tudi izredno število novejših vsestransko vzornih, glasbeno dovršenih in globoko občutenih nagrobnih spevov. Zbirka obsega 24 slovenskih nagrobnic, zaključujejo štirje latinski zbori: „Libera", „Miserere" in pa najlepša, najresnejša in najveličastnejše se glaseča in dušo najbolj pretresujoča Mendelsohnova nagrobnica „Beati mortui".

Praeludium et posludium super hymnum austriacum auctoris Josephi Haydn pro organo aut fortepiano quatuor manibus (Secondo = „Ped." c. octava). Anton Foerster. Op. 105. Part. K —.60.

Himna v čast Cirilu in Metodu. Premrl. Za mešan ali moški zbor. Part. K —·40.

Idrijske novice.

i **Javen shod** je napravil naš poslanec Gangl, da poroča o zadnjem zasedanju deželnega zbora. Mi bi se sicer ne pečali z njegovim poročilom, a napadi Ganglovi na S. L. S. nam silijo pero v roke. Vseh nesreč in vsega zla je kriva le S. L. S. Tu je prvič draginja. Gangl in njegovi so bili za to, naj se meja živini odpre, da bode delavec dobival ceneje meso, a kranjski klerikalci so zoper. Tega pa ni povedal, da kranjski deželni zbor sploh nima oblasti, da bi meje odpiral. Po Ganglovem je živinoreja na Kranjskem na najnižji stopinji, a ravnatelj Pirc pa pravi, da statistika govori, da kranjskega kmeta le Češka in Šlezija prekosi, vse druge dežele so za nami. Kdo ima prav? Ali Gangl, ali Pirc? In svojeglavni in nasilni so zastopniki klerikalcev! Kar trinajst dni je počival deželni zbor, da so lahko klerikalni poslanci agitirali po Belikrajini. Da so takrat delali odseki in pripravljali zbornici tvarino za posvetovanje, ni povedal, tudi ni omenil, da je tudi sam agitiral. Nekaj novega je to, da je kranjska šparkasa dala S. L. S. za agitacijo 10.000 kron. Gangl si misli, naj natvezem svojim poslušalcem še večjo neumnost, verjeli mi bodo. Tako tudi to, da so Nemci podpirali klerikalce, ko vendar vsak ve, da so bili liberalci ž njimi zvezani in so še v tem zasedanju kazali, da stara ljubezen slovenskih liberalcev in veleposestnikov še ni preminula. Kolikokrat so šli ti skupno proti S. L. S.! In sedaj naj pa še Nemci, oziroma kranjska šparkasa daje denar za volivne namene v prid S. L. S.! Take reči pripovedovati, se pravi ljudi trapiti. Razume se, da tudi knezoškof preseda našemu poslancu; pravil je, da mu je vlada naklonila pet milijonov kron posojila proti 1 %. Razume se, da je govornik pozabil povedati, za kaj bode škof kar pet milijonov kron rabil. Sicer se je pa naš poslanec držal pri deželnozborskem zasedanju specijelno idrijskih razmer. Predlagal je 16.000 K za regulacijo hiš in 125.000 K za regulacijo Nikove, pa je bilo vse odbito. Pač ga je vprašal deželni predsednik Švarc, kje ima načrte regulacij. A on se je odrezal, da jih je že odposlal, pa so že kje zaostali. Pa menda ne v Logatcu! No, Švarc jih bo že dobil od okrajnega glavarja, naj mu le piše ali brzojavi, pa bodo še isti dan v Ljubljani. Ali so že prišli načrti v Ljubljano, nismo zvedeli, ker ni noben poslušalec o tem poslanca vprašal. — Seveda je bilo na shodu vse ogorčeno, če se sliši iz poslanskih ust, da bo kranjska dežela prodana. Kar na licitaciji jo bomo prodali, pa še Gangla zraven, da bomo imeli enkrat pred takimi klobasarijami mir.

i **Kopše-tovo hišo** je kupil rudnik za 13.000 kron. Ker je svet izpodkopan in se hrib polagoma vseda, dobila je hiša take razpoke, da ni bilo več varno tam stanovati. Hišo sedaj podirajo in menda nasade tam vrt.

i **Sitni položaj v mladih letih.** Nekaj realcev so odslovili iz zavoda ter poslali zopet nazaj v ljudske šole. Postali pa so bili že moderni študentje. Ako je opoludne ali zvečer zvonilo, se ni že več odkril, tudi prejšnjega učitelja iz ljudske šole ni več pozdravljal, kako tudi, ker je imel sedaj profesorje! Sedaj je pa izprevidel, ali bolje, drugi so izprevideli, da za srednjo šolo ni zrel, če se tudi nosi, kakor da bi imel poseben poklic za višjo omiko. Ker je še v šoloobvezni starosti, mora zopet v prejšnje poslopje k starim učiteljem, katere bode moral na ulici zopet pozdravljati.

i **Gospodinjsko šolo** je ta teden inspicirala g. pl. Sprung, učiteljica z Dunaja. Ker ministrstvo šolo vzdržuje, si je pridržalo pravico, da jo tudi po svojih organih nadzoruje.

Jeseniške novice.

j **Pongratz** popisuje socialne demokrate za bližajoče se občinske volitve. Kakor vaški birič stoji zdaj tu zdaj tam ter vsakega zapiše v svojo knjižico, kogar ima za rdečega, ali kdor se mu sam kot tak prijavi. »Meksikajnarjev« si hoče nabrati, da jih popelje na boj na »divje Amonite, sovražnike Pongratzove srdite.« Zastopnik velikega kapitala zbira nasprotnike velikega kapitala. Bo pač težko najti tak lim, ki bi to stvar skupaj držal.

j **Učitelj Pibroutz** pravi, da je »mladin«, in kot tak ve povedati, kako se bo sklenila pri občinskih volitvah zveza med liberalci in sociji. Baje si že roke manejo, kako bodo posabljali klerikalce. Mi dobro vemo, da so taki mladini vajeni vseh mogočih zvez, še po več naenkrat, samo da nobena ne drži.

j **Tako se kujejo** na Jesenicah vse mogoče in nemogoče zveze. Kapitalu, ki bo prišel po novem občinskem volivnem redu ob svojo premoč, bodo pomagali na noge rdeči proletarci; liberalnega trgovca, ki ne bo mogel več absolutno gospodariti, bodo vzdrževali izžete citrone, lačni bo pital site, »mladi« bodo podpirali »stare«, — no, to je pravzaprav še edino lepo, — vsi skupaj pa bodo šli na boj zoper klerikalnega zmaja. Ta pa se bo sam bojeval, saj ima sedem glav! — Slovan Humer pa že dela načrte. Potem bo pa zopet pisal in vpil: Paarov hotel je v nemških rokah; klerikalci, kupite ga in dajte ga meni, ker nimam nobenega! Kaj bo pač družilo vse te nasprotujoče si stranke? Nič drugega ne, kakor sovraštvo do cerkve, četudi liberalci in sociji in Pongratz vpijejo, da se pri občinskih volitvah ne gre za versko prepričanje.

j **Predavanje.** Jutri v nedeljo zvečer bo v Delavskem Domu na Savi običajno predavanje ob navadni uri.

BILINSKA
KISLA VODA
Izborna dietična namizna pijača.
O dobroti Bilinske vode naj se vpraša domači zdravnik. Dobi se pri Mihael Kastnerju v Ljubljani. 2590

Za svojo odvetniško pisarno iščem
koncipijenta
s pravico substitucije.
Vstop 1. jan. 1911. — Pogoji po dogovoru.
Dr. Ivan Šusteršič
odvetnik v Ljubljani. 3366

Kurzi efektov in menjic.

dne 17. novembra 1910.

Skupna 4% konv. renta, maj—november	9315
Skupna 4% konv. renta, januvar—julij	9315
Skupna 4·2% papirna renta, februar—avgust	9670
Skupna 4·2% srebrna renta, april—oktober	9670
Avstrijska zlata renta	11570
Avstrijska kronska renta 4%	9310
Avstrijska investic. renta 3½%	8270
Ogrska zlata renta 4%	11110
Ogrska kronska renta 4%	9160
Ogrska investicijska renta 3½%	8105
Delnice avstrijsko-ogrske banke	1895
Kreditne delnice	66250
London vista	24087½
Nemški drž. bankovci za 100 mark	11760
20 mark	2351
20 frankov	1906
Italijanski bankovci	95½
Rublji	254¼

„Andropogon“

je najboljše, vsa pričakovanja prekašajoče sredstvo **za rast las,** katero ni nikako sleparstvo ampak skozi leta z nenavadnimi uspehi, izkušena in zajamčeno neškodljiva tekočina, ki **zabrani izpadanje las in odstrani prahaje.** — Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brade in imajo novo zrasli lasje pri osivelih zopet svojo nekdanjo naravno barvo. — Mnogoštevilna priznanja. — Cena steklenice **3 krone.** — Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele.

Preprodajalci popust.

Glavna zaloga in razpošiljatev pri g.
Vaso Petričiča nasl.
v Ljubljani.

V zalogi imajo tudi gg.: U. pl. Trnkoczy in A. Kanc v Ljubljani, lekarna pri zlatem jelenu in Ant. Adamič v Kranju, lekarna „pri angelju“ v Novem mestu in Ivan Omerzu v Zagorju ob Savi.

MATTONIJEV
GIESSHÜBLER
naravna
alkalična kislina

kot zdravilni vrelec že stoletja znana v vseh boleznih
sapnih in prebavnih organov,
pri protin., želodčnem in mehurnem kataru. Izvrstna za otroke, prebolele in mej nosečnostjo.
Najboljša dijetetična in osvežujoča pijača.
Izvirek: **Giesshübl Sauerbrunn,**
želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih
Prospekti zastonj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih špecerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Zaloge pri Mihael Kastnerju, Peter Lassniku in Andrej Sarabonu, Ljubljana. 11452—49

L. SCHIFFER priporoča 335
trboveljski premog
Dovozna cesta v kosih in orehovec, brikete, trda
proga južne železnice in mehka drva v polenih in cepljene

Tolažilo bolnikov
je lekarnarja Zalosc dja
STELLA FLUID
Proti revmatizmu, protinu, trganju po udih, revmatičnemu glavobolu in zobobolu je Stella Fluid neprecenljive vrednosti. Učinek presenetljiv. Od mnogih zdravnikov priznano in odlikovano od tisoč priznalnih pisem. Samo pristno z zvezdno znamko. 12 majhnih ali pa 6 dvojnatih steklenic K 5·—, 24 majhnih ali 12 dvojnatih steklenic K 8·50 franko pošilja edino izdelovatelj lekarnar **S. Saloscer,** Zvezdna lekarna, **D. Tuzla št. 46 Bosna. Za trdovratne želodčne bolezni in motenje prebave** je najboljša **želodčna sol „Stella“.** — Škatljica K 1·—, 6 škatljic K 5·— Obe sredstvi sta ljudski in domači zdravili in bi jih ne smelo manjkati v nobeni hiši, ker sta tudi **zaklad za zdrave.** 3248.

Pri oslovskem kašlju
in pri hudem kašlju sploh je po zdravn. predpisih za otroke in odrasle preizkušeno kot dragoceno in učinkujoče sredstvo
Thymomel Scillae
Obvezno, vprašajte svojega zdravnika!
1 steklenica **K 2·20.** Po pošti franko proti naprej pošiljatvi **K 2·90.** 3 steklenice proti naprej pošiljatvi **7 K.** 10 steklenic proti naprej pošiljatvi **20 K.**
Izdelovanje in glavna zaloga v
B. FRAGNER-ja lekarni
c. kr. dvor. dobavitelja
Praga-III., št. 203.

Dobiva se v vseh lekarnah.
Pozor na ime sredstva, izdelovatelja in varstveno znamko.

Nova **enonadstropna hiša**
z vrtom, v bližini cerkve Sv. Petra v Ljubljani, še več let davka prosta ter se dobro obrestuje, **se proda pod najugodnejšimi pogoji.**
Vprašа se v konces. pisarni **P. Mateliča,** Škofja ulica št. 14. 3359

Hiše v dobrem stanju, nekatere z **gostilniškimi koncesijami,** se oddajo
po
Peter Mateliču
c. kr. konces. posredovalcu za nakup in prodajo; zavod za plakatiranje, snaženje in reklamo.
Ljubljana, Škofja ulica štev. 10.
Telefon 155.
Vsi svoječasno pri meni službujoči in drugi zakotni posredovalci so neopravičeni izvrševati mojo obrt. 3305

Ceno Posteljno Perje

1 kg sivega skubljenega perja K 2, polbelega K 2·80, belega K 4, finega K 6, najboljšega skubljenega K 8, sivega puha K 8, belega K 10, prsnega puha K 12, od 5 kg naprej poštnine prosto.
Dovršene postelje bogato napolnjene, iz zelo gostega jako trpežnega rdečega, modrega, belega ali rumenega inlet-nanking-blaga 1 pernica vel. 180×116 cm z blazinama, velikost 80×58, napolnjena z jako lepim mehkim perjem K 16, s polpuhom K 20, s puhom K 24; posamezne pernice K 12, 14, 16, vzglavnica K 3, 3·50, 4. — Pernice 180×140 cm velike K 15, 18, 20: vzglavnica 90×70 ali 80×80 cm K 4·50, 5, 5·50, Spod. pernica iz gradla 180×116 cm K 13, 15. Razpošilja proti povzetju poštn. prosto pri naročilu od 10 K dalje.
M. Berger v Dešenici št. 1009. Češki les.
Za neugajajoče denar nazaj ali se blago zamenja — Ceniki o žimnicah, odejah, prevlekah in vsem drugem posteljnem blagu zastonj in poštnine prosto. 2293

V Ameriko in Kanado
zložna, cena in varna
vožnja s **Cunard Line**
H 544 52 **Bližnji odhod:**
iz Trsta, domačega pristanišča: Ultonia 29. nov., Carpathia, 20. decembra **iz Liverpoola:** Lusitanija, največji in najlepši parnik, 17./12. 1910, Mauretania, 10./12. 1910.
Pojasnila in vožne karte pri **Andrej Odlasek,** Ljubljana, Slomškove ul. 25, bl. cerkve Srca Jezusovega.
Cena vožnji Trst-New-Jork III. razr. K 180·— za odraslo osebo vštevši davek in K 100·— za otroka pod deset let vštevši davek.

Dva urarska pomočnika
3356 in
enega učenca sprejme takoj
F. P. Zajec, Ljubljana, Stari trg.

Hiša s tremi poslopji in velikim vrtom se takoj **proda** za 20.000 K na Jernejevi cesti 39 blizu cerkve. Več se poizve pri g. **Antonu Wisjanu,** Celovška cesta 67, **Spodnja Šiška.** 3363 3—1

Draginja mesa
in
Maggijeve kocke. 3303

Lažje se prenaša draginja mesa, če gospodinja govejega mesa ne izkuha samo zaradi juhe, marveč vzame za napravo juhe izborne in praktične Maggijeve kocke po 5 v, goveje meso pa enkrat praži, enkrat pa porabi za pljučno pečenko, gulaš i. dr.

Maggijeva kočka je napravljena iz najboljšega mesenega ekstrakta in ima vse začimbe naravne goveje juhe. Raztopi se hipoma v vreli vodi in da krožnik izgotovljene goveje juhe, ki se odlikuje po močnem in dobrem okusu in se da uporabiti kakor vsaka druga doma izkuhana juha ne samo za zakuhane juhe, marveč tudi za vsa druga jedila, kakor za prikuhe, omake, ragu i. dr.

Pri vsakem nakupu zahtevajte pristne Maggijeve kocke po 5 v in pazite na ime „MAGGI“ in varstveno znamko „zvezdo s križcem“.

Sodi dobro ovinjeni, stari in novi, veliki in majhni so naprodaj pri 3191 **Iv. Buggenig-u,** sodarski mojster v **Ljubljani,** Cesta na Rud. železnico 5.

Službe išče **dekle**

3376 poštenih staršev, najraje v kaki trgovini z mešanim blagom. Stara 23 let, **šivilja,** nastopi tudi kot učenka ozir. z malo plačo.

Naslov pove upravništvo „Slovenca“.

PES

majhne postave, rumene barve z belimi lisami na glavi in z gori zavihanim repom, ki sliši na ime **«Pubi»** se je izgubil v Kranju pred cerkvijo. Pošteni najditelj naj ga odda proti nagradi na policiji v Kranju. 3379

Trpežno blago.

Zenska ročna dela in pripadajoči materijal.

F. MERŠOL

Ljubljana, Mestni trg št. 18

Bogata zaloga

vezenin, drobnega in modnega blaga kakor: čipk, lišpa, rokavic, nogavic, otroške obleke, perila robcev, ovratnikov, volne, bombaža, sukanca i. t. d.

Predtiskanje in vezenje monogramov ter drugih risb.

Zmerne cene. 2556

Najcenejše

dežnike in solnčnike

domačega izdelka

priporoča po najnižji ceni in najboljši kakovosti slavnemu občinstvu in preč. duhovščini

JOSIP VIDMAR, tovarna dežnikov, Ljubljana

Pred Škofijo št. 19. Stari trg št. 4. Prešernova ulica št. 4.

3634 **Popravila točno in ceno.** 52 1

Sode iz belega hrastovega lesa, trpežni, močni

Sode

od finega špirita

vinski sodi

krasni izdelek, iz belega hrastovega lesa, močne, trpežne, popolnoma nove iz tovarne špirita za fini špirit in za vino pripravljeni, za vsako vino izborni, takoj rabljivi za kar se jamči, **odda** v velikosti po 300, 400, 500, 600, 700 do 1000 litrov držeče, na zahtevo tudi 100 do 200 litrov ali manjše po prav solidnih nizki ceni

Iv. A. Hartmanna naslednik

Avg. Tomažič,

Ljubljana, Marije Terezije cesta

Sode od finega špirita vsake velikosti, za vino

Sode krasni izdelek vedno zaloga

Cene nizke in solidne, točna postrežba.

Takoj sprejmem

krojaškega pomočnika

za veliko delo in za dobro plačo.

Ant. Gebulj, kroj. mojster, Jesenice.

3384

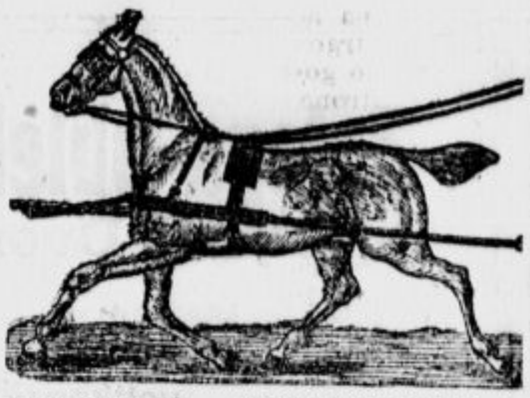

JOSIP STUPICA

jermenar in sedlar

v Ljubljani, Slomškova ulica številka 6.

Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših **konjskih oprav** kakor tudi **krasno opremljene kočije, druge vozove in najrazličnejšo vprežno opravo,** katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge v sedlarsko obrt spadajoče **potrebščine** kakor tudi že **obrabljene vozove in konjske opprave.**

3699 52—1

Opozarjamo

na novo vrsto valjanih „Pekatet“, enako doma delanim za juho in prikuho. Dobivajo se le v rumenih ovojih po 1/2 kg v najfinejših kakovostih z napisom in sliko:

„Štiri rumenjaki“

„Osem rumenjakov“

637

Pletene srajce

hlače, jopice in nogavice za moške, ženske in otroke v veliki izberi **pri Miklavžu, Ljubljana, Medarska ulica.** 2799

C. kr. oblastveno potrjeno učilišče

za krojno risanje

Franja Jesih

11 52 1

Ljubljana, Stari trg št. 28.

Dobi se tudi kroj po životni meri.

Kdor rabi

3348

dobre in pristnobarve zimske **barhente, flanele** za srajce in drugo perilo, lanene in bombažaste **kanafase, cefire, platno, inlet, brisače, rjuhe, zimsko blago** za dame in gospode, **žepne robce** in druge tkanine, naj se obrne zaupno na kršč. tvrdko

Jaroslav Marek ročna tkalnica št. 45,

v Bistrem pri Novem mestu ob Met. (Češko).

V zalogi imam tudi veliko množino **ostankov** zimskega barhenta, flanela, kanafasa itd. in razpošiljam v zavojih po 40 m za 18 K, prve vrste za 20 K franko po povzetju. Vzorci se pošiljajo zastonj in poštnine prosto. Od ostankov se vzorci ne pošiljajo. — Dopisuje se slovensko.

Za slabokrvne in prebolele

je zdravniško priporočano črno Dalmatinsko vino najboljše sredstvo 2501 **„KUČ“**

4 steklenice (5 kg) franko K 4·—

BR. NOVAKOVIC, Ljubljana.

Najstarejša slovenska tvrdka te stroke.

Obstoji že nad 38 let.

Ana Hofbauer

imejiteljica zaloge cerkvene obleke in orodja

Ljubljana, Wolfove ul. 4

si usoja javiti preč. duhovščini ter sl. občinstvu, da **izdeluje** natančno po naročilu in predpisih vsakovrstne **bandere, baldahine, plašče, kazule, pluvijale, dalmatike, velume, albe, koretlje, prte** itd. itd., sploh vse kar se rabi v cerkvi pri službi božji.

Izdeluje se vse ročno, solidno, pošteno ter po najnižjih cenah, ter se prevzemajo tudi naročila na **vezenje, prenavljanje stare obleke** ter sploh vsa **popravila.**

Zagotavljajoč hitro in najpoštenejšo postrežbo, prosi, da se pri naročilih izvoli ozirati na prvo domačo tvrdko.

2587 26-1

Izurjena gospodinja

se išče v župnišče v čednem kraju na deželi. Nastop čimpreje. — Ponudbe na upravništvo »Slovenca« pod naslovom **„Stalnost“.** 3378

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Spillmannove povesti:

Zanimivo pisane Spillmannove povesti so obče priznane kot berilo ne samo za mladino, temveč tudi za odraščene, in kakor malokatere druge navajajo k čednostnemu in nravno-lepemu življenju. Te povesti imajo tudi mnogo poučnega jedra.

1. zvezek: **Ljubite svoje sovražnike.** Povest iz maorskih vojsk na Novi Zelandiji. K —·40, vezano K —·60.
2. zvezek: **Maron,** krščanski deček z Libanona. Povest izza časov zadnjega velikega preganjanja kristjanov po Druzih. K —·40, vezano K —·60.
3. zvezek: **Marijina otroka.** Povest s kavkaških gora. K —·40, vezano K —·60.
4. zvezek: **Praški Judek.** povest. K —·40, vezano K —·60.
5. zvezek: **Ujetnik morskega roparja.** K —·40, vezano K —·60.
6. zvezek: **Arumugam,** sin indijskega kneza. Dogodljaji spreobrnjenega indijskega princa. K —·40, vezano K —·60.
7. zvezek: **Sultanovi sužnji.** Carigrajska povest iz 17. stoletja. K —·60, vezano K —·80.
8. zvezek: **Tri indijanske povesti.** I. Namameha in Vatomilko, II. Tahko, mladi misijonar, III. Zadnja pot O. Renéja. K —60, vezano K —·80.
9. zvezek: **Kraljičin nečak.** Zgodovinska povest iz japonskih misijonov. K —·60, vezano K —·80.
10. zvezek: **Zvesti sin.** Povest za vlade Akbarja Velikega. K —·40, vezano K —·60.
11. zvezek: **Rdeča in bela vrtnica.** Rdeča vrtnica ali mladi mučenec iz Singare. Povest iz jutrove dežele. — Bela vrtnica ali mlada spoznavalka. K —·40, vezano K —·60.
12. zvezek: **Korejska brata.** Črtica iz misijonov v Koreji. K —·60, vezano K —·80.
13. zvezek: **Boj in zmaga.** Povest iz Anama. K —·60; vezano K —·80.
14. zvezek: **Prisega huronskega glavarja.** Povest iz starejše misijonske zgodovine kanadske. K —·60. vezano K —·80.
15. zvezek: **Angel sužnjev.** Brazilska povest. K —·40. vezano K —·60.
16. zvezek: **Zlatokopi.** Povest iz misijonskega potovanja po Alaski. K —·60, vezano K —·80.
17. zvezek: **Prvič med Indijanci** ali vožnja v Nikaraguo. Povest izza časa odkritja Amerike. K —·60, vezano K — 80.
18. zvezek: **Preganjanje indijanskih misijonarjev.** K —.60, vezano K —·80.
19. zvezek: **Mlada mornarja.** Povest iz Kajene. K —·60, vezano K —·80.

Za našo mladino. -

Koristno berilo je najboljši pripomoček dobri vzgoji. - Najbolj priporočljive so dobre povesti za mladino, ki imajo pa poleg zanimive pripovedne vsebine tudi to prednost, da blažijo in vzgajajo srce, bistrijo um in vzbujajo zdravo domišljijo; med najboljše v plemenitem, nepokvarjenem krščanskem duhu pisane spise prištevamo sledeče:

¡Za Miklavža:!

Robinzon starši. Povest s podobami za otroke. K 1·40. To je stara krasna povest o Robinzonu v novi obliki z okrajšanim besedilom in izredno dobro pogodenimi večbarvnimi slikami; lepšega berila in bolj priporočljive knjige za nazorni pouk naše mladine ne poznamo.

V zverinjaku. Knjiga s podobami za otroke. K —·90, nalepljena na trdem kartonu K 1·50. Lepa knjiga, ki nudi otrokom ne le mnogo zabave, temveč tudi zanimiv nazorni pouk iz naravoslovja. Lahke pesmice nudijo kratek opis naslikanih živali.

Hitra vožnja po železnici. Knjiga s podobami za otroke. K 1·60. Lepe večbarvne slike in poleg njih kratke, otroškemu razumu primerne pesmice, so otrokom v pouk in jim napravijo veselo iznenadenje.

Slovenski A B C v podobah. K —·80, vezano K 1·20. S pomočjo te knjige se nauči otrok igraje brati. Lepo izvršene slike služijo otrokom tudi za nazorni pouk.

Krasno darilo odraščeni mladini:

Knjiga o lepem vedenju. Spisal Urbanus. Cena: K 3·—, elegantno vezana K 4·—. To je izredno važna in koristna knjiga za ves slovenski narod.

Šmida Krištofa spisi:

1. zvezek: **Ljudevit Hrastar. — Golobček.** Poslovenil P. Hugolin Sattner. (Drugi natis.) Mehko vezan K —·60, trdo K —·80.
2. zvezek: **Jozafat, kraljevi sin Indije.** Poslovenil P. Flor. Hrovat. (Drugi natis.) Mehko vezan K —·60, trdo K —·80.
3. zvezek: **Pridni Janezek in hudobni Mihec.** Poslovenil P. Flor. Hrovat. Mehko vezano K —·80, trdo K 1·—
4. zvezek: **Kanarček. — Kresnica. — Kapelica v gozdu.** Poslovenil P. Hugolin Sattner. Mehko vezan K —·40, trdo K —·60.
5. zvezek: **Slavček. — Nema deklica.** Poslovenil P. Flor. Hrovat. Mehko vezan K —·40, trdo K —·60.
6. zvezek: **Ferdinand.** Poslovenil P. F. Hrovat. Mehko vezan K —·60, trdo K —·80.
7. zvezek: **Jagnje. — Starček z gôra.** Poslovenil P. Flor. Hrovat. Mehko vezan K —·70, trdo K —·90.
8. zvezek: **Pirhi. — Ivan, turški sužonj.** — Krščanska obitelj (družina). Poslovenil P. F. Hrovat. Mehko vezan K —·60, trdo K —·80.
9. zvezek: **Hmeljevo cvetje. — Marijina podoba.** Poslovenil P. F. Hrovat. Mehko vezan K —·60, trdo K —·80.
10. zvezek: **Ludovik, mladi izseljenec.** Poslovenil P. F. Hrovat. Mehko vezan K —·60, trdo K —·80.
11. zvezek: **Najboljša dedščina. — Leseni križ.** Posl. P. F. Hrovat. Mehko vezan K —·40, trdo K —·60.
12. zvezek: **Roza Jelodvorska.** Izdalo „Katol. tiskovno društvo v Ljubljani.“ Mehko vezan K —·60, trdo K —·80.
13. zvezek: **Sveti večer.** Poslovenil Fr. Salezij. Mehko vezan K —·60, trdo K —·80.
14. zvezek: **Povodenj. - Kartuzijanski samostan.** Poslovenil Fr. Salezij. Mehko vezan K —·60, trdo K —·80.
15. zvezek: **Pavlina.** Poslovenil Fr. Salezij. — Mehko vezan K —·60, trdo K —·80.

Taras V., Iz raznih stanov. Pesmice (ponatis iz „Vrtca“) K —·25.

Angelček. Otrokom prijatelj, učitelj in voditelj. (Anton Kržič.) - Vsak letnik je zase celota in zelo primeren za darilo otrokom; velja vezan samo K 1·—. Dobi se še 15 raznih letnikov in sicer od l. 1894. do l. 1909.

Vrtec. Časopis s podobami za slov. mladino. Vsak letnik je zase celota in velja vezan K 4·—. Dobe se letniki od l. 1905. do 1909.

Vojska na daljnem vzhodu. Spisal E. Lampe. K 4·80, vez. K 6·—.

Vse te knjige se dobe v Katoliški Bukvarni v Ljubljani, knjigarni „Ilirija“ v Kranju in I. Krajec nasl. v Novem mestu.

Tovarna za kovinsko blago in zvonolivnica

J. HILZER & KO.

Dunajsko Novomesto. Telefon 145.

se priporoča za nabavo **zvonov, melod. in harmon. zvonila** vsake velikosti in glasu, Jamstvo za določen in poln glas, najčistejšo vglasitev in najboljši materijal. **Stojala za zvonove** iz kov. železa ali lesa. **Lahkotno zvonenje,** najboljši način teka. Nagla izvršitev, najnižje cene. Ugodni plačilni pogoji. Stari nerabni zvonovi se sprejmo v prelitje, ravnotako se izdelujejo železna stojala najboljše konštrukcije z dolgoletnim jamstvom. Proračuni in prospekti vsak čas zastonj in franko na razpolago, enako tudi priporočila kakor tudi priznalna pisma. 2375

F. K. Kaiser, puškar v Ljubljani,

Selenburgova ulica 6. - Najstarejša domača tvrdka

Priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnih **pušk** in **samokresov** kakor drugih **lovskih potrebščin.** V zalogi imam tudi **palice** za **ribji lov, vrvice, trnke, umetne muhe, mreže** in sploh vso pripravo za **ribištvo** in **umetalni ogenj.**

- Cenikl -

zastonj in poštnine prosto.

2238

Potniki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in zanesljivo potovati naj se obrnejo na
Simona Kmetetza
v Ljubljani Kolodvorske ulice 28.
Vsakovstna Pojasnila dajo se brezplačno.

Prepričali se bodete

pri nakupu blaga za moške obleke v trgovini **R. Miklauc, Ljubljana, Stritarjeva ulica 5** o veliki zalogi sukna in tudi o zelo ugodni ceni. Vzorci na zahtevo poštnine prosto.

MOTOR najnovejšega sistema s 30 P. H. za vsako gonilno moč, tudi elektr. razsvetlj. porabljiv s posebno težkim mah. kolesom, prec. regulacijo, komaj jedno leto v porabi, se poceni proda v Ljubljani, Resijeva cesta št. 30. 3295 6—1

Pekarija, slaščičarna in kavarna

JAKOB ZALAZNIK

Stari trg štev. 21.

Filialke:

Glavni trg št. 6.

Kolodvorska ul. št. 6.

1810 (52—1)

Zaloga oblek A. KUNC

Ljubljana, Dvorni trg štev. 3

priporoča:

velikansko izber priznano solidnih izdelkov iz lastne delavnice.

Strogo solidna postrežba po najnižjih stalnih cenah.

3312

Okusite pivo iz Češke delniške pivovarne v Čeških Budejevicah

Je izborno, na plzenjski način varjeno. 1592

Zaloga v Ljubljani: V. H. Rohrmann.

ZALOGE:
Postojna: Emil pl. Garzaroli;
Trnovo: Rudolf Valenčič;
Reka-Sušak: Ante Sablich;
Trst: Schmidt & Pelosi;
- - Pulj: Lacko Križ - -

Na sedmih javnih razstavah odlikovane s prvimi darili.

Samo pristne 1860 T.P.A.P.M. С.ПЕТЕРБУРГЪ **če na podplatih**

3269 10—1

Šent Peterburške = GALOŠE =

čevlji za sneg

Vsak dan jih izdela tovarna 60.000 parov!

Edini kontrahenti: **Messtorff, Behn & Co., Dunaj, I.**

Prodaja na drobno v vseh boljših trgovinah za čevlje, gumi in modno blago.

Orehove tropine

kot najboljšo, najizdatnejšo in najcenejšo krmo mlečni živini, konjem in prešičem priporoča **tovarna olja M. IVANC.C v Medvodah.** Orehove tropine vsebujejo 56 % proteina in maščobe, torej trikrat več kakor pšenični otrobi. Cena zmletim tropinam je **K 18·—** z vrečo vred. Zahtevajte vzorce in navodila. 3308 1

Toni Jager, Ljubljana, Židovska ul. 5

Specialna trgovina finih ročnih del. -

Bogato opremljena zaloga šivalnih potrebščin, pričetih in izgotovljenih veznin kakor tudi k temu pripadajoči materijal, namreč: volna, sukanec, svila, platno, juta, kongresno in švedsko blago. Montiranje, predtiskarija, tamburiranje in plisiranje. Izvršba točna in jako cena.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

Ljubljana Turjaški trg št. 7 **Ljubljana**

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti, žimnati modroci, otroški vožički itd.

Ustanovljena 1847. Najnižje cene. Najsolidnejše blago. Ustanovljena 1847.

3304

lastnik prve največje slovenske svečarne **v Gorici ulica sv. Antona štev. 7.**

Priporoča prečastiti duhovščini, slav. cerkvenim oskrbništvom in p. n. slavnemu občinstvu 3315

čebelno-voščene sveče, zvitke, kadilo, med itd. itd.

Kakovost izdelkov in nizke cene izključujejo vsako konkurenco.

Pozor!!

Najnovejši in najfinejši

pletilni stroj

za jopice, nogavice itd. nudi vsakomur

dober in trajen zaslužek

Glavno zastopstvo in prodaja za Kranjsko, Primorsko itd. 2168

Franc Kos, Ljubljana, Sodna ulica 3

mehanična industrija pletenja modne konfekcije.

Prospekti in ceniki brezplačno.

Za krošnjarje! Ponudim svojo **platnino** in **bombaževino** najizbornejše kakovosti in po najnižjih cenah. **Moderni cefiri** in **kretoni** za **srajce** kakor tudi **barhenti. Tudi ostanke po 3 m. Poskusite** z zavojem 5 kg po povzetju pri **JAN. WOLFU,** izdelovalnica za platnino in bombaževino 3318 6—1

RUD. KOSTELEC, CEŠKO.

--- Zastopniki se iščejo. ---

Izvrstna prilika za potovanje

V AMERIKO

je in ostane z novimi parniki

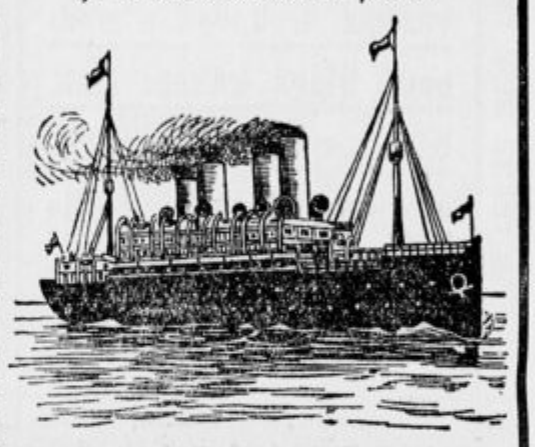

VELIKANI:

Kaiserin Auguste Viktoria	1704 1—1	
	25.000	**ton**
Amerika	**24.000**	„
Cleveland	**20.000**	„
Cincinnati	**20.000**	„
President Lincoln	**20.000**	„
President Grant	**20.000**	„

Brezplačna pojasnila daje:

FR. SEUNIG

Ljubljana, Kolodvorska ul. 28.

C. kr. umetno-obrtna strokovna šola v Ljubljani išče

moški model

za risanje in modeliranje akta, 12 ur na teden. Starost ne čez 30 let. Predstaviti se je osebno pri **ravnateljstvu.** 33463

Gramofone

najboljše vrste po najnižji ceni, posebno izvrstne avtomatične za gostilničarje pripravne, priporoča

Ivan Ba'želj, Ljubljana
Marije Terezije cesta 11 (Kolizej)

Ravnokar so izšle najnovejše plošče 25 cm. premera po K **3·50,** 1000 igel samo **2** K. — Ceniki na zahtevo franko. 1 1

Hotel Liburnija

(Narodni dom v Voloskem)

Edini popolno slovenski hotel v zdravilišču Opatija, stoji ob državni cesti v bližini postaje električne železnice. Oskrbljen je z vodovodom in električno razsvitljavo. Sobe imajo krasen razgled na morje. V hotelu se nahaja restavracija z izvrstno kuhinjo. Točijo se znamenita istrska in dalmatin. vina. Cene zmerne. Priporoča se

Marija Medved, najemnica.

A. Lukič

Ljubljana, Pred šolo 19

priporoča po znano nizkih cenah

obleke za jesen in zimo

najmodernejše površnike in pelerine za gospode in dečke. Vedno najnovejša konfekcija za dame in deklice. Strogo solidna postrežba.

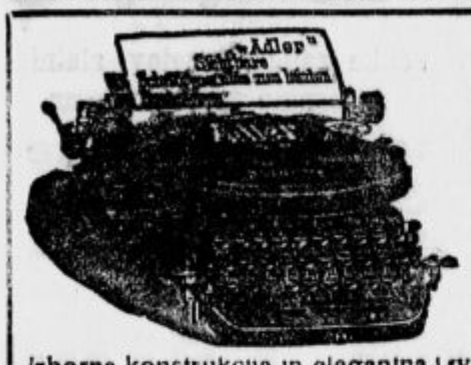

Ivan Jax in sin

Dunajska cesta 17, Ljubljana.

3358

Kolesa iz prvih tovarn Avstrije: **Dürkopp, Styria (Puch), Waffenrad.**

Šivalni stroji

Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu. Ustanovljena leta 1867. **Vezenje** poučujemo brezplačno.

: Adlerjevi : pisalni stroji.

Ceniki zastonj in franko.

Razpis.

Podpisano **mestno županstvo v Novem mestu** razpisuje službo mestnega

tajnika

3276

z letno plačo K 1800·— in tremi petletnicami po K 200·—. Po zadovoljnem enoletnem službovanju potrdi se stalno v službi.

Prošnje, opremljene z dokazili usposobljenosti za to mesto, vposlati je najkasneje do **20. novembra 1910** na mestno županstvo.

Novo mesto, 4. novembra 1910.

Jos. Ogoreutz, l. r., župan.

PEKAREK

Cenejši in boljši kot kava, alkohol in vsi surogati. Zdrava pijača za zajutrek in južino. Dobi se v vseh zadevnih trgovinah. Pristen le v izvirnih zavojih z varstveno znamko „Chinesenboy".

2462

Kjer ni v zalogi, da pošilja naravnost M. PEKAREK & KOMP., Dunaj VII. 2. Kirchengasse 41.

ROBERT SMIELOWSKI

: arhitekt in mestni stavbni mojster :

usoja si vljudno naznaniti, da se je s svojo stavbno pisarno preselil na

Rimsko cesto štev. 2 (Recherjeva hiša).

Obenem se priporoča slav. občinstvu za izvršitev načrtov in proračunov, sprejema nova, adapcijska in vsa v to stroko spadajoča dela, katera se izvrše najsolidnejše in po zmerni ceni.

3261 (6)

Prvovrstne sanke, bobsleji, skiji itd. itd.

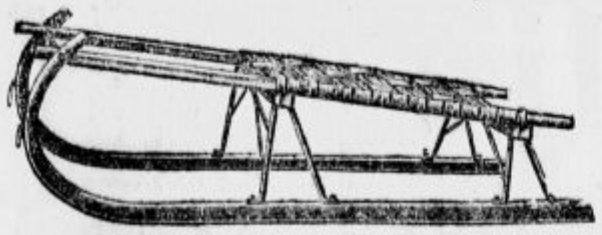

dobavlja specialna tovarna za zimsko športno orodje

Val. Jaderniček-ov sin

Freistadtl S., Morava.

Največja tovarna te vrste na evropski celini!

Zahtevajte zastonj najnovejši cenik št. 24. 3372

Vedno velika zaloga klobukov, kakor tudi čepic lastnega izdelka

POZOR!

Kupuje kože vseh divjačin po najvišjih dnevnih cenah.

2649

Se priporoča za izdelovanje kožuhov vseh vrst, kakor tudi damskih jop, kolerjev, mufov. V zalogi ima vedno veliko izbero vseh vrst kožuhovine. Sprejemajo se popravila vseh v to stroko spadajočih predmetov. Izdeluje se vse po najnižjih cenah.

J. Wanek

Ljubljana, Sv. Petra cesta 21.

Čast nam je javiti, da se nahaja naš zastopnik za Ljubljano odslej v

Sodni ulici št. 2, I. nadstropje

kjer je tudi stalna vzorčna zaloga naših slovitih National-kontrolnih blagajn.

National-kontrolne blagajne

se oddajajo sedaj po tako nizkih cenah, da je mogoče nabaviti primerno blagajno celo najmanjšemu trgovcu.

Vabimo vse gospode trgovce na ogled navedene vzorne zaloge.

National Cash Register Co. Ltd.

3319 **Dunaj VI., Mariahilferstr. 101.**

Cerkvena slikana okna

v pravem slogu, umetno in navadno izvršena izdeluje **specijalist** v tej stroki **Maks Tušek** stavbni in umetni steklar, **Sv. Petra nasip št. 7 v Ljubljani.** Skice ter proračune na željo.

Za jesen in zimo:

3013 1

Bluze, spodnja krila, hišne halje, pletene jopice, zimsko perilo, rokavice, kožuhovine, dežnike, moderce in vse moderne nakitne predmete. Damske klobuke in čepice kakor tudi za otroke. Vse športne predmete.

V oddelku za gospode:

Klobuki, cilindri, čepice, kravate, zimsko perilo, rokavice, dežniki, palice, pleteni telovniki, kakor tudi vedno najnovejše potrebščine za gospode.

Modna in športna trgovina ***P. Magdić, Ljubljana***

nasproti glavne pošte.

Tovarna za stroje Andritz akc. dr.

Andritz pri Gradcu (Štajersko).

2657 gradi kot specialitete 52

parne stroje, vodne turbine, sesalke, škripce in transmisije najmodernejše vrste in najsolidnejše izpeljave.

Livarna za železne, jeklene in kovinske predmete po lastnih ali vposlanih modelih.

Ponudbe vsak čas radevolje in brezplačno.

Zastopnik: J. Mikula, ingen., Cigaletova ulica 7, Ljubljana.

IZPELJAVA

vseh poslovnih transakcij. - Izdajanje čekov, nakaznic in

KREDITNIH PISEM

za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.

C. KR. PRIVIL. BANČNA IN MENJALNIČNA DELNIŠKA DRUŽBA

›MERCUR‹

OSREDNJA MENJALNICA: DUNAJ I., WOLLZEILE 1.

Podružnice: Baden, Češka Kamnica, Češka Lipa, Brno, Dux, Gablonz a. N. Grasilitz, Krakov, Litomerice, Moravski Zumberg, Mödling, Meran, Novi Jičin, Plzen, Praga, Liberec, Dunajsko Novomesto, Ovitava.

NAKUP IN PRODAJA

vseh vrst rent, obligacij, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnic, srečk i. t. d., i. t. d.

Zavarovanje proti izgubi pri žrebanjih srečk in vrednih papirjev

Prospekte in cenike premij zastonj in franko.

105

Pohištvo vsake vrste
od najenostavnejših do najumetnejših.

Skladišče tapet, oboknic in okenskih karnis, zaves in preprog

Ustanovljeno leta 1857

: Zavod za pohištvo in dekoracije :

FRAN DOBERLET

Ljubljana, Frančiškanska ulica štev. 10

Velika izbera pohištvenega blaga itd.
Enostavne in razkošne ženitne opreme v najsolidnejši izvršbi.
Uredba celih hotelov in kopališč.
Telefon št. 97

921

Ceniki s koledarjem zastonj in poštnine prosti.

! POZOR !

Kdor želi imeti **dobro uro**, naj zahteva z znamko

„UNION“

ker te ure so najbolj trpežne in natančne, dobe se pri

Fr. Čudnu
urarju in trgovcu v Ljubljani
delničar in zastopnik švicarskih tovarn „Union“ v Bielu in Genovi.

700 **Uhani, prstani, briljanti.** (1)
Svetovznano najfinejše blago po najnižjih cenah.

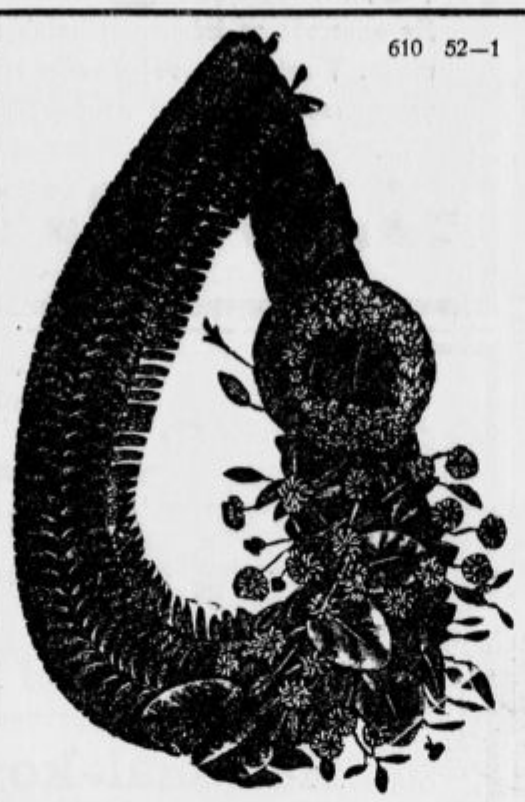

610 52—1

Ustanovljeno leta 1900.

Tvrdka Fr. Iglič

Ljubljana, Mestni trg št. 11
priporoča največjo zalogo krasnih
nagrobnih vencev in trakov z napisi.
Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.

Cene brez konkurence.
V zalogi je vedno do 500 kosov od 2 K do 60 K komad, tako da si vsakdo lahko izbere.

Velika zaloga juvelov, zlatnine, srebrnine ter raznih ur.

Blago prve vrste
Točna postrežba
- Najnižje cene -

31 52—1

Lud. Černe

juvelir, trgovec z urami ter zaprisežen sodnijski cenilec.
Ljubljana, Wolfova ulica štev. 3.

Marijin trg štev. 1.

Največja zaloga najfinejših
barv
za umetnike, od dr. Schönfelda & Co.

Fine oljnate barve za študije, akvarelne trde in tekoče, tempera barve v tubah, pastelne barve. Raznobarvna kreda. Zlate in raznobarvne bronce. Pristno in kovinsko zlato, srebro in aluminium v listih. Štampilijske barve. Oglje za risanje. Raznobarvne tinte in tuši. Slikarsko platno in papir. Palete, škatije za študije. Copiči za umetnike, slikarje in pleskarje.

Najnovejši
slikarski vzorci in papir za vzorce po najnižji ceni, najnovejše in moderne **suhe, kemične prstene in rudninske barve.**

Priznano najboljše in najizdatnejše
oljnate barve
za pleskarje, stavbne in pohištvene mizarje in hišne posestnike itd., priporoča

Adolf Hauptmann

prva kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja.

Prodaja najboljšega mizarskega
lima
po najnižji ceni,
karbolineja
samo boljše vrste,
gipsa
alabastra in stukaturnega za pobarje in zidarje.
365 52—1

Ustanovljeno 1882. Zahtevajte cenike.

Najstarejša domača slovenska tovarna peči.
Ustanovljena leta 1888.

Založnik zveze ces. kralj. avstrijskih državnih uradnikov

A. VEČAJ, LJUBLJANA

Trnovo, Opekarska cesta - Veliki stradon št. 9

priporoča vsem stavbnim podjetnikom in slav. občinstvu svojo veliko zalogo najtrpežnejših in sicer od najmodernejših prešanih in poljubno barvanih do najpriprostejših **prstenih peči** različnih vzorcev, kakor: renaissance, barok. gotske, secesion itd., kakor tudi štedilnike in krušne peči lastnega in domačega izdelka po najnižjih cenah ter je v svoji stroki popolnoma izvežban.

26—1 **Za samostane in župnišča znaten popust.** 1222

---

38 52

Najcenejša in najhitrejša vožnja v **Ameriko** je s parniki

„Severonemškega Lloyda“

iz

BREMENA
v
NEW-YORK ::

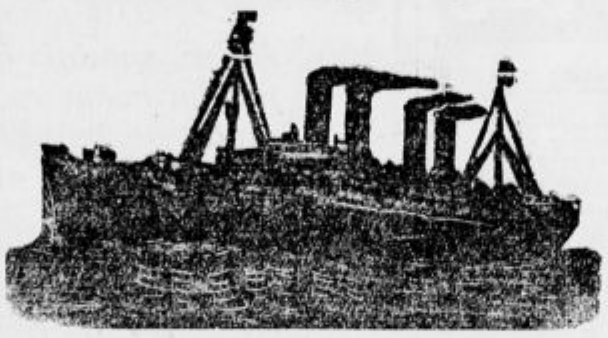

s cesarskimi brzoparniki :: Kronprinzessin Cäcilia :: Kaiser Wilhelm II, Kronprinz Wilhelm, Kaiser Wilhelm der Große. :: ::

Prekomorska vožnja traja samo 5—6 dni.

Natančen in zanesljiv poduk in veljavne vožne listke za parnike gori navedenega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite **v Ljubljani edino-le** pri 2886—58

Edvard Tavčar-ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.

nasproti občeznane gostilne **„Pri starem Tišlerju“.**

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa potovanja se tikajoča pojasnila **točno in brezplačno.** Postrežba **poštena, reelna in solidna.**

Potnikom namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California, Ariona Utah, Wyoming, Nevada, Oregon, in Washington, nudi naše društvo posebno ugodno izvanredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko **Baltimore** in na vse ostale dele sveta, kakor: Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

Berite! ::: ::: Pozor!

Klobuke, cilindre in čepice

v najnovejših façonah in velikih izberah
priporoča 147 52—1

Ivan Soklič.

Založnik c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.
Pod trančo št. 2. Postaja elek. železnice.

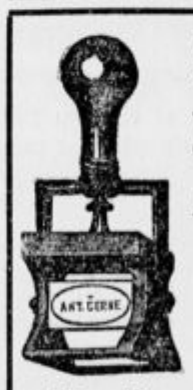

Štambilije
vseh vrst za urade, društva trgovce itd.

Anton Černe
graver in izdelovatelj kavčuk-štambiljev
LJUBLJANA,
Sv. Petra cesta št. 6.
Ceniki franko.

192 52

Tovarna F.L.P. za čevlje

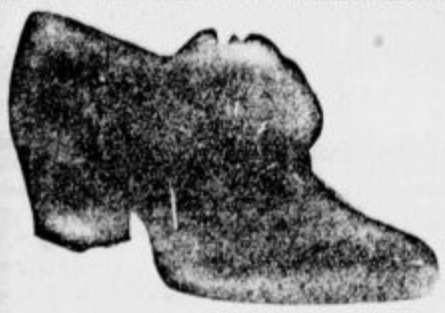

Znamka F. L. P.

F. L. POPPER, Chrudim, Češko.

Izdelek nedosežen glede **trpežnosti, elegance** in **priležnosti** torej **najboljši izdelek** monarhije, kar priznavajo vsi merodajni strokovnjaki. Naj torej nikogar ne premotijo hvalisanja z drugih strani, vsak naj kupi le **čevlje** z znamko **F. L. P.**

Samoprodaja za Kranjsko:

Julija Štor, Ljubljana, Prešernova ul. 5.

Znamka F. L. P.

830 52 1

Nekaj o draginji.

(Iz predavanja poslanca Žitnika.)
(Konec.)

Zadnje mesece in tedne pa je na dnevnem redu argentinsko meso. So morda ljudje, ki mislijo, da je v Argentiniji živine kakor peska ob morju ali zvezd na nebu. Avstrijska vlada je v dogovoru z ogrsko dovolila, da parobrodna družba »Austro-Americana« za poskušnjo pripelje iz Argentinije 21.000 kg zmrzlega in ohlajenega mesa. Družba je za prevoz računala samo svoje stroške, in vendar je stal do Dunaja kg zmrzlega mesa (sprednji del) 1 K 20 h, zadnji del 1 K 35 h; kg ohlajenega mesa (sprednji del) 1 K 10 h, zadnji del 1 K 20 h. Dunajskim mesarjem so določili cene, in sicer za kilogram zmrzlega mesa (sprednji del) 1 K 44 h, zadnji del 1 K 60 h; za kilogram ohlajenega mesa (sprednji del) 1 K 30 h, zadnji del 1 K 40 h. V listih pa smo čitali, da so nekateri mesarji to meso prodajali po 2 K in tudi po 2 K 20 h, en mesar celo po 3 K. Domače meso slabše vrste, vendar pa okusnejše od argentinskega, pa so isti dan prodajali na Dunaju po 1 K 32 h do 1 K 72 h, torej ceneje. In če bodo iz Argentinije še nadalje uvažali meso, gotovo mu bodo cene poskočile, ker parobrodna družba bode tudi hotela imeti svoj dobiček.

So seveda zopet takozvani »prijatelji ljudstva«, ki zahtevajo: Vlada, odpri vse meje za prosti uvoz živine in mesa iz Argentinije, Rumunije, Srbije itd., obenem pa prepovej ves izvoz domače živine, da bode dovolj mesa na mizi in po ceni! — Ako tako govori priprost človek, ki svet presoja in pozna le z vaškega zvonika, ne smemo se mu čuditi. Ako pa tako lajnajo na visokih šolah izobraženi možje, moramo reči, da mečejo ljudstvu pesek v oči.

Mi imamo znano avstro-ogrsko nagodbo, ki kot zakon veže na obe strani do konca leta 1917. In v tej nagodbi je jasna določba, da se sme carina za uvoz ž i v i l (torej tudi mesa) znižati ali za določen čas opustiti le v d o g o v o r u avstrijske in ogrske vlade. Znano pa je, da ravno Ogri največ zalagajo Avstrijo z živino in žitom. Taki naši prijatelji pa niso Ogri, da bi brez ugovora dovolili, naj se odpro vse meje. Posledica bi bila, da bi znatno padle *cene* tudi ogrski živini in žitu. Ravno tega pa Ogri nočejo in zaradi njih so tako visoke carine. Toda »ljudski prijatelj« se zopet oglasi: »Zakaj pa ste poslanci glasovali za tako nagodbo z Ogri in take trgovinske pogodbe z vnanjimi državami?« Noben poslanec, ki ni od rojstva sedel pod mernikom, ni še trdil, da je nagodba z Ogri za Avstrijo ugodna in da so brez hibe trgovinske pogodbe z vnanjimi državami. Tako n. pr. so carinske postavke za uvoz žita in industrijskih izdelkov iz vnanjih držav mnogo previsoke. Ali pa veste, kdo sklepa desetletne nagodbe z Ogri in trgovinske pogodbe z vnanjimi državami? Vsako avstro-ogrsko nagodbo od leta 1867 skleneta najprvo obestranski vladi. Dogovorjeno nagodbo predložita državnima zboroma, češ: Žri ali pa pogini! Niti črka se ne sme predrugačiti, ako vladi ne dovolita. In doslej so še vsako nagodbo brez premembe zrinili skozi poslansko in gosposko zbornico. Vsaka vlada z največjo silo pritiska na svojo večino, da pogoltne dogovorjeno nagodbo. Grofa Badenija in njegovo nagodbo so nemški poslanci vrgli pod mizo z obstrukcijo, kakršne ni še doživel noben parlament. Ko pa bi se bil grof Badeni udinjal nemškim strankam, spravil bi bil nagodbo pod streho. Ako hoče avstrijska vlada, da dobimo novo pošiljatev argentinskega mesa, izposlovati mora dovoljenje od ogrske vlade.

Isto velja glede uvoza iz Rumunije in Srbije. Proti volji ogrske vlade ne pride niti ena buša z Balkana v našo državo. In ker je vedno velika nevarnost, da srbska al rumunska živina zanese v našo državo kužne bolezni, zato je dovoljen samo uvoz mesa, ki ga preiščejo na meji naši živinozdravniki. Sicer pa je za uvoz mesa iz Rumunije odprta meja že od 1. septembra t. l., toda rumunskega mesa le ni, ker je tudi v Rumuniji veliko pomanjkanje živine. Srbska meja pa zato ni še odprta, ker srbska skupščina ni še odobrila nove pogodbe. Pa tudi v Srbiji je sedaj živina razmerno draga, ker so jo mnogo pokupili italijanski trgovci. Na raznih shodih so tudi zahtevali, naj se carina od tuje živine, mesa in drugih živil vsaj začasno prekliče. Prvič je treba dobiti dovoljenje od ogrske vlade. Dalje pa ne smemo prezreti, da se z dohodki carine pokrije dobra tretjina stroškov za armado in mornarico. Če torej popolnoma odpravimo carino, kakor to vedno zahtevajo socialni demokratje, potem ne škodujemo samo poljedelstvu, ampak tudi industriji in obrti. Zapreti bi se morala marsikatera tovarna in na tisoče delavcev bi bilo brez dela in jela. To dobro vedo tudi socialni demokratje, navzlic temu pa izrabljajo draginjo za svojo politiko. In kje dobimo končno milijone, da vzdržimo armado za obrambo države? Soc. demokrat ima seveda odgovor na jeziku: Armade ni treba! Francoski ministrski predsednik Briand je soc. demokrat od pete do temena, pa je nedavno armado poklical na pomoč proti rogoviležem . . .

Pregovor pravi, da resnica oči kolje. Morda nikomur ne bode všeč, pa zamolčati nočem in ne smem, da smo sužnji mode in zato preveč zapravljivi. Še so mnogi živi na kmetih, ki so nosili obleko iz domačega platna in sukna. Danes vse kupuje le drago tovarniško blago. Tudi na kmetih najdete svinjsko deklo, ki se ob nedeljah in praznikih našemi s svilenim robcem, dragimi čeveljčki in solčnikom. V mestih in tegih pa moda presega že vse meje. Ako moda zahteva, ni predraga nobena obleka, nobena veselica. Moda zahteva, da družine vsako leto obiskujejo draga letovišča in zdravilišča. In če ni denarja, dobi se posojilo. Izrečno naglašam, da nikomur ne očitam nepotrebne potrate. Navajam le dejtsva, katera podražujejo življenje. Pravijo, da obleka dela človeka. To je deloma res; istina pa je tudi, da si marsikatera družina privošči čez mero drage obleke in zabave. Vsled potratljivosti in razkošja mnogim primanjkuje denarja, da delajo dolgove. Kdor pa sedi v kavarni, brez potrebe v gostilni ali obiskuje druga draga zabavišča, ta naj glasno ne toži o draginji.

Posebni zapravljivci smo kadilci. Na milijone narodnega premoženja razpršimo v zrak, zraven pa končujemo svoje zdravje. Ali naj govorim o žganjepivcih? Kdor se naliva z žganjem in kruha strada, ta ni vreden usmiljenja . . .

Navedeni vzroki draginje nam kažejo tudi pomočke zoper njo. V prvi vrsti je potrebna večja varčnost. To je stvar vsacega posameznika.

V drugi vrsti je mnogo preveč vsiljivih prekupcev, ki podražujejo raznovrstno blago, posebno pa živila. Vlada in državni zbor naj bi odločno nastopila proti nesolidnim prekupcem in škodljivim špekulantom na borzah in velikih trgih. Posebno pa je treba s primernim zakonom odpraviti oderuštvo raznih kartelov, ki nečuveno podražujejo sladkor, železo, premog, petrolej in razne druge vsakdanje potrebščine.

Skrb države in dežele mora biti, da povzdignemo domačo živinorejo, zboljšamo pašnike in razna krmila. Ako bodo naši živinorejci redili več boljše živine, bode tudi meso ceneje in denar ostane doma. Ne delajmo umetnih nasprotij med posameznimi stanovi. V takem boju zmagajo navadno škodljivci delavskih stanov. Ako se povzdigne blagostanje kmečkega prebivalstva, imajo koristi tudi meščani, tovarnarji in delavci. Naše geslo bodi: Vsakemu svoje!

Podjetje betonskih stavb! 2042

BRATJE SERAVALLI & PONTELLO

Ljubljana, Slomškova ulica št. 19.

Kiparstvo in tvornica umetnega kamna.

Različna kamnoseška dela iz umetnega kamna, izvrševanje cementnih cevij, stopnic, postamentov, balustrad, strešnih plošč, raznovrstnih plošč za tlakanje, vodometrov, korit in vodovodnih mušljev, korit za konje in govedo, ornamentov, kipov, fasad, plošč in desk iz mavca za stene in strope. — Zaloga kameninastega blaga in šamotne opeke.

Vsa dela so solidno in strokovnjaško izvedena. Cena najnižja. Jamstvo. Zastopstvo svodov patent „Thrul"

Julij Meinl

Ustanovljeno 1862.

Uvoz kave

Veležgalnica kave

VLASTNI IZDELEK CRKVENIH PARAMENTOV, ZASTAV CRKVENIH IN DRUŠTVENIH VSE CRKVENE POTREBŠČINE:

FRANC STADNIK V OLOMUCI (MORAVA) ELIŠČINA CESTA 43

VZORCI IN PRORAČUNI ZASTONJ IN FRKO. GOTOVO BLAGO POŠILJAM NA ZBIRO Z OBRATNO POŠTO · NOBENA PRODAJALNA, TOREJ MALA REŽIJA IN NIZKE CENE

Prvi slovenski pogrebni zavod v Ljubljani, Prešernova ul. 44.

Prireja pogrebe od najpriprostejše do najelegantnejše vrste v odprtih kakor tudi v s kristalom zaprtih vozovih.

Ima bogato zalogo vseh potrebščin za mrliče, kakor: kovinaste in lepo okrasene lesene krste, čevlje, vence, umetne cvetlice.

Telefon št. 297. **Najnižje cene.**

Za slučaj potrebe se vljudno priporočajo 51 52 1

Turk in brata Rojina.

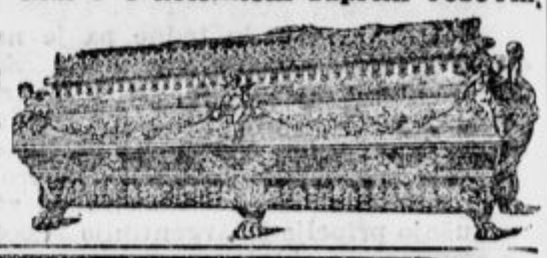

Najcenejša vožnja v Ameriko.

„AMERIKA“

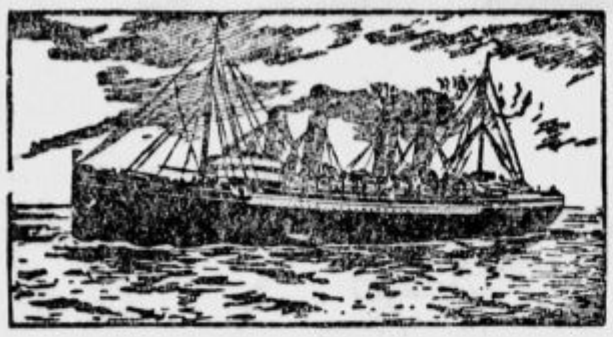

E. Kristan

oblastveno koncesijonirana potovalna pisarna za

:: Ameriko ::

v Ljubljani, Kolodvorske ulice štev. 41

„AMERIKA“

Najcenejša vožnja v Ameriko.

FR. ŠEVČIK, puškar v Ljubljani Židovska ulica št. 8

priporoča svojo veliko **zalogo najnovejših pušk** in **samokresov** lastnega izdelka, kakor tudi **belgijskih, sulskih** in **čeških strogo preizkušenih pušk**, katere presegajo glede **dela** in tudi glede **strela** vse druge puškarske izdelke.

Posebno dobre so **lahke trocevke** in **puške** z **jeklenimi cevmi** za brezdimni smodnik. Velika izbira **pušk brez petelinov** (Hammerles). Najnovejši **topiči**, velika zaloga vseh **lovskih potrebščin**, kakor tudi **potrebščin za ribiče**, strelivo **po najnižjih cenah na razpolago.**

2301 20 **Popravila**

izvršujem najceneje, točno in zanesljivo v lastni delavnici. Od zunaj naročene stvari odpošiljam s povratno pošto.

Ceniki na zahtevo zastonj in poštnine prosto.

Telefon 237. **Betonsko podjetje.** Telefon 237.

Tvornica umetnega kamenja in marmoria

ZAJEC & HORN

izvršuje vsa v to stroko spadajoča kamnoseška dela, kot: **stopnice**, klepane in brušene, **postamente, balustrade**, ornamente za **façade, vrtne ograje, hangerje**, krasne **nagrobne spomenike** in **okvirje, korita** in **žlebove, cevi za kanale** (6—100 *cm* premera), **okvirje** za stene **v vodnjakih** (Sternathov sistem) i. t. d.

Prevzema **kanalizacije** in **fundamentiranje** strojev.

Gospode duhovnike in stavbenike opozarjamo na **Carralythov umetni marmor** za **obhajilne mize, oltarje, votivne table, obkladanje sten v cerkvah in vestibulih** — lepota brez primere pri nizki ceni.

Xylolith je eden **najboljših tlakov** za **cerkve** in **zakristije**, za **hodnike** in **kuhinje, delavnice** in **pisarne:** tiha hoja, topel, higijeničen, brez špranj, nezgorljiv, se lahko snaži; v poljubnih barvah, preprosto ali prav elegantno izvršen. — **Tlakovanje cerkev** in **vež s cementno-mozaličnimi** in **hidravličnimi ploščami** v raznih ličnih vzorcih. — **Terrazzo tlakovi!**

Mesto drugih glaziranih plošč za obkladanje sten pri vodovodu, v kuhinji, v kopalnici, kakor tudi za façade pri hišah priporočamo izredno lepo in ceno nadomestilo v **ceolitu**, ki je trd kot marmor, v raznih barvah.

Projektiranje in izvrševanje železnobetonskih stavb: **stropov, mostov, rezervarjev** in **celih poslopij** po **inženirju-strokovnjaku**, ki daje na željo tudi strokovna mnenja. — V zalogi **cement na debelo in drobno** ter **„izolirna masa“ zoper vlažnost zidov**, na kojo posebno opozarjamo. 771 1—1

:: **Ljubljana, Dunajska cesta 73.** ::

Ivan Dogan mizarski mojster v Ljubljani

Dunajska cesta 19 (Medjatova hiša) :

priporoča svojo bogato zalogo hišne oprave :

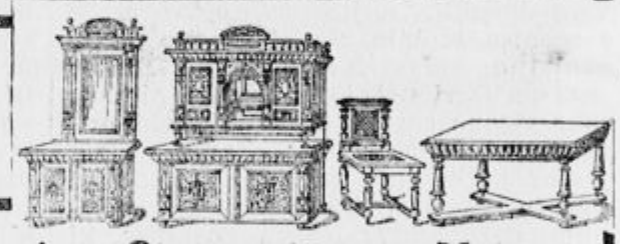

za spalne ter jedilne sobe in salone. Divane vsake vrste. Modroce, žimnice na peresih, podobe, ogledala, otročje vozičke itd. : ::

Naročila se točno izvršujejo. :: Najcenejša zaloga. ::
Cenik s podobami zastonj in franko. 1539 1 Cene brez konkurence.

Delniška glavnica: **60 milijonov kron**
Rezervni in varnostni zaklad: **16 milijonov kron**

Centrala v Pragi.

Ustanovljena l. 1868.

Podružnice v:
Brnu,
Budjevicah,
Iglavi,
Krakovu,
Lvovu,
Moravski Ostravi,
Olomucu,
Pardubicah,
Piznju,
Prostjejovu,
Taboru,
na Dunaju, I., Herrengasse 12

PODRUŽNICA ŽIVNOSTENSKE BANKE

OBRTNA BANKA v TRSTU

Bančni prostori: **Via S. Nicolo 30** Telefon št. 2157 Menjalnica: **Via Nuova 29**

izvršuje vse bančne posle
obrestuje vloge na vložne knjižice po 4%
na tekočem računu po dogovoru.

Kupuje in prodaja vrednostne papirje, devize in valute. Daje **predujme** na vrednostne papirje in blago. Dovoljuje **stavbne in carinske kredite.** Daje promese za vsa žrebanja. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi. Oskrbuje inkaso na vseh tuzemskih in inozemskih trgih.

Sprejema borzna naročila

ter se rada vdeležuje s svojim kapitalom na dobrih in napredujočih industrijskih podjetjih.

Brzojavni naslov: Živnostenska Trst.

Najkrajša in najcenejša vožnja v Ameriko

z modernimi, velikimi brzoparniki iz

Ljubljane čez Antwerpen v New-York in čez Antwerpen v Boston.

je proga

rdeče zvezde „Red Star Line“.

Na naših parnikih «Finland», «Kroonland», »Vaderland», «Zeeland», „Lapland“, „Menomina“, „Maniton“, „Gothland“, „Marquette“ in «Samland», kateri vsak teden v sobotah oskrbujejo redno vožnjo med Antwerpnom in New-Yorkom, so snažnost, izborna hrana, vljudna postrežba in spalnice ponovem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena in traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldan.

Naša proga oskrbuje tudi po večkrat na mesec **vožnjo čez Kanado**, katera pa je izdatno cenejša kakor v New-York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

Franc Dolenc

v Ljubljani,
Kolodvorske ulice odslej št. 26, od južnega kolodvora na levo pred znano gostilno pri «Starem tišlerju» 188 (52—1)

4552 8—1

Največja in najstarejša **tovarna lončenih pečij in raznih lončenih izdelkov**

Avg. Drelse v Ljubljani

Mnogokrat odlikovana. Mnogokrat odlikovana

Priporoča se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v naročila na

štedilna ognjišča in peči

preproste in najfinejše, izvršene v poljubnih modernih barvah in vzorcih najbolj strokovnjaški, solidno in trpežno po najnižjih cenah. Župniščem samostanom in šolam dovoljujem znaten popust. Ilustr. ceniki so na razpolago

Telefon štev. 16. Telefon štev. 16.

2767 **Leta 1873. ustanovljena delniška družba**

Kranjska stavbinska družba v Ljubljani

Stavbeno podjetništvo; pisarna za arhitekturo in stavbenotehniška dela; tesarstvo in mizarstvo s strojnim obratom za stavbena in fina dela; opekarne s strojnim obratom v Kosezah in na Viču; kamnolomi v Podpeči in v Opatiji. Priporoča se za stavbena dela vsake vrste.

HERDERJEV KONVERZACIJSKI LEKSIKON

To delo ustreza s svojimi bogato ilustriranimi osmimi zvezki po sodbi splošne kritike vsem zahtevam. **Popoln je, priročen, zanesljiv, cen** in nadomešča za K 120·— še enkrat tako drage leksike. Dobavljamo te krasne zvezke franko brez pribitka proti mesečnemu plačilu

4 K

Krasna brošura zastonj.

B. Herder-jeva zaloga, Dunaj I,

3318 10—1 Wollzeile 33.

Najnovejša trgovina glasovirjev

G. F. Jurásek 2711

prvi in edini češko-slovenski uglaševalec glasovirjev in trgovec

v Ljubljani, Poljanska cesta 13

priporoča **glasovirje, pianine, harmonije** nepresežne v dobri kakovosti glasu in solidni sestavi edinole **slovanski izdelki** od 450 K višje, harmoniji pa od 150 K višje. Vsa v to stroko spadajoča popravila, kakor tudi uglaševanja vseh sistemov glasovirjev izvršuje po jako nizkih brezkonkurenčnih cenah. Imenovana tvrdka vzame stare glasovirje v račun za najvišjo ceno, ako se pri nji kupi nov glasovir. Za vsak pri njej kupljeni instrument jamči imenovana tvrdka 10 let. „Glasbeni Matici" in drugim slov. zavodom uglašuje glasovirje edinole

koncesionirana tvrdka Jurásek.

Perje za postelje in puh

2587 priporoča po najnižjih cenah 52—1

F. HITI pred Skofijo 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Pozor!

Ker se od gotovih. brezvestnih prodajalcev premoga prodaja neki manj vredni premog za **šentjanški (karmeljski) premog,** izjavljamo tem potom, da stane naš originalni **šentjanški (karmeljski) premog 50 kg K 1·20** na dom postavljen, na kar naše cenjene odjemalce opozarjamo in izjavljamo, da bodemo proti tej nesolidni konkurenci sodnijskim potom postopali.

Vsa cenjena naročila na debelo in na drobno, prosimo odslej na spodaj označeni naslov, eventualno na naše gg. zastopnike trgovce v Ljubljani.

Prodajna pisarna šentjanškega premogokopa

v Ljubljani, Selenburgova ulica štev. 7.

I. nadstr., soba št. 5.

3375

Zaščitna znamka „Sidro"

Liniment. Capsici comp.

2970

Nadomestek za Sidro-Pain-Expeller

je splošno priznano kot izvrstno bol blažujoče in odvodno mazilo pri prehlajenju itd.; cena 80 v., K 1·40 in K 2·— se dobiva v vseh lekarnah. Pri nakupovanju tega povsod priljubljenega domačega sredstva, naj se jemljejo le originalne steklenice v škatljah z našo zaščitno znamko „Sidro" potem se je gotovo prejel orig. izdelek.

Dr. Richterjeva lekarna pri „zlatem levu" v Pragi.

Elizabetna cesta tev. 5 nova.

---

so vendar najboljše! Dobe se povsod!

Št. 19699.

RAZPIS.

Za **trebljenje in zavarovanje potoka Radomlja v občinah Lukovica in Prevoje, polit. okraj Kamnik, potrebna na 13.350 K** proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedbo popusta ali doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna **ali tudi pavšalnega zneska** naj se predlože do **26. novembra** t. l. ob 12ih opoldne podpisanemu **deželnemu odboru.**

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za jedno krono, doposlati je zapečatene z napisom: „Ponudba za prevzetje **trebljenja in zavarovanja potoka Radomlja v občinah Lukovica in Prevoje, politični okraj Kamnik".**

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled **v deželnem stavbnem uradu.**

Deželni odbor kranjski

3343 **v Ljubljani, dne 12. novembra 1910.**

Naznanilo preselitve.

Slavnemu p. n. občinstvu v Ljubljani in okolici, osobito pa prečastiti duhovščini in slavnim cerkvenim predstojništvom si usojam najvljudneje naznaniti, da sem premestil svojo

umetno mizarsko obrt

iz Wolfove ulice štev. 8

v lastno hišo, Kolodvorska ulica št. 8

Na tem novem obrtovališču sem svojo delavnico opremil z najmodernejšimi stroji z električnim obratom ter morem vsled tega vsakomur postreči najtočnejše in natančno po cenjenem naročilu v poljubnem slogu ali obliki.

Priporočujoč se nadaljnji cenj. naklonjenosti svojih p. n. odjemalcev bilježim velespoštovanjem

3333 3 **Anton Rojina.**

Prvo kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklu

Augusta Agnola, Ljubljana

Dunajska cesta št. 13 poleg „Figovca"

se priporoča prečastiti **duhovščini** in cerkvenim **predstojništvom** kakor p. n. **občinstvu** za prevzetje in solidno izvršitev vsakovrstnega

umetnega steklarstva in slikanja na steklo

za **steklarstvo v figuralni in navadni ornamentiki, stavbno** ter **portalno steklarstvo** kakor vsakovrstna v to stroko spadajoča dela vse v najmodernejšem slogu in po najnižjih cenah.

Zaloga kakor velika izbera steklenega in porcelanastega blaga vsake vrste, svetilk, zrcal, okvirov podob, izdelovanje okvirov za podobe itd. 3314

Narisi in proračuni na zahtevo zastonj.

Spričevala mnogih dovršenih del so na razpolago p. n. odjemalcem v ogled.

3353

Z 9 kronami

se more

zadeti frankov 400.000

z nakupom turške srečke

po 400 frankov. **Plačljivo v 33 mesečnih obrokih po 9 K.**

Izključna igralna pravica že po plačilu 1. obroka.

6 žrebanj na leto.

Bližnje žrebanje 1. decembra 1910. — Dobavnice na gorenjo srečko, ki jih izdaja **c. kr. priv. banka in menjalnica d. dr. »Merkur«** po izvirnih cenah pri:

Banki E. Hammer, Gradec, Annenstr. 13,

3352

BOJ proti draginji

zahteva odločno, da kupite blago za moško in žensko obleko naravnost iz tovarne v lastno korist.

Zahtevajte tedaj naše najnovejše vzorce za jesen in zimo. Odreže se poljubna mera.

Prva šleska razpošiljalnica tovarniških izdelkov

„SUDETIA"

Krnov IV (Jägerndorf), Avstrijska Šlezija.

Edina slovenska kisla voda

Tolstovrška slatina

je po **zdravniških strokovnjakih** priznana med najboljšimi planinskimi kislimi vodami, je

izborno zdravilo

za katare v grlu, pljučih, želodcu in črevesih, za želodčni krč, zaprtje, bolezni v ledvicah in mehurju ter pospešuje tek in prebavo. Tolstovrška slatina ni le izborno zdravilna, temveč je tudi osvežujoča

namizna kisla voda.

Odlikovana je bila na mednarodni razstavi v Inomostu 1896 in na higijenični razstavi na Dunaju 1899.

Naroča se pri **oskrbništvu Tolstovrške slatine,** pošta **Guštanj** (Koroško), kjer se dobe tudi ceniki in prospekti.

Del čistih dohodkov gre v narodne namene

Slovenci! Svoji k svojim! Zahtevajte povsod le Tolstovrško slatino! Vsaka slovenska gostilna naj ima le edino slovensko kislo vodo. 2921

Zlatnino

v najraznovrstnejših, priznano okusnih vzorcih in po nizkih cenah za darila o priliki

Sv. Miklavža

se dobi pri zlatarju

I. Vecchiet

Ljubljana, naspr. glavne pošte.

2714

Fotografski umetni zavod

Avg. Berthold

v Ljubljani, Sodna ulica št. 11

Izvrševanje vseh v fotografsko stroko spadajočih naročil kakor: povečavanje, reproduciranje, fotografiranje tehničnih predmetov, interijerjev itd. itd.

2608 52

Vsa dela se izvršujejo točno tudi v največji množini.

Modna trgovina Anton Schuster

Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 7, Ljubljana.

Solidno blago. Nizke cene. 2641 **Vzorci poštnine prosto.**

Novosti konfekcije za dame in deklice, bluze, modno blago za dame in gospode, tirolski loden, flanela, parhent, platno, šifon, gradl, preproge, zavese, garniture, odeje, pleti, šerpe, rute in žepni robci.

Zaradi prostora se prodasta

dva križeva pota

eden 100 cm za K 140·—, drugi 150 cm poprej K 500·—, sedaj za K 320·— pri FRANC TOMANU, podobarju in pozlatarju, Valvazorjev trg št. 1.
3007 **Ljubljana.** 1

Dež. lekarna pri „Mariji Pomagaj"

M. LEUSTEK

Ljubljana, Resljeva cesta 1
zraven cesarja Franc Jožefa jub. mostu

priporoča ob sedanjem času za jemanje najboli pripravno, pristno, čisto in sveže **Dorševo med. ribje olje** ugod. okusa, lahko prebavljivo. Mala steklenica **1 K**, večja **2 K**.

Tanno-chinin tinktura za lase, ki okrepčuje lasišče in preprečuje izpadanje las. Cena steklenici z rabilnim navodom **1 K.**

Slovita Melusine ustna in zobna voda deluje izborno proti zobobolu in gnjilobi zob, utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust. — Steklenica **1 K.** 3092

Zaloga vseh preizkušenih domačih zdravil, katera se priporočajo po raznih časopisih in cenikih. **Med. Cognaca, Malaga, ruma** itd. **razpošilja po pošti vsak dan dvakrat.**

Hotel Tratnik

„Zlata kaplja"

Ljubljana, Sv. Petra cesta 27
v bližini kolodvora. 2072

Lepe zračne sobe. - Priznano fina kuhinja. - Izborne pijače. - Nizke cene. - Lepi restavracijski prostori.

Trgovski učenec

se sprejme 3355 (2)

v večjo trgovino z mešanim blagom v večjem kraju. Zahteva se veselje do trgovine in primerna šolska izobrazba. Pojasnilo da slavno upravništvo „SLOVENCA".

Ogromni denar prihranite!

Pri nakupu manufakturnega blaga, ako kupite sedaj v trgovini

I. Grobelnik-a

Ljubljana, Pred Skofijo

Ker opustim že koncem t. l. svojo trgovino, se bode

od 7. novembra 1910 naprej

vse manufakturno in modno blago, veliko sukna in raznovrstne tkanine oddajalo

globoko izpod navadnih cen.

Ne zamudite prilike! Vse blago je prosto ogledati, nikdo ne bo siljen kupiti.

Pozor! 3258

Za gosp. **trgovce,** krojače in šivilje je prilika, **večje partije** po izvanredno malih cenah nabaviti!

Valjčni mlin v Domžalah

2580

I. Bončar, Ljubljana

Centralna pisarna in skladišče: Vegova ul. 6.

Telefon interurb. št. 129. **Telefon interurb. št. 129.**

Priporoča pšenično moko izvrstne kakovosti, otrobe in druge mlevske izdelke.

Zastopstvo in zaloga v Gorici: Peter Gruden & Komp., Stolni trg 9.

Kupite če imate: **Kašelj** hripavost, katar in zasliženje, oslovski in dušljivi kašelj nič druzega, kakor fino dišeče:

Kaiserjeve prsne karamele s „tremi smrekami"

5900 notarsko poverjenih izpričeval od zdravnikov in privatnih oseb dokazuje gotov uspeh.

Zavoj 20 in 40 vinarjev. Ovojček 60 vinarjev.

Dobi se: Ljubljana, lekarne: Trnkoczy, Sušnik, Piccoli, Leustek, Bohinc, Cižmar; drogerije: Kanc, Cvančara („Adrija"). — Lekarne: Pirk, Idrija; Bergman Novo mesto; Andrijančič, Novo mesto; Hus, Vipava; Wacha, Metlika; Robiek, Radoljica; Brilli, Litija; Savnik, Kranj; Baccarik, Postojna; Močnik, Kamnik; Burdich, Škofja Loka; Roblek, Tržič; Koželj, Jesenice. 2982 42

Za Božič 1910!

New-York in London nista prizanašala niti evropski celini ter je velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati vso svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne

K 14·40 in sicer:

6 kom. najfinejših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
6 kom. amer. pat. srebr. vilic iz enega komada;
6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
12 kom. amer. pat. srebrnih kavinih žlic;
1 kom. amer. pat. srebrno zajemalnico za juho;
1 kom. amer. pat. srebr. zajemalnico za mleko;
6 kom. ang. Viktoria čašic za podklado;
2 kom. elegantnih namiznih svečnikov;
1 kom. cedilnik za čaj;
1 kom. najfinejša sipalnica za sladkor.

42 komadov skupaj samo K 14·40.

Vseh ten 42 predmetov je poprej stalo K 80·— ter ji je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni **K 44·—**. Američansko pat. srebro je znano, je skozinskozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da le-ta inserat ne temelji na **nikakršni sleparijі**, zavezujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdor ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladno kot prekrasno

božično darilo

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino le v **A. Hirschberg-a eksportni hiši amer. pat. srebrnega blaga na Dunaji II., Rembrandtstrasse 19 S. 2. Telefon 14597.**

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej vpošlje. — Čistilni prašek za njo 20 vin. — Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina). — Izvleček iz pohval. pisem: Bil sem s pošiljatvijo krasne garniture jako zadovoljen. Ljubljana. Oton Bartusch, c. kr. stotnik v 27. pešpolku. — S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen. Tomaž Rožanc, dekan v Mariboru. — Ker je vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še eno. Šent Pavel pri Preboldu. Dr. Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik. — S poslanim namiznim orodjem sem zelo zadovoljen. Mihael Kovačević, ravnatelj pomožn. uradov dež. pri vladi v Sarajevu. Sarajevo, 22. oktobra 1904. 3108

AMERIK. PATENT

Alfonz Breznik

c. kr. zaprisežen izvedenec in učitelj „Glasbene Matice".

Ljubljana, Kongresni trg štev. 13,
(poprej Gradišče štev. 11.)

Prva, najstarejša, največja in edina domača tvrdka vseh glasbenih instrumentov, strun, (tudi specialitet) in muzikalij. Najraznovrstnejša izbira in najcenejši izposojevalnica prvovrstnih klavirjev in harmonijev.

Prodaja na najmanjše obroke. - Ugodna zamena. - 10 letno jamstvo. - Generalno zastopstvo dvorne in komorne tvrdke Czapka, Rösler, Stelzhammer, Hölzl & Heitzman, Manborg, Horugel in dr.

Popravila in uglaševanja vseh glasbil sprejema najceneje - **Vsak instrument moje zaloge je najskrbnejše preizkušen.**

Kamnoseški izdelki iz marmorja za cerkvene in pohištvene oprave, spominki iz marmorja, granita ali sijenita, apno živo in ugašeno se dobi pri

Alojziju Vodniku

kamenarskem mojstru

:: Ljubljana :: Kolodvorska ::: ulica :::

3695

Daje po 4 1/2 %

UZAJEMNO PODPORNO DRUŠTVO V LJUBLJANI

KONGRESNI TRG 19 registrovana zadruga z omejenim poroštvom **KONGRESNI TRG 19**

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje **po 4 1/2 %** brez odbitka, tako, da dobi vlagatelj od vsakih vloženih 100 K čistih 4 K 50 v na leto. Rent. davek plačuje društvo samo. Druge hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo. Daje tudi svojim članom **predujme** na osebni kredit, vračljive v 7 1/2 letih (90 mesecih ali 390 tednih) v tedenskih, ozir. mesečnih obrokih, kakor tudi posojila na zadolžnice in menice

Od 1. januarja 1911 obrestovale se bodo hranilne vloge po 4 3/4 %

Dr. Fr. Dolšak l. r., zdravnik v Ljubljani, podpredsednik. **Prelat A. Kalan** l. r., predsednik. **Kanonik I. Sušnik** l. r., podpredsednik.

Izdajatelj: **Dr. Ignacij Žitnik.** Tisk: »Katoliške Tiskarne«. Odgovorni urednik: **Ivan Štefe.**